

HALSUAN KUNTA
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
2023
TASEKIRJA

Kunnanhallitus 27.3.2024 § 34
Kunnanvaltuusto xx.6.2024 §

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAKERTOMUS	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	3
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	15
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
Rahoitusasema ja sen muutokset	21
Kokonaistulot ja -menot.....	23
Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	24
KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMISVERTAILU.....	32
Käyttötalouden toteutuminen	32
Käyttötalouden toteutuma lautakunnittain.....	75
Tuloslaskelman toteutuminen	81
Investointien toteutuminen	86
Rahoituslaskelman toteutuminen.....	88
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	89
Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023	89
Rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2023	93
Tase	94
Konsernilaskelmat.....	96
LIITETIEDOT	100
Kuntaa koskevat liitetiedot	100
Konsernia koskevat liitetiedot	101
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	102
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	105
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	107
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	109
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	110
Tilintarkastusyhteisön palkkioita koskevat liitetiedot.....	110
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	111
LUETTELOT JA SELVITYKSET	112
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	112
Luettelo kirjanpidon säilytyksestä.....	112
TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	112

HALSUAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuotta 2023 hallitsivat hyvinvointialueiden aloitus, Suomen liittyminen NATO:oon, lintuinfluenssa, työllisyysalueiden valmistelun aloittaminen, velkakorkojen nopea nouseminen ja korkea inflaatio. Kansainvälisellä tasolla Ukrainan sodan jatkuminen ja Gazan sodan alkaminen ovat kiristäneet kansainvälistä turvallisuuspoliittista tilannetta.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden alussa. Tällöin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitusvastuut siirtyivät kunnilta valtiolle. Tämän vuoksi kuntien verotuloja ja valtionosuuksia leikattiin merkittävästi, jotta valtion ja kuntien rahoitussuhteessa ei olisi tapahtunut muutoksia näiden toimintojen osalta. Koko vuoden aikana oli jatkuvasti esillä hyvinvointialueiden puutteellinen rahoituspohja. Tämä onkin nyt realisoitumassa siten, että hyvinvointialueet tekevät suuria alijäämiä, joiden kattamisessa tulevien vuosien aikana tulee olemaan todella suuria ongelmia.

Taloudellisia ongelmia lisäsivät vuoden 2023 aikana korkea inflaatio, korkojen nousu ja suuret palkankorotukset. Lisäksi kansantalous on ajautunut taantumaan, jolloin näiden merkitys on entisestään korostunut. Valtioneuvosto ei ole pystynyt omilla toimillaan vähentämään taantumien syvenemistä ja yhteiskunnan eriytymistä. Sen sijaan ongelmat ovat vain kriisiytyneet.

Lintuinfluenssa aiheutti laajaa tuhoa Keski-Pohjanmaan alueen turkistarhoille. Tartuntojen vuoksi ruokavirasto määräsi useiden turkistarhojen eläimet lopetettaviksi. Toimenpiteet kohdistuivat myös Halsualle. Työtömäksi joutui yli 10 työntekijää. Kaustisen seutukunta ja kunnat ovat yhdessä ELY:n kanssa pyrkinneet toiminnallaan lieventämään turkistarhaajille ja heidän työntekijöilleen aiheutuneita seuraamuksia.

Työllisyysalueen perustamisen valmistelun yhteydessä on ilmennyt vaikeuksia sovittaa yhteen maakunnan keskustaajaman Kokkolan ja alueen kuntien näkökantoja, vaikka samaan aikaan kaikilla on ollut selkeä tavoite säilyttää maakunnan alueella työllisyyden kuntakoikeilun aikainen toimintamalli, missä viranhaltijat jalkautuvat kuntiin työttömien luokse ja he ovat aktiivisessa yhteydessä alueen yrityksiin ja yrittäjiin työttömien työllistämiseksi. Työllisyysalue saatiin perustettua maakuntaan vasta ns. perälautamallin myötä helmikuussa 2024, vaikka alue oli etujoukoissa alueen perustamisessa vielä keväällä 2023.

Halsuan kunta rakennutti uuden polttoaineiden jakeluaseman ja alueen yrittäjien perustama yritys vastasi laitteiston hankinnasta sekä vastaa aseman toiminnasta. Asema aloitti toimintansa ennen vappua. Toiminta on ollut odotettua vilkkaampaa ja se on ollut hyvä osoitus sen tarpeellisuudesta kunnan peruspalveluna.

Jari Penttilä
Kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO

KUNNANVALTUUSTO 1.8.2021 – 31.5.2025

Kunnanvaltuustossa on 15 jäsentä. Puolueittain valtuustopaikat jakaantuvat seuraavasti:
KESK 8, PS 3, KD 3 ja KOK 1.

Pollari Jarmo, pj.	autoilija
Kujala Antti, I vpj.	maatalousyrittäjä
Karhulahti Miia, II vpj. 21.6.2023 alkaen	fysioterapeutti
Koskela Tiina	lähihoitaja
Hotakainen Petri	kuljetusyrittäjä
Kangas Janne	maatalousyrittäjä
Karhulahti Jussi	maaseutuasiamies
Kauppinen Pertti	yrittäjä
Koskela Taina	eläkeläinen
Kukkola Mira	tarkastaja
Mastokangas Jyrki	maanviljelijä, yrittäjä
Meriläinen Marko	yrittäjä, turkistarhaaja
Pärkkä Timo	aluekehittäjä
Tuominiemi Jukka	yrittäjä
Ylikoski Aino-Maija	lastenhoitaja

KUNNANHALLITUS 2023 – 2025

Pärkkä Timo, pj	aluekehittäjä
Kukkola Mira, I vpj	johtava lomittaja
Koskela Taina, II vpj	eläkeläinen
Hotakainen Veli-Matti	yrittäjä
Huttunen Henna	lomittaja, yrittäjä
Jussinmäki Tuukka	tradenomi
Kangas Janne	lomittaja, yrittäjä
Tuominiemi Jukka	yrittäjä
Virkkala-Karvonen Mervi	lähihoitaja

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 2021 – 2025

Kalliokoski Minna, pj
Karhukorpi Rauno, vpj
Hietalahti Sirpa
Salmela Kari
Tuominiemi Anu

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2021 – 2025

Meriläinen Marko, pj (Korhonen Milla)
Kauppinen Pertti, vpj (Tofferi Esa)
Luoma Tiina (Mikkonen Hannu)
Rokala Johanna (Hietalahti Sirpa)
Torppa Kari (Kanala Arsi)

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 2021 – 2025

Karhulahti Jussi, pj (Marjusaari Timo)

Saukko Mari, vpj (Ruuska Tanja)

Karhulahti Miia (Leppäharju Heli)

Kentala Jenni (Peltola Jarno)

Lindfors Antti (Koskela Timo)

Tiaskorpi Salla (Mastokangas Maija 30.10.2023 asti. Kujala Mirjami 31.10.2023 alkaen.)

Veber Tönis (Hotakainen Maarit H.)

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 2021 – 2025

Sillanpää Jarmo, pj (Patana Pasi)

Kukkola Erja, vpj (Hotakainen Ritva A.)

Isosaari Raija (Kanala Helena)

Liedes Eljas (Torppa Kari)

Mastokangas Jyrki (Marjusaari Teemu)

Meriläinen Nina (Korhonen Milla)

Tuominiemi Mika (Tuominiemi Aleks)

KUNNAN HALLINNOSSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Halsuan kunnan hallintosäännön mukaan valtuuston puheenjohtajiston toimikausi on kaksi vuotta. Vuonna 2023 suoritettiin valtuuston puheenjohtajiston vaali (21.6.2023), kun edellisen kerran valittujen toimikausi tuli täyteen. Puheenjohtajistoksi valittiin seuraavat:

Jarmo Pollari, pj.
Antti Kujala, I vpj.
Miia Karhulahti, II vpj.

Vastaavasti myös kunnanhallituksen toimikausi tuli täyteen vuoden 2023 aikana. Kunnanvaltuusto suoritti kunnanhallituksen jäsenten valinnan kokouksessaan 21.6.2023. Kunnanhallitukseen valittiin:

Pärkkä Timo, pj	(Liedes Eljas)
Kukkola Mira, I vpj	(Kentala Jenni)
Koskela Taina, II vpj	(Hotakainen Petri)
Hotakainen Veli-Matti	(Lindfors Antti)
Huttunen Henna	(Patana Pirkko)
Jussinmäki Tuukka	(Mastokangas Jyrki)
Kangas Janne	(Tofferi Esa)
Tuominiemi Jukka	(Ylikoski Aino-Maija)
Virkkala-Karvonen Mervi	(Hotakainen Maarit H.)

Kunnan palveluorganisaatiota johtaa kunnanjohtaja ja organisaatio on hallintokunnittain jaettuna tu-
losalueisiin. Vastaavina viranhaltijoina toimialueilla toimivat:

- yleishallinto ja elinkeinot: talousjohtaja
- rakennus- ja ympäristö: tekninen johtaja
- sivistys- ja hyvinvointi: rehtori/sivistystoimen johtaja

YLEISKATSAUS

”Julkisen sektorin tulojen ja menojen erotus eli nettoluotonotto kasvoi rajusti mutta odotetusti vuodesta 2022. Nettoluotonotto painui viime vuonna noin 7 miljardiin euroon, mikä bruttokansantuotteen suhteutettuna lähentelee EU:n liiallisen alijäämän viitearvoja.

Vaikka koko julkisen sektorin kehitys ennakoitiin kohdilleen, Tilastokeskuksen ennakkotiedot kuntahallinnosta tarjosivat päättäjille ja talusasiantuntijoille kuitenkin toisen jymy-yllätyksen. Paikallishallinnon muiden kuin sote-palvelujen järjestäjien rahoitusjäämä painui viime vuonna yllättäen reippaalle miinukselle. Sektorin nettoluotonannon oli ennakoitu pysyvän lähellä tasapainoa, mutta nyt tilastot osoittivat 1,4 miljardin euron alijäämää.

Paikallishallinnon alijäämän kasvun taustoista ei ole tässä vaiheessa varmuutta, sillä sote-uudistuksen vuoksi juuri mikään tulo- tai kuluerä ei ole verrannollinen aikaisempiin vuosiin. Epävarmuutta paikallishallinnon alasektoreiden tilastoihin tuovat luonnollisesti myös uusi hallintorakenne sekä Helsingin kaupungin toimintojen jakautuminen sekä hyvinvointialueeksi että kuntahallinnoksi. On hyvin mahdollista, että toimintaan liittyviä normaaleja tai poikkeuksellisia eriä ei ole pystytty tässä vaiheessa arvioimaan tai kohdistamaan oikein. Ennakkotilastot voivatkin tarkentua vielä aiempaa voimakkaammin.

Se kuitenkin on varmaa, että julkinen kulutus ja menot koko paikallishallintosektorilla kasvoivat viime vuonna erittäin voimakkaasti. Menojen kasvua on tullut ainakin sosiaali- ja terveyspalveluiden työllisyyden kasvusta sekä palkkojen noususta. On myös mahdollista, että kuntapuolella kulut ovat kasvaneet odotettua enemmän. Keskimääräistä ansiotasokehitystä korkeampi palkkojen nousu koskettaa myös kuntia.”

Oheinen lainaus Kuntaliiton pääekonomistin Minna Punakallion tiedotteesta kuvastaa varsin osuvasti myös Halsuan kunnan ja kuntakonsernin tilannetta. Emokunnan tulos oli vain niukasti ylijäämäinen, vaikka vielä alkusyksystä tilanne näytti huomattavasti paremmalta. Vuoden 2023 tulos osoittaa kunnan osalta 35 920,73 euron ylijäämää, ollen neljäs perättäinen ylijäämäinen vuosi.

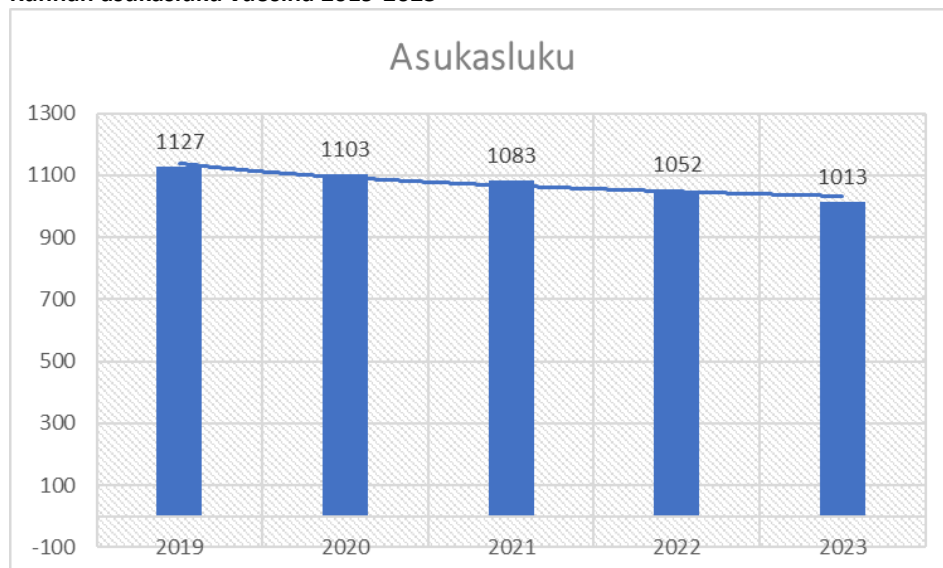
Kuntakonsernin osalta tilikausi 2023 oli emokuntaa haasteellisempi, konsernin tulos painui 73 573,56 euroa alijäämäiseksi. Alijäämää selittää ennen kaikkea kunnan omistamien osakeyhtiöiden toiminta- ja rahoitusympäristössä tapahtuneet muutokset. Korkea inflaatiotaso näkyy paikoin merkittävinä kustannusten nousuina, myös korkokustannuksissa on merkittävää kasvua edellisiin vuosiin verrattuna. Kustannusten nopeaan nousuun on reagoitu yhtiöiden tulovirtoja kasvattamalla muun muassa myyntihintojen korotuksilla, mutta ne alkavat vaikuttaa vasta vuoden 2024 puolella. Myös kustannusrakenteita on tarkasteltu yhtiöittäin ja pyritty löytämään säästökohteita, jotka eivät vaikuta yhtiöiden perustoimintaan heikentävästi.

VÄESTÖN KEHITYS JA MUUT TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

VÄESTÖ

Halsuan kunnan asukasmäärä 31.12.2023 oli 1013 henkilöä (1 052 v. 2022). Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli näin ollen 39 henkilöä, prosentuaalinen vähennys oli 3,7 % (v. 2022 vähennystä 2,2 %). Asukasluvun laskeva trendi on yksi kuntatalouden ja ylipäänsä kunnan elinvoimaisuuden keskeisiä haasteita tulevina vuosina.

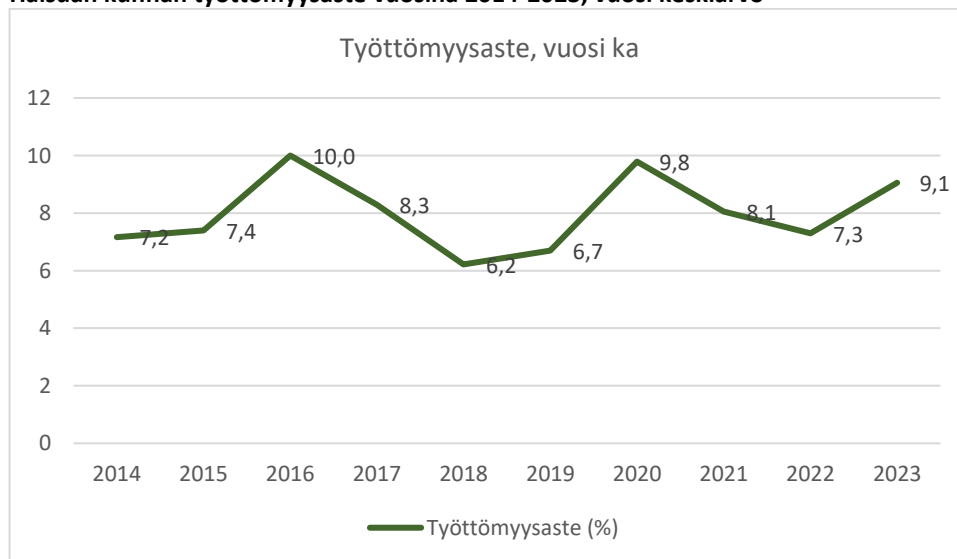
Kunnan asukasluku vuosina 2019-2023

TYÖLLISYYS

Kunnan keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2023 oli 9,1 % (v. 2022 7,3%). Keskimääräinen työttömyysaste vuoden 2023 osalta on maakunnallista keskiarvoa (8,3 %) heikempi, mutta kuitenkin koko maan keskiarvoa (9,8 %) parempi.

Halsuan kunnan työttömyysaste vuosina 2014-2023, vuosi keskiarvo

Kunnan työttömyysastetta heikentävistä tekijöistä keskeisimmät liittyvät turkistalouden alasajoon sekä turvetuotannon vähenemiseen, nämä alat ovat perinteisesti työllistäneet varsin merkittävän osan kunnan työikäisestä väestöstä.

ELINKEINOT

Kunnan toimintaympäristön muutoksista ja kuntataloutta haastavista kehityspoluista huolimatta Halsuan kunnan tulevaisuus näyttää valoisalta. Rakennemuutosten myötä myös uusia yrityksiä on syntynyt ja tätä mukaa uusia työpaikkoja, vaikka paljon on vielä tehtävä, jotta toimintaympäristön muutosten myötä poistuvat työpaikat saadaan korvattua uusilla.

Kunta on aktiivisesti mukana kehittämässä kunnan peruspalvelutuotantoa sekä elinkeinoja yhdessä kuntalaisten, paikallisten yrittäjien, naapurikuntien sekä Kaustisen seutukunnan kanssa.

Yksi keskeisiä elinkeinoelämän investointeja oli uuden polttoainejakeluaseman rakentaminen Halsu-alle tilikauden 2023 aikana. Polttoainejakelun turvaamiselle pyrittiin löytämään puhtaasti yrittäjävetoisen toimintamalli, mutta kun tähän ei löytynyt ratkaisua, päätti kunta osallistua toimintaan siten, että se rakennutti jakeluaseman infran. Infralla tarkoitetaan jakeluasemainvestoinnissa maan alle jääviä rakenteita sekä asfaltointia. Varsinaisen jakelutoiminnan harjoittamista varten perustettiin yhtiö, jonka osakkaiksi lähti lopulta 15 tahoa Halsualta ja ympäryskunnista. Tällä ratkaisulla saatiin turvattua polttoaineen jakelu, joka on kunnan näkemyksen mukaan yksi keskeisiä peruspalveluita.

Kuvassa uusi jakeluasema on valmistumassa ja liikekeskuksen pihan asfaltointi käynnissä.

Vuoden 2023 alussa valtiolle siirtynyt sote- ja pelastustoiminta on ensimmäisen toimintavuoden valossa sekä tulevaisuuden ennusteiden perusteella Halsuan kunnalle talouden ennustettavuuden kannalta positiivinen asia.

Vuoden 2021 lopulla valtuuston hyväksymät tuulivoimapuistojen yleiskaavat edistävät alueellisten uusien energiantuotantoratkaisujen kehittymistä. Honkakankaan ja Kanniston tuulivoimakaava-alueet ovat saaneet lainvoiman ja niiden suunnittelu-/valmistelutyö jatkuu aktiivisesti. Tuulivoimatuotannon lisäksi kunta haluaa aktiivisesti edistää Kaustisen seutukunnan bio- ja kiertotalousohjelman toteuttamista, jossa esimerkiksi biokaasutuotanto nähdään tärkeänä keinona kasvattaa kunnan ja seutukunnan alueen bruttokansantuotetta.

OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kunnan peruspalvelutuotanto oli toiminnallisten tavoitteiden osalta suunnitellun mukaista tilikauden 2023 aikana. Perustoiminta saatiin pidettyä yllä, vaikka kustannusten nousu oli paikoin erittäin rajua. Kunnan käyttötaloudessa kustannusten nousu näkyy ennen kaikkea palveluiden ostoissa, aineellisissa materiaaleissa sekä rahoituspuolella korkokustannuksissa.

Kunnan perustoimintaa rahoitetaan ensisijaisesti verotuloilla sekä valtionosuuksilla. Soteuudistuksen jälkeen myös kunnan oman toiminnan toimintatuottojen merkitys toiminnan rahoituslähteenä korostuu entisestään, vuonna 2023 toimintatuotoilla katettiin toimintakuluista 28,88 %, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 12,48 %.

Kunnan tuloverot olivat noin 11,8 prosenttia yli budjetoidun. Kiinteistöveron tuotossa jäätiin muutosbudjetin jälkeen vielä 98,1 %:n toteumaan. Yhteisöveron tuotto-osuus ylittyi muutosbudjetin jälkeen 0,8 %. Valtionosuudet puolestaan toteutuivat lopulta 2,1 % yli budjetoidun. Valtionosuuksien ja verotulojen suora euromääräinen vertailu edellisiin vuosiin ei ole mielekästä, johtuen soteuudista varten tehdyistä merkittävistä meno- ja tulosirroista kuntien ja valtion välillä.

Soteuudistuksen myötä sosiaali- ja terveystaloudesta vastanneen Soiten toiminta kuntayhtymänä lakkasi ja tämä purettiin kuntakonsernista pois kokonaan. Purkukirjaukset on tehty avaavan taseen alkusaldon korjauksena päivämäärälle 1.1.2023.

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Kunnan oman henkilöstön määrä tilikauden lopussa oli 48 hlöä (vuonna 2022 46 hlöä).

YMPÄRISTÖASIAT

Halsualla ei tällä hetkellä ole merkittäviä ympäristöön kohdistuvia uhkia. Maatalouden muutos vähentää toimivien tilojen lukumäärää, mutta uudet tilat ovat tilakooltaan ja eläinmäärältään huomattavasti entisiä suurempia. Ympäristökuormitus ei siten olennaisesti muutu nykyisestä ja toisaalta uusien tilojen ympäristöriskit ovat hyvin hallinnassa huolellisen suunnittelutyön ja uusien rakentamismääräysten vaikutuksesta.

Kunta on mukana Kaustisen seutukunnan bio- ja kiertotaloushanketoiminnassa, jonka avulla muun muassa biokaasutuotantoa pyritään jalkauttamaan laajemminkin seutukunnan alueelle. Bio- ja kiertotalouden lisäämisellä voidaan vähentää merkittävästi myös ympäristökuormaa. Seutukunnan bio- ja kiertotalousohjelma etenee hyvin, ja vuosi 2024 tulee olemaan varsin vilkas biotalousteeman ympärillä.

Halsuan kunnan uusi kuntastrategia (2023-2026) vahvistettiin kunnanvaltuustossa 21.6.2023 § 9.

Uutta strategiakautta toteutetaan visiolla:

Vuonna 2026 Halsua on elinvoimainen ja hyvinvoiva kunta. Kuntalaiset viihtyvät omassa kotikunnassaan ja osallistuvat aktiivisesti yhteisön toimintaan.

Halsuan kunta on houkutteleva asuin ja elinympäristö tarjoten laadukkaita palveluja ja mahdollisuuksia asukkaille sekä yrityksille.

Kehitämme Halsua edistyksellisenä ja vastuullisena kuntana, joka on tunnettu luonnonläheisyydestään, osaamisestaan ja yhteistyöstään.

Strategiakauden kehittämisteemat ovat:

1. ASUMINEN

Tuetaan ja kehitetään kotona asumisen palveluita, lisätään asumisviihtyvyyttä ja huomioidaan uudisrakentaminen. Mahdollistetaan turvallisuuden ja miellyttävyyden kokemuksia aineellisessa elinympäristössä. Vahvistetaan yksilöllisyyttä ja yhteisöllisyyttä tukemalla yksilön toimintakykyä arkipäivässä.

2. HYVINVOINTI

Järjestetään monialaisia tapahtumia, parannetaan liikunta- ja retkeilypaikkoja sekä tuetaan ja ylläpidetään kuntalaisten hyvinvointia. Huolehditaan omasta ja yhteisön hyvinvoinnista laajalti ja monipuolisesti ja edistetään sekä fyysistä että psyykkistä hyvinvointia. Parannetaan kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa omien asioiden hoitamiseen.

3. DIGITALISAATIO JA VIESTINTÄ

Kehitetään ja parannetaan kuntamarkkinointia ja sähköisiä palveluita niin, että ne palvelevat kuntalaisia mahdollisimman hyvin. Parannetaan ja monipuolistetaan kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua kunnan toimintaan.

4. ELINKEINOT

Toimitaan aktiivisesti vuorovaikutuksessa kunnan yrittäjien kanssa ja vaikutetaan yrittäjämyyntäisen ilmapiirin säilymiseen. Lisätään yhteistyötä seutukunnan kanssa entuudestaan työllisyyden ja elinkeinojen kehittämiseksi.

5. SIVISTYS

Turvataan laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus ylläpitämällä koulutuksen arvostusta ja ammattitaidon parantamista. Panostetaan sivistystoimen toimialojen kehittämiseen ja monipuolisten sivistyspalveluiden tarjontaan.

Strategian jalkauttaminen toimintaan varmistetaan vuosittain kunnanhallituksen hyväksymällä toimienpidesuunnitelmalla.

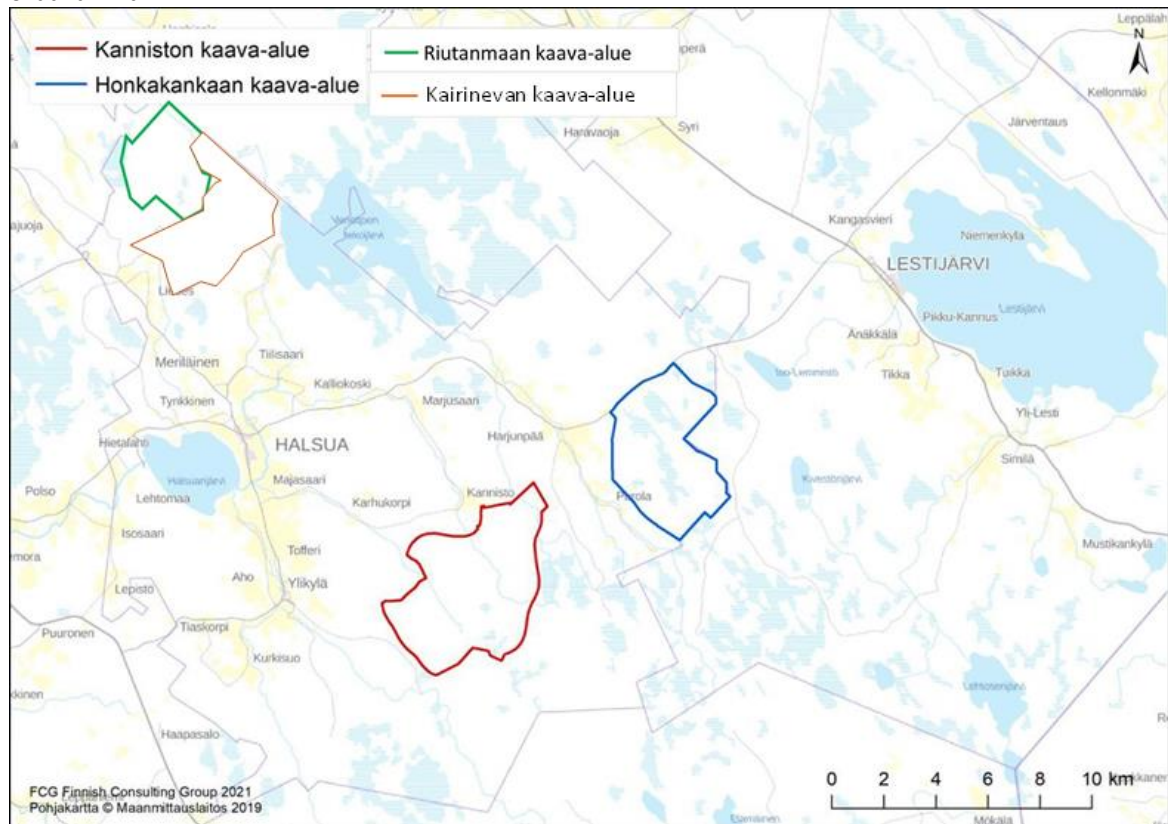
Kuntatalous

Vuoden 2024 aikana kuntatalouden tilaa on seurattava erityisen tarkasti, koska kuntien toimintaympäristö on nyt poikkeuksellisen voimakkaassa muutostilassa. Toisaalta talouteen liittyvät epävarmuustekijät koskettavat kuntien lisäksi laajasti koko maamme taloutta. Suomen talous on painunut taantumaan samalla, kun euroalueella edelleen kamppaillaan inflaatiokehityksen kanssa. Euroopan keskuspankin viesti markkinoille on ollut se, että mitään merkittävää koron laskua ei ole odotettavissa ainakaan vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla. Suomen talouden toimeliaisuuden kannalta korkojen lasku olisi jo toivottava ilmiö, myös kuntatalouden rahoituksellisen liikkumatilan kannalta korkojen lasku olisi suotavaa. Halsuan kunnan rahoituksellinen aseman osalta lyhytaikaisen lainan (joukko-velkakirjalaina) koron muutokset vaikuttavat välittömästi kunnan maksuvalmiuteen.

Elinkeinot

Tuulivoimapuistojen toteutuminen alueella on hyvin todennäköistä. Honkakankaan ja Kanniston kaava-alueet sekä niihin myönnetyt voimaloiden rakennusluvut ovat lainvoimaisia. Nykyaikaiset tuulivoimalat ovat huomattavasti tehokkaampia kuin edelliset mallit. Voimaloiden vuosituotanto nousee noin 1,5 kertaiseksi entisiin malleihin verrattuna, ja sen takia tuulivoiman tuottaminen on taloudellisesti kannattavaa ilman tuotantotukeakin. Halsuan tuulivoimahankkeiden toteuttaminen mahdollistuu pitkälti Lestijärvi-Alajärvi välille tehtävän uuden siirtolinjan ja kannattavuuden parantumisen myötä.

Tällä hetkellä valmistelussa ja suunnittelussa olevat tuulivoimapuistoalueet Halsualla. Kannisto ja Honkakangas ovat valmiit.

Riutanmaan alueesta on allekirjoitettu kaavoitus sopimus maaliskuussa 2021. Kairinevan alueen hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma käynnistettiin vuonna 2022 ja kaavaprosessia on viety eteenpäin tilikauden 2023 aikana.

Tuulivoimapuistojen rakentamiseen liittyvää edunvalvontaa on harjoitettu muun muassa antamalla lausuntoja siirtolinjojen rakentamisen suunnitelmiin Fingrid Oyj:lle. Kunnan tavoitteena on vaikuttaa rakentamispäätöksiin siten, että uusista siirtolinjoista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa alueen asukkaille ja maanomistajille.

Halsuan kunnan vahvuutena ovat edelleen vahva pienyrittäjyys sekä hyvin toimiva alkutuotanto. Uudessa kuntastrategiassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota kunnan ja paikallisen/alueellisen elinkeinotoiminnan välisen yhteistyön ja vuoropuhelun syventämiseen.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Tilikauden aikaiset tapahtumat

Kunnan palvelutuotanto

Riskien ja epävarmuustekijöiden osalta voidaan todeta, että kuntatalouteen ja palvelutuotantoon liittyvät riskit ovat keskeisimpiä. Julkistalouden tehostamispaineet ovat varsin kovat, niin kansallisesti kuin paikallisesti, esimerkiksi Halsualla tehostamispainetta luo ennen kaikkea vähenevä väkimäärä.

Kunnan hallinnollisen rakenteen toimivuutta arvioidaan säännöllisesti ja pyritään löytämään resursseihin nähden parhaiten soveltuvat toimintatavat ja -rakenteet. Tilannetta haastaa se, että kunnan on kyettävä hoitamaan perustoimintansa lisäksi kehitystyö jatkuvasti kiristyvän sääntelyn maailmassa olemassa olevilla tai pahimmillaan jopa vähenevillä resursseilla. Onkin ensiarvoisen tärkeää, että kunnassa katsotaan riittävän pitkälle eteenpäin siten, että oman toiminnan kehittämisen lisäksi luodaan yhteistoimintamalleja esimerkiksi naapurikuntien kanssa, jotta ohut asiantuntijaorganisaatio ei aiheuta kohtuuttoman suurta riskiä toiminnalle.

Kunnan palvelutuotantoon sisältyy myös monenlaista vahinkoriskiä, niin toiminnan kuin omaisuuden näkökulmasta. Kyseisten riskien suojaamiseksi kunnalla on erilaisia vakuutuksia. Kunnan vakuutuksia hoitaa Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy. Vakuutukset kilpailutetaan säännöllisesti, viimeisin kilpailutus toteutettiin vuonna 2022.

Tilikauden 2023 osalta vakuutukset jakautuivat seuraavasti:

Toimintaan liittyvät vakuutukset (lakisääteinen tapaturma sekä oppilasvakuutus):

- LähiTapiola

Omaisuuden ja muuhun toimintaan liittyvät vakuutukset:

- Pohjola Vakuutus Oy

Vakuutusmaksuja maksettiin vuonna 2023 yhteensä 10 107,91€ (vuonna 2022 20 128,65 €). Osa vakuutuksista kattaa myös kunnan tytäryhtiöiden omaisuutta. Kunta laskuttaa yhtiöille kuuluvat osuudet vakuutusmaksuista vuosittain.

Ukrainan sota

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuussa 2022. Tällä hyökkäyksellä on ollut ja tulee olemaan mittavat vaikutukset niin Euroopan kuin koko maailman talouteen.

Ukrainan sodalla on ollut vaikutusta myös korkomarkkinoihin, sodan (ainakin välillisesti) aiheuttama energiakriisi ja muu epävarmuus sysäsi inflaation jyrkkään nousuun. Suitseakseen inflaation kasvua EKP käynnisti ohjauskoron noston jo vuoden 2022 puolella ja jatkoi sitä vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 keskimääräinen inflaatio Suomessa oli 6,3 %, kun vuonna 2022 se oli huimat 7,1 (Tilastokeskus ja VM). EKP:n ohjauskoron nousu on nostanut vastaavasti euribor-korkoja.

Kunnanhallitus päätti vuoden 2021 lopulla varautua mahdolliseen korkojen nousuun kiinnittämällä osan kuntatodistusohjelman mukaisesta lyhyestä vieraasta pääomasta pidempään ja paremmin suojattuun lainapääomaan. Suojaus tehtiin 1 000 000 eurolle, viiden vuoden kiinteällä korolla. Korkojen nousuriskiltä suojaudutaan lyhyen rahoituksen osalta muun muassa siten, että kuntatodistusohjelman joukkovelkakirjalainoja hajautetaan eri pituisille erääntymisjaksoille. Vuonna 2021 tehty rahoitusjärjestely mahdollisti sen, että kunta pystyi lyhentämään lyhytaikaista velkaansa vuoden 2023 aikana 150 000 €:lla.

Kuntakonsernin näkökulmasta merkittävimmät korkoriskit pääomaosuudella mitattuna ovat kuntayhtymistä K-P koulutusyhtymässä ja Korpelan Voima kuntayhtymässä. Kunnan omien tytäryhtiöiden osalta suurin korkoriski on Halsuan Julkiskiinteistöt Oy:lla, jonka taseessa on tilikauden 2023 lopulla uuden koulukeskuksen rakentamiseksi otettua vierasta pääomaa jäljellä noin 3,98 milj.€. Tämä vastaa noin 31,6 % koko kuntakonsernin korollisen vieraan pääoman määrästä. Kunnan omien yhtiöiden korkoriskit ovat kunnan näkemyksen mukaan varsin hyvin hallinnassa, vaikka tilikaudella 2023 korkomenojen euromääräinen kasvu olikin merkittävä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeisinä olennaisina tapahtumina voidaan pitää edelleen korkean inflaatiotason mukanaan tuomia haasteita, jotka vaikuttavat kuntatalouteen monella eri tavalla. Vuoden 2023 aikana alkanut voimakas korkojen nousu jää ennusteiden mukaan pysyväksi ilmiöksi lähes koko tilikauden 2024 ajalle, esimerkiksi 3kk-12kk:n euribor-koron ennustetaan pysyttelevän noin 3,00-3,90 %:n tasolla. Halsuan kunnan ja sen tytäryhtiöiden lainakannan keskikoron ennustetaan olevan noin 3,10 %:n tasolla vuoden 2024 aikana.

Halsuan kunnassa on hyväksytty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä sisäisen valvonnan ohjeistus.

Sisäisen valvonnan vastuu on johtavien viranhaltijoiden lisäksi kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäistä valvontaa ovat kaikki organisaation sisäiset menettely- ja toimintatavat, joilla pyritään varmistamaan, että kunnan toiminta ja hallinto hoidetaan asiallisesti, avoimesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Kunnan johtavista viranhaltijoista koostuva johtoryhmä arvioi säännöllisesti hallinnon järjestämisen asianmukaisuutta sekä mahdollisia kehittämiskohteita. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallinnan järjestämiseen kuuluu osaltaan myös kunnan ohjesääntöjen seuraaminen ja päivittäminen tarpeen mukaan.

Tilikauden 2023 aikana hyväksyttiin päivitetty tietosuoja- ja tietoturvaohje (kunnanhallitus 14.6.2023 § 60) sekä kunnan valmiussuunnitelman yleinen osa (kunnanvaltuusto 28.9.2023 § 13).

Hallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Kuntakonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit.

Riskienhallinnan näkökulmasta tilikauden aikana tehdyt olennaiset toimenpiteet:

- kunnan yleisen valmiussuunnitelman päivitystyö saatiin valmiiksi
- kuntakonsernin rahoitusriskit liittyvät yleiseen korkojen nousuun. Korkojen nousua vastaan on suojauduttu osittain kiinteillä korkoratkaisuilla
- kunnan tietohallintoa toteutetaan pääosin omana työnä, mutta tämän lisäksi on sovittu Kaustisen seutukunnan jäsenkuntien yhteisestä tietosuojavastaavan rekrytoinnista (kunnanhallitus 23.8.2023 § 71)
- tietoverkkoratkaisut ja niihin liittyvä palvelutuotanto ostetaan etupäässä Kasenet Oy:ltä. Kuntakonsernin käytössä olevia keskeisiä tietojärjestelmiä on siirretty SaaS-pohjaisiksi
- omaisuus- ja toimintariskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi kuntakonsernilla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset
- talous- ja palkkahallinnon prosesseja on auditoitu samalla, kun on selvitetty automaatiotason lisäämistä prosesseihin. Auditoinnissa havaittuihin prosessipuutteisiin on luotu uusia toimintamalleja

Kunnanhallitus arvioi, että Halsuan kunnan sekä sen omistamien tytäryhteisöjen päätöksenteko, strateginen ja operatiivinen toiminta sekä talouden suunnittelu ja seuranta on ollut tavoitteiden mukaista tilikaudella 2023.

Kunnan 100 %:sti omistamien tytäryhtiöiden taloushallinnosta sekä johtamisesta vastaa Halsuan kunta. Konserniyhtiöitä on johdettu samoilla periaatteilla kuin emokuntaa, huomioiden sen mitä laki sanoo osakeyhtiöiden toiminnasta itsenäisinä yksikköinä.

TILIKAUDEN TULOS

Halsuan kunnan tilikauden tulos vuodelta 2023 on ylijäämäinen 35 920,73 €.

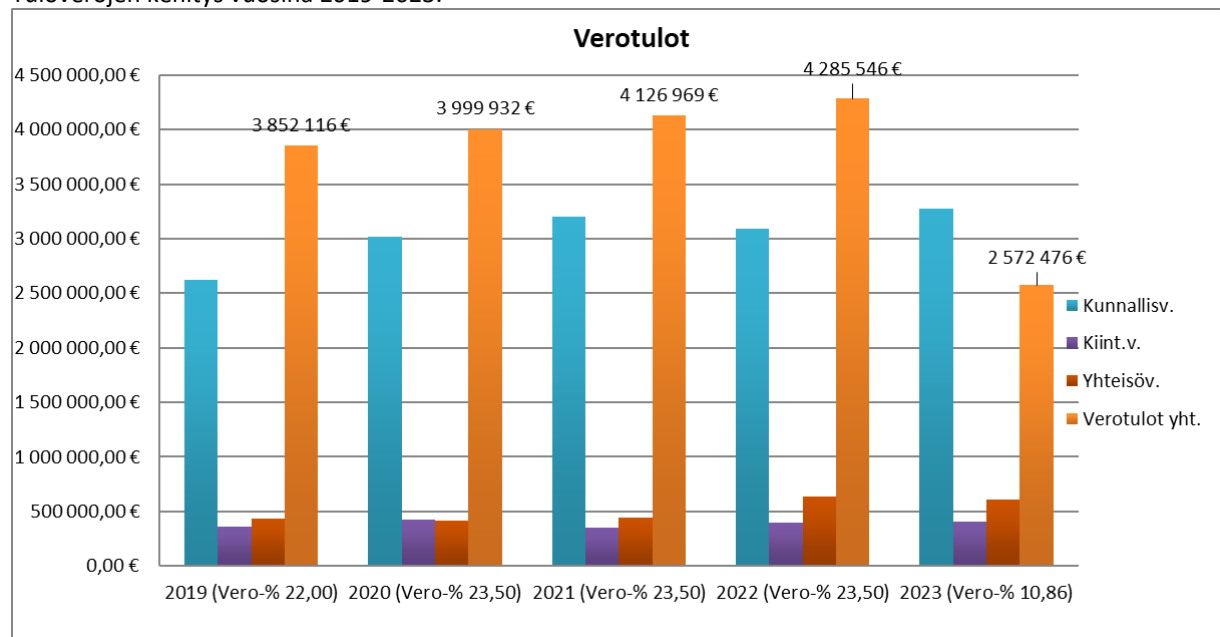
Verotulot

Kunnan kokonaisverotulot laskivat edellisestä vuodesta yhteensä 1 713 070 €. Tätä merkittävää laskua selittää vuoden 2023 alusta voimaan tullut soteuudistus, jonka myötä sotetoiminnan rahoitusta siirrettiin kunnilta valtion alaisuudessa toimiville hyvinvointialueille. Tämä tulo-rahoituksen merkittävä muutos on syytä huomioida verotulojen vertailussa vuosien 2022 ja 2023 välillä.

Kunta piti tuloveroprosenttinsa vuoden 2022 tasossa, mutta edellä mainitun soteuudistuksen vuoksi siihen tehtiin valtion toimesta muutos, jonka perusteella verotulo-prosentti laski 23,5 %:sta 10,86 %:iin.

Kokonaisverotuloilla katettiin toimintamenoista noin 54,4 % (2022 44,4 %, 2021 43,19 %, 2020 45,64 %). Kunnan tuloveroprosentti on ollut vuosina 2020-2022 23,50 % ja vuodesta 2023 10,86 %.

Tuloverojen kehitys vuosina 2019-2023.

Valtionosuudet

Verotulojen lisäksi toinen merkittävä rahoituserä kunnalle ovat valtionosuudet. Valtionosuuksien kehitykseen ei voida juurikaan vaikuttaa kunnan omilla päätöksillä. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

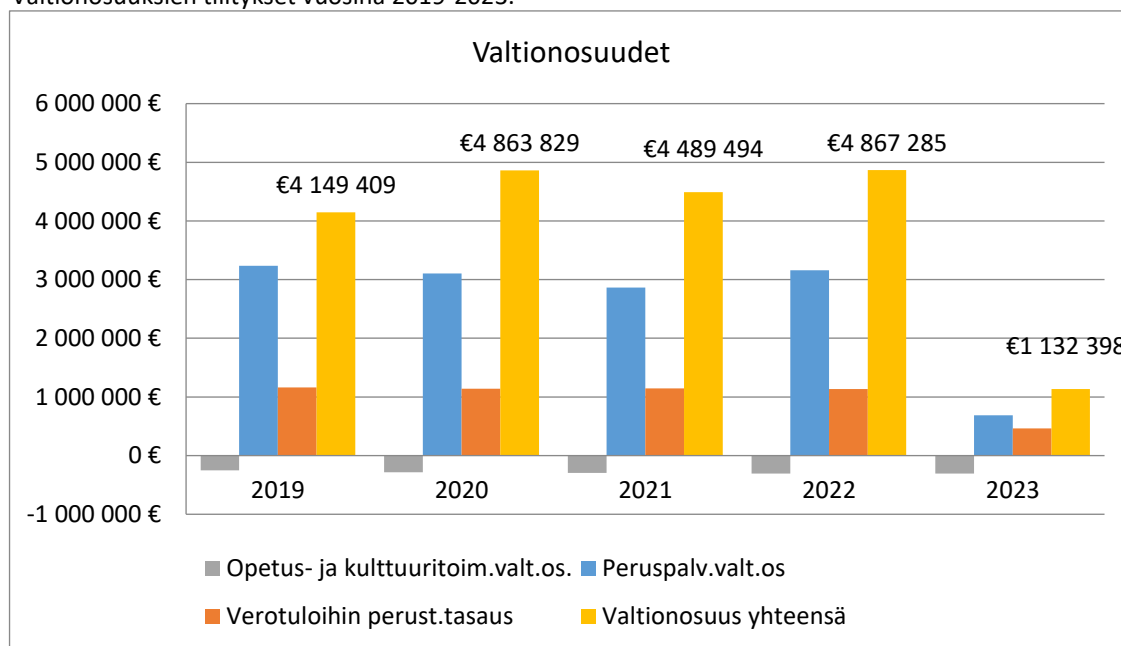
Peruspalvelujen valtionosuus koostuu kuntien kustannuserojen sekä tulopohjan tasauksesta. Kustannuserojen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Tulopohjaa tasataan kunnan verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen kautta. Varsinaisesta peruspalvelujen valtionosuudesta eriyttynä osana kunnille maksetaan myös veromenetysten korvausta.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluille. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, teatterit, orkesterit, nuorisotyö jne.). Halsuan kunta ei järjestä lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta eikä ammattikorkeakoulutusta, tämän takia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on miinusmerkkinen.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee. Halsuan kunnan valtionosuudet putosivat vuodesta 2022 yhteensä 3 734 887 €.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin uudistuksen yhteydessä toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuva muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus.

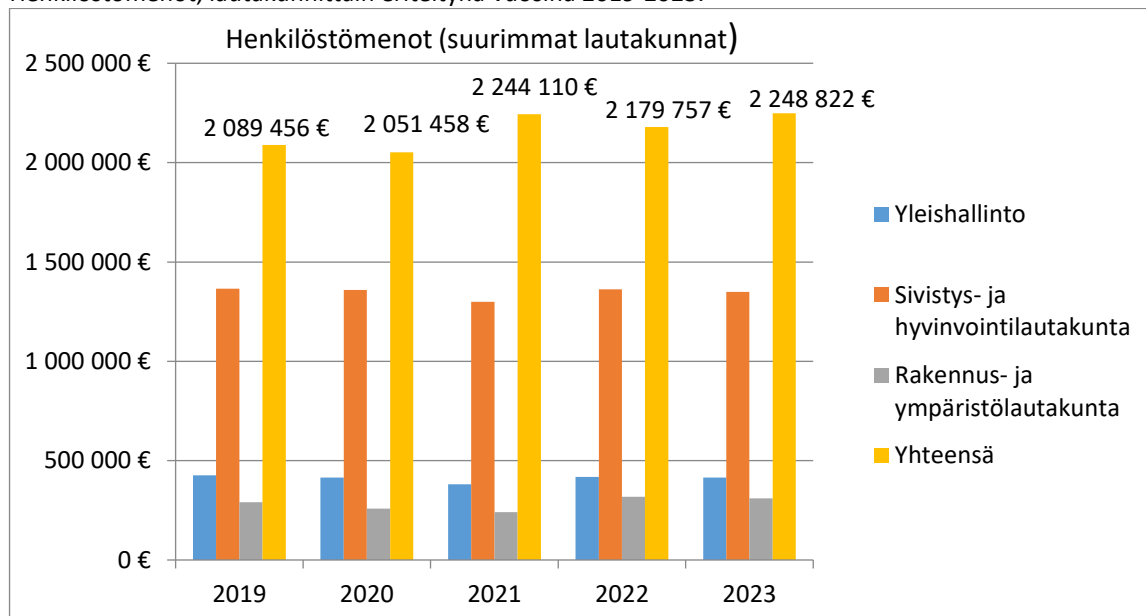
Valtionosuuksien tilitykset vuosina 2019-2023.

Henkilöstömenot

Halsuan kunnan henkilöstökulut vuonna 2023 olivat yhteensä noin 2 248 822 €. Tämä on noin 69 065 € enemmän kuin vuonna 2022. Sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimipalveluiden siirryttyä valtiolle vuoden 2023 alusta, ovat henkilöstömenot suurin yksittäinen menoerä Halsuan kunnassa. Seuraavassa kaaviossa on esitetty henkilöstömenot lautakunnittain. Erittely koskee kustannuksiltaan suurimpia lautakuntia, ”yhteensä”-palkki sisältää kuitenkin koko kunnan henkilöstömenot.

Henkilöstömenot, lautakunnittain eriteltyinä vuosina 2019-2023.

Kuten kuviosta käy ilmi, selkeästi suurin henkilöstökustannus kohdistuu sivistyslautakuntaan. Sivistyslautakunnan alle kuuluvat oman koulutoimen lisäksi muun muassa lasten varhaiskasvatus, koulutuspalvelut, kirjastotoimi, kotiseutu- ja kulttuuritoimi, nuorisotoimi sekä liikuntatoimi.

Oman koulutoimen osuus sivistyslautakunnan henkilöstömenoista vuonna 2023 oli noin 1 047 216 € (vuonna 2022 936 900 €). Seuraavaksi suurin sivistyslautakunnan henkilöstömenoerä koostuu lasten varhaiskasvatuksesta (perhepäivähoito sekä päiväkotitoimi), jossa henkilöstökulut olivat yhteensä noin 306 983 € (vuonna 2022 281 192€).

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Halsuan kunta			
Tuloslaskelma 1.1.2023-31.12.2023			
Ulkoiset erät	2023	2022	2021
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1367	1203	1198
Toimintakulut	-4733	-9641	-9555
Toimintakate	-3366	-8438	-8357
Verotulot	2573	4286	4127
Valtionosuudet	1132	4867	4489
Rahoitustuotot- ja kulut			
Korkotuotot	2	14	1
Muut rahoitustuotot	24	90	3
Korkokulut	-171	-37	-5
Muut rahoituskulut	-2	0	0
Vuosikate	192	782	258
Poistot ja arvonalentumiset	-156	-171	-155
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Tilikauden tulos	36	611	103
Tilinpäättösiirrot	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	36	611	103
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	28,88	12,48	12,54
Vuosikate/poistot, %	123	457	166
Vuosikate, euroa/asukas	189,54	743,35	239,78
Asukasmäärä	1013	1052	1083

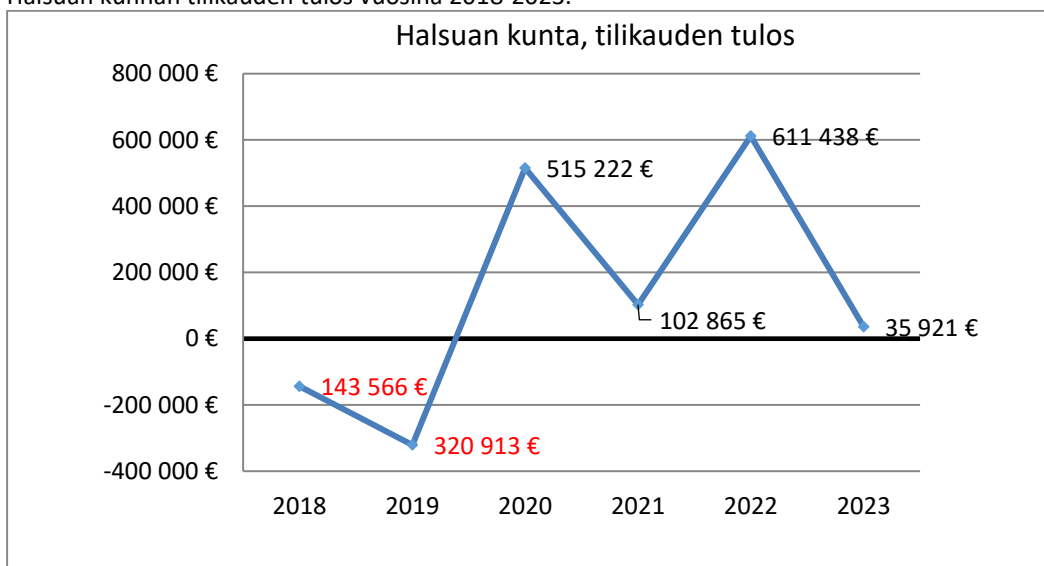
Toimintakatteen alijäämän (3,37 milj. €) rahoittamiseksi saatujen verotulojen, valtionosuuden sekä muiden rahoituserien jälkeen tilikauden vuosikate on ylijäämäinen 191 519,41 €.

Soteuudistuksen myötä toteutettujen rahoituserien siirtojen jälkeen kunnan omasta toiminnastaan keräämien toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvaa merkittävästi (12,48 %->28,88 %). Kunnan toimintatuottoihin kuuluvat mm. konserni-palveluista kerättävät myyntituotot (talonmies- ja hallintopalvelut), maksutuotot, tuet ja avustukset sekä vuokratuotot. Vuokratuotot muodostavat selkeästi suurimman osan toimintatuotoista (65,5 %).

Vuosikatteen tulisi riittää vähintään tilikauden poistojen ja arvonalentumisten kattamiseen pitkällä aikavälillä. Negatiivinen vuosikate osoittaa, että tilivuoden tulorahoituksella ei pystytä kattamaan lainkaan vuotuisia poistoja. Vuoden 2023 osalta vuosikate riitti kattamaan poistot sekä arvonalentumiset.

Vuoden 2023 tilikauden tulos osoittaa poistojen (155 598,68 €) jälkeen ylijäämää 35 920,73 €.

Halsuan kunnan tilikauden tulos vuosina 2018-2023.

Kunnan keskimääräinen tulos vuosilta 2019-2023 on 188 906 € ylijäämäinen.

TOIMINNAN RAHOITUS

Kunnan toiminnan rahoituksen näkökulmasta tilikauden aikana tapahtui niin positiivisia kuin negatiivisia muutoksia.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän avulla (tilinpäätös ja neljä edellistä tilikautta) voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Positiivinen kertymä ilmaisee sen, paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Kunnan haasteena on ollut saada tasapainotettua käyttötalous sekä investoinnit toisiinsa, vuoden 2023 osalta negatiivinen kertymä kuitenkin pienentyi edellisestä vuodesta.

Tilivuoden 2023 osalta tulo-rahoitus ei riittänyt kattamaan investointeja. Myös lainanhoitokate sekä kassan riittävyys heikkenivät.

Halsuan kunta		
Rahoituslaskelma 1.1.2023-31.12.2023		
	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	192	782
Satunnaiset erät	0	0
Tulo-rahoituksen korjauserät	-12	-15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-582	-245
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12	16
Toiminnan ja investointien rahavirta	-390	538
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-55	-105
Antolainasaamisten vähennys	80	22
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-61	-66
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-150	-1141
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	386	-102
Rahoituksen rahavirta	200	-392
Rahavarojen muutos	-190	146
Rahavarat 31.12.	127	317
Rahavarat 1.1.	317	171
	-190	146
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1054	-1168
Investointien tulo-rahoitus, %	32,99	319,18
Lainanhoitokate	0,45	1,17
Kassan riittävyys, pv	8	11
Asukasmäärä	1013	1052

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Halsuan kunta					
Tase 31.12.2023					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	9351	9078	OMA PÄÄOMA	4086	4178
I. Aineettomat hyödykkeet	74	114	I. Peruspääoma	2815	2943
Aineettomat oikeudet			II. Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	74	114	III. Muut omat rahastot	0	0
Ennakkomaksut			IV. Edell.tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1235	624
			V. Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	36	611
II. Aineelliset hyödykkeet	4731	4513			
Maa- ja vesialueet	1072	1072	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Rakennukset	3620	3364	Poistoero		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	39	49	Vapaaehtoiset varaukset		
Koneet ja kalusto	0	28			
Muut aineelliset hyödykkeet			PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	0	0	Eläkevaraukset		
			Muut pakolliset varaukset		
III. Sijoitukset	4546	4451			
Osakkeet ja osuudet	4206	4086	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Valtion toimeksiannot		
Muut lainasaamiset	258	283	Lahjoitusrahastojen pääomat		
Muut saamiset	82	82	Muut toimeksiantojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	VIERAS PÄÄOMA	5683	5981
Valtion toimeksiannot			I. Pitkäaikainen	2332	2391
Lahjoitusrahastojen varat			Joukkovelkakirjalainat	0	0
Muut toimeksiantojen varat			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	2321	2383
			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	418	1081	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
I. Vaihto-omaisuus	0	0	Saadut ennakot	0	0
Aineet ja tarvikkeet			Ostovelat	0	0
Keskeneräiset tuotteet			Liittymismaksut ja muut velat	11	8
Valmiit tuotteet/tavarat			Siirtovelat	0	0
Muu vaihto-omaisuus					
Ennakkomaksut			II. Lyhytaikainen	3351	3590
			Joukkovelkakirjalainat	2700	2850
II. Saamiset	291	764	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	62	61
Pitkäaikaiset saamiset	6	0	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Myyntisaamiset			Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lainasaamiset			Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset			Ostovelat	167	252
Siirtosaamiset	6		Liittymismaksut ja muut velat	55	48
Lyhytaikaiset saamiset	285	764	Siirtovelat	367	379
Myyntisaamiset	192	162			
Lainasaamiset	1	2	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9769	10159
Muut saamiset	61	570			
Siirtosaamiset	31	30	TASEEN TUNNUSLUVUT		
III. Rahoitusomaisuusarvopaperit	2	2	Omavaraisuusaste, %	41,8	41,1
Osakkeet ja osuudet	2	2	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	112,0	117,9
Sijoitukset rahamarkkinainstr.			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1271	1235
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1255	1174
Muut arvopaperit			Lainakanta 31.12., 1000 €	5083	5294
IV. Rahat ja pankkisaamiset	125	315	Lainakanta 31.12., €/asukas	5018	5032
			Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	9455	9663
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9769	10159	Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	9334	9185
			Lainasaamiset, 1000 €	258	283
			Asukasmäärä	1013	1052
			Vuokravastuut yht. 1000 €	4361	4361

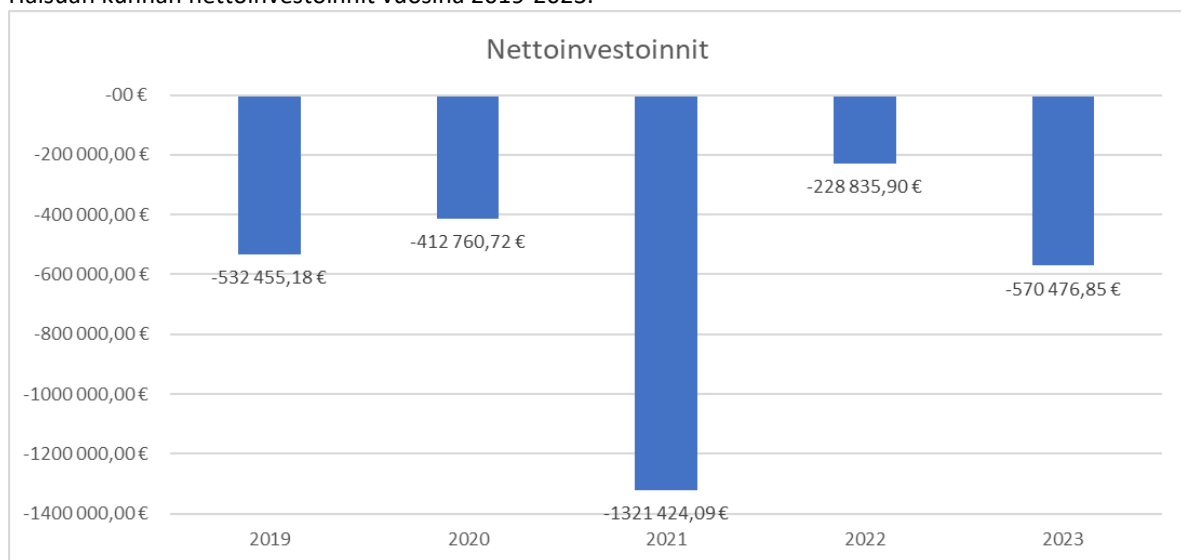
Kunnan rahoitusasema vahvistui vuoden takaisesta. Omavaraisuusastetta sekä suhteellista velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut kohenivat hienoisesti vuodesta 2022. Kunta pystyi lyhentämään lainaohjelmien mukaisten erien lisäksi lyhytaikaista velkaansa (joukkovelkakirjalaina/kuntatodistusohjelma) noin 150 000 €:lla.

Lainat ja vuokravastuut tunnuslukuun sisältyy kunnan vieraan pääoman lisäksi sopimusvastuut esimerkiksi vuokratiloista. Kunnan osalta suurin yksittäinen vuokravastuu koskee kunnan ja sen tytäryhtiön välistä vuokrasopimusta liittyen vuonna 2015 käyttöön otettuun uuteen koulukeskukseen.

Tehdyt investoinnit vaikuttavat myös kunnan taseeseen, ja toisaalta poistojen kautta tilikauden tulokseen. Vuoden 2023 osalta merkittävimpiä investointeja olivat:

- polttoainejakeluaseman infrainvestointi, 359 364 €
- tytäryhtiöiden lainaosuuksien lyhennykset osakkeisiin ja osuuksiin, 150 613 €
- Kase Kehitys Oy/yrityksen perustaminen, 22 000 € (osakepo 2000 €, SVOP 20 000 €)
- Halsuan Julkikiinteistö Oy/sijoitus yrityksen SVOP-rahastoon, 50 000 €

Halsuan kunnan nettoinvestoinnit vuosina 2019-2023.

Nettoinvestointeihin sisältyy investointitulot myydyistä hyödykkeistä sekä mahdolliset kunnan saamat rahoitusosuudet. Kunta myi vuonna 2023 palotoimen käytössä olleen vanhan maastoajoneuvon, kauppahinta 11 500 €. Kirjanpidossa hyödykkeellä ei ollut enää tasearvoa.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
1.1.2023-31.12.2023			
TULOT	milj. €	MENOT	milj. €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1367	Toimintakulut	4733
Verotulot	2573	- valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	1132	Korkokulut	171
Korkotuotot	2	Muut rahoituskulut	-2
Muut rahoitustuotot	24	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	0
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-12	-pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
Investoinnit		-pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12	Investointimenot	582
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	80	Antolainasaamisten lisäykset	55
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	61
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-150	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	5028	Kokonaismenot yhteensä	5600

HALSUAN KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN KUULUVAT YHTEISÖT

HALSUAN KUNTA						
Konsernitilinpäätös						
KONSERNIN RAKENNE				31.12.2023	31.12.2022	
	Y-tunnus	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus	Kunnan omistus-osuus	Kunnan omistus-osuus	
TYTÄRYHTEISÖT						
Halsuan Energia Oy	2522278-5	Halsua	100%	100%	100%	
Halsuan Vesi Oy	2522280-6	Halsua	100%	100%	100%	
Halsuan Julkisihteistöt Oy	2634122-5	Halsua	100%	100%	100%	
Halsuan Kehitys Oy	3158098-4	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Pyykartano	2424787-6	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Kirkkoharju 2	2287255-5	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Kanerva-Kartano	1588801-4	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Myllyrinne	2184148-2	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Pappilanpelto	2184143-1	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Neulananen	2184137-8	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Ollila	2184126-3	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Marttila	2200716-6	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Lääkäritalo	2184111-6	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Halsuan Peltopyy	2631672-4	Halsua	100%	100%	100%	
As Oy Kanervakoto	0226386-7	Halsua	72,67%	72,67%	72,67%	
KUNTAYHTYMÄT						
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	0208916-8	Kokkola	2,38%	2,38%	2,38%	
Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoido- ja peruspalvelukuntayhtymä	0216462-3	Kokkola			1,76%	
Keski-Pohjanmaan liiton kuntayhtymä	0959806-1	Kokkola	1,78%	1,78%	1,78%	
Korpelan Voiman kuntayhtymä	0178464-4	Kannus	6,27%	6,27%	6,27%	
OSAKKUUSYHTEISÖT (ei yhdistellä konsernitaseeseen)						
As Oy Halsuan Kirkkoharju 1	1907909-7	Halsua	31,35%	31,35%	31,35%	
As Oy Kototalo	0828012-3	Halsua	25,55%	25,55%	25,55%	

Soteuudistuksen myötä Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoido- ja peruspalvelukuntayhtymä Soite on purettu pois Halsuan kuntakonsernista soteuudistuksen voimaanpanolain ja asetusten mukaisesti. Kuntayhtymän poistaminen konsernista näkyy varallisuus- ja velkaerissä sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämän määrässä.

Konsernijohto

Halsuan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, sekä kunnanjohtaja ja toimialajohtajat. Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako on seuraava:

Kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta, seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanvaltuustolle.

Konserniohjausta tehdessään kunnanhallitus

1. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
2. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
3. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen sekä
4. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Kunnanjohtaja edustaa kuntaa yhtiökokouksissa, ellei kunnanhallitus erikseen muuta päättä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitoiminnan tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta sekä taloudellista asemaa on seurattu tilikauden aikana aktiivisesti. Yhteisöjen taloudesta raportoidaan pääosin samoin periaattein, kuin emoyhtiön taloudesta.

Kunnanhallitus on seurannut aktiivisesti omistuksiaan kuntayhtymissä. Se on ohjeistanut yhtymäkokousedustajia tai yhtymävaltuutettuja tarpeen mukaan varmistaakseen kunnan kannan esiintuomisen yhtymien päätöksentekokelemissä.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Halsuan kuntakonsernin emoyhtiö, Halsuan kunta, vastaa konsernipalveluna tytäryhtiöiden taloushallinnosta, osittain toimitila- ja kiinteistöpalveluista, tietohallinnon palveluista, monistus- ja painatuspalveluista sekä osasta muita operatiivisia toimintoja (esim. puhelinpalvelujen järjestäminen). Konsernipalvelujen tarjoaminen ja käyttö on ollut suunnitelmien mukaista.

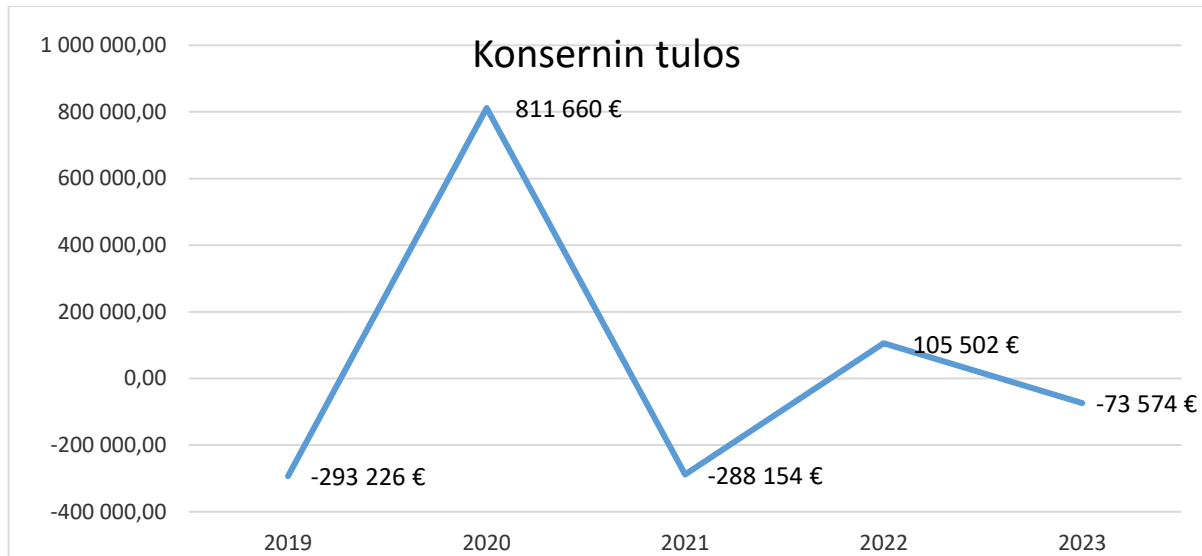
OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Halsuan kuntakonsernin tilikausi 2023 oli selkeästi heikompi kuin vuosi 2022. Konsernin tulos tilikaudelta 2023 on 73 573,56 € alijäämäinen. Kunnan omistamista osakeyhtiöistä ylijäämäisen tuloksen teki ainoastaan Halsuan Energia Oy. Halsuan Julkiskiinteistöt Oy, Kehitys Oy ja Halsuan Vesi Oy tekivät alijäämäiset tulokset. Asunto-osakeyhtiöiden osalta tulokset olivat nollan molemmin puolin. Konsernin tytäryhtiöiden tulosta rasittavat voimakkaasti nousseet toiminta- ja korkokustannukset. Halsuan Vesi Oy:n heikkoa tulosta puolestaan selittää merkittävä liikevaihdon lasku turkistalouden alasajon myötä.

Halsuan kunnan osuus kuntayhtymien eliminoimattomasta tuloksesta on seuraava:

- Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä, alijäämää 2465 €
- Keski-Pohjanmaan liitto, ylijäämää 5453 €
- Korpelan Voima kuntayhtymä, ylijäämää 63 817 €

Halsuan kuntakonsernin tulos vuosina 2018-2023.

KONSERNITULOSLASKELMA

	2023	2022
Toimintatuotot (ulk)	3 530 629	10 747 605
Toimintakulut (ulk)	-7 033 064	-19 734 302
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	48 654	133 054
Toimintakate	-3 453 781	-8 853 643
Verotulot	2 572 476	4 285 546
Valtionosuudet	1 902 910	5 598 175
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 007	17 109
Muut rahoitustuotot	58 809	115 575
Korkokulut	-384 017	-129 154
Muut rahoituskulut	-2 140	-2 996
Vuosikate	698 265	1 030 613
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 450	-927 107
Omistuksen eliminointierot	-4 697	-4 667
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	-4	0
Tilikauden tulos	-76 886	98 839
Tilinpäätössiirrot	5 438	8 625
Tilikauden verot	-3 623	-1 931
Laskennalliset verot	3 893	2 350
Vähemmistöosuudet	-2 397	-2 382
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-73 574	105 502
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot/toimintakulut, %	50,20	54,46
Vuosikate/Poistot, %	90,63	111,16
Vuosikate,euroa/asukas	689	980
Asukasmäärä	1013	1052

2023

2022

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	698 265	1 030 613
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-3 623	-3 242
Tulorah. korjausevät	-12 773	-49 989
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-782 785	-902 021
Rahoitusosuudet inv. menoihin	0	7 587
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 130	19 724
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-88 786	102 672
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam. lisäykset	-58 000	0
Antolainasaam. vähenn.	58 000	1 759
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	330 945	2 001 939
Pitkäaik. lainojen vähennys	-712 113	-761 277
Lyhytaik. lainojen muutos	-131 227	-1 167 348
Oman pääoman muutokset	-22 000	-85 131
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. muutokset	-258	-15 694
Vaihto-omaisuuden muutos	-57 233	-15 097
Saamisten muutos	754 501	-479 569
Korottomien velk. muutos	-322 095	259 345
Rahoituksen rahavirta	-159 480	-261 074
Rahavarojen muutos	-248 266	-158 402
Kassavarojen muutos	-248 266	-158 402
Rahavarat 31.12.	1 189 528	2 030 352
Rahavarat 1.1.	1 437 794	2 188 754

Rahoituslaskelman tunnusluvut

2023

2022

	2023	2022
<i>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta</i>	101 987	409 768
Investointien tulorahoitus, %	89,20	115,23
Lainanhoitokate	0,55	0,61
Kassan riittävyys	48	34

VASTAAVAA		21 498 222	24 990 634
PYSYVÄT VASTAAVAT		19 241 280	20 652 918
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		180 779	294 474
AINEETTOMAT OIKEUDET		102 721	176 883
KONSERNILIKEARVO			
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT		74 994	116 644
ENNAKKOMAKSUT		3 065	947
AINEELLISET HYÖDYKKEET		16 930 945	18 234 630
MAA- JA VESIALUEET		1 406 097	1 447 428
RAKENNUKSET		12 247 639	13 096 640
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		1 898 734	1 933 966
KONEET JA KALUSTO		659 141	859 014
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		692 575	744 624
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT		26 759	152 959
SIJOITUKSET		2 129 556	2 123 814
OSAKKUUSYHTEISÖSUUDET		1 838 831	1 833 677
OSAKKEET JA OSUUDET		126 065	120 098
Kuntayhtymäosuudet		0	0
Tytäryhtymäosakkeet ja -osuudet		0	0
Muut osakkeet ja osuudet		126 065	120 098
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET		0	0
MUUT LAINASAAMISET		0	1 759
MUUT SAAMISET		164 659	168 280
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		64 333	56 420
VALTION TOIMEKSIANNOT		56 280	48 745
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET		0	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT		8 053	7 675
VAIHTUVAT VASTAAVAT		2 192 609	4 281 296
VAIHTO-OMAIUUUS		168 191	169 970
AINEET JA TARVIKKEET		59 788	121 452
KESKENERÄISET TUOTTEET		95 492	26 570
VALMIIT TUOTTEET		0	0
MUU VAIHTO-OMAIUUUS		12 911	18 521
ENNAKKOMAKSUT		0	3 428
SAAMISET		834 869	2 080 937
PITKÄAIKAISET SAAMISET		13 197	21 413
MYYNTISAAMISET		-42 066	-29 895
LAINASAAMISET		0	0
LASKENNALLISET VEROSAAMISET		0	0
MUUT SAAMISET		48 511	51 104
SIIRTOSAAMISET		6 753	203
LYHYTAIKAISET SAAMISET		821 672	2 059 524
MYYNTISAAMISET		653 295	1 154 406
LAINASAAMISET		771	1 796
LASKENNALLISET VEROSAAMISET		0	0
MUUT SAAMISET		83 334	756 413
SIIRTOSAAMISET		84 272	146 908
RAHOITUSARVOPAPERIT		2 192	65 080
OSAKKEET JA OSUUDET		2 192	2 192
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTT.		0	0
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET		0	0
MUUT ARVOPAPERIT		0	62 888
RAHAT JA PANKKISAAMISET		1 187 356	1 965 308

VASTATTAVAA		2023	2022
OMA PÄÄOMA		21 498 222	24 990 634
PERUSPÄÄOMA		6 122 033	6 346 995
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSP.			
OSAKEPÄÄOMA		0	0
ARVONKOROTUSRAHASTO		390 785	382 700
MUUT OMAT RAHASTOT		658 077	665 472
MUU OMA PÄÄOMA		0	0
EDELLISTEN TILIKAUSSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		2 332 094	2 250 813
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-73 574	105 502
VÄHEMMISTÖOSUUDET		51 108	48 734
KONSERNIRESERVI			
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET		0	0
POISTOERO		0	0
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		0	56 641
ELÄKEVARAUKSET		0	0
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		0	56 641
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		64 597	98 923
VALTION TOIMEKSIANNOT		56 280	48 745
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT		0	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		8 317	50 177
VIERAS PÄÄOMA		15 260 484	18 439 341
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		10 738 593	12 084 092
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT		0	0
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA		9 332 864	10 667 670
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ		0	0
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA		0	0
SAADUT ENNAKOT		0	0
OSTOVELAT		0	0
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT		1 363 586	1 360 219
SIIRTOVELAT		0	0
LASKENNALLISET VEROVELAT		42 144	56 203
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		4 521 891	6 355 249
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT		2 700 000	2 850 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA		616 269	689 521
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ		0	0
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA		0	0
SAADUT ENNAKOT		31 229	14 824
OSTOVELAT		416 014	1 135 217
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT		263 167	388 369
SIIRTOVELAT		499 105	1 280 979
LASKENNALLISET VEROVELAT		-3 893	-3 661
Konsernitaseen tunnusluvut		2 023	2 022
Omavaraisuusaste, %		28,76	27,84
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		190,22	115,80
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €		2 259	2 334
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/asukas		2 230	2 218
Konsernin lainat, €/asukas		12 487	12 511
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €		12 649	13 162
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas		12 572	12 929
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €		0	0
Kunnan asukasmäärä		1 013	1 052

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainotus

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi KuntaL 69 §:n mukaisesti.

Halsuan kunnan tilikauden 2023 tulos on poistojen ja arvonalentumisten jälkeen 35 920,73 euroa ylijäämäinen.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämäinen tulos 35 920,73 euroa siirretään taseeseen edellisten tilikausien yli/alijäämättilille.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMISVERTAILU

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

KUNNANVALTUUSTO

Toiminta

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Asetetut tavoitteet

Kunnan talouden tulee olla kunnossa ja kestäväällä pohjalla.

Toteuma

Valtuuston toiminta on ollut tavoitteiden mukaista. Valtuusto kokoontui vuonna 2023 yhteensä neljä kertaa. Valtuusto hyväksyi kunnan toimintaa keskeisesti ohjaavan uuden kuntastrategian vuosille 2023-2026 kokouksessaan 21.6.2023 § 9.

Henkilöstön määrä 31.12.

Kunnanvaltuustossa on 15 jäsentä.

Talouden toteuma

Kunnanvaltuusto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 800		-10 800	-7 700	-3 100	71,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-500		-500	-608	108	121,6
Muut henkilösivukulut	-65		-65	-60	-5	92,7
Henkilösivukulut	-565		-565	-668	103	118,2
Henkilöstökulut	-11 365		-11 365	-8 368	-2 997	73,6
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-1 260		-1 260	-782	-478	62
Palvelujen ostot	-1 260		-1 260	-782	-478	62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-440		-440		-440	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440		-440		-440	
Toimintakulut	-13 065		-13 065	-9 150	-3 915	70
Toimintakate	-13 065	0	-13 065	-9 150	-3 915	70
Laskennalliset erät				-176	176	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-13 065	0	-13 065	-9 326	-3 739	71,4
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			13	9		

KUNNANHALLITUS

YLEISHALLINTO

Yleishallintoon kuuluu kunnanhallitus, keskus- ja yleishallinnon toiminnot, sosiaali- ja terveystoimi, erikoissairaanhoido, maaseutu- ja elinkeinotoimi, maa- ja metsätilat, projektit sekä tukipalvelut. Kunnanhallituksen tarkoituksena on kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti huolehtia kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta ja tuloksellisesta hoitamisesta.

Toiminta

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenpidosta sekä kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä käyttää kunnan puhevaltaa.

Asetetut tavoitteet

Kunnan hallintoa hoidetaan asianmukaisesti, tehokkaasti ja tuloksellisesti. Saatavien perintä pidetään ajantasaista. Kuntatalouden katsaus raportoidaan hallitukselle kuukausittain ja valtuustolle sen kokoontuessa.

Toteuma

Kunnan hallintoa on hoidettu tavoitteiden mukaisesti. Kunnan saatavien perintä on ajantasaista. Talousseuranta on ollut tiivistä ja ohjeistusten mukaista. Osavuosisikatsauksia on käyty läpi kunnanhallitusten ja kunnanvaltuuston kokouksien yhteydessä. Kunnanhallitus on harjoittanut edunvalvontaa muun muassa antamalla lausuntoja kuntaa koskevissa asioissa. Uusi kuntastrategia valmisteltiin valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuoden 2023 aikana.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat:

- Jari Penttilä, kunnanjohtaja
- Marko Malvisto, talousjohtaja

	<u>TP 2021</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TP 2023</u>
Vakinaiset	1,2	1,2	1,2

Talouden toteuma

Yleishallinto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot				72	-72	-100
Tuet ja avustukset				28 413	-28 413	-100
Toimintatuotot				28 485	-28 485	-100
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-108 941		-108 941	-121 454	12 513	111,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-14 564		-14 564	-17 193	2 629	118,1
Muut henkilösivukulut	-1 975		-1 975	-2 927	952	148,2
Henkilösivukulut	-16 539		-16 539	-20 120	3 581	121,6
Henkilöstökulut	-125 480		-125 480	-141 574	16 094	112,8
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-67 373		-67 373	-62 695	-4 678	93,1
Palvelujen ostot	-67 373		-67 373	-62 695	-4 678	93,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-2 550		-2 550	-6 356	3 806	249,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 550		-2 550	-6 356	3 806	249,2
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-37 200		-37 200	-37 114	-86	99,8
Avustukset yhteisöille	-16 500		-16 500	-20 999	4 499	127,3
Avustukset	-53 700		-53 700	-58 113	4 413	108,2
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-5 165		-5 165	-6 179	1 014	119,6
Muut toimintakulut	-5 165		-5 165	-6 179	1 014	119,6
Toimintakulut	-254 268		-254 268	-274 917	20 649	108,1
Toimintakate	-254 268	0	-254 268	-246 431	-7 837	96,9
Laskennalliset erät				-42 350	42 350	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-254 268	0	-254 268	-288 781	34 513	113,6
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			247	243		

PERUSTURVA

Halsuan kunta on 1.1.2017 alkaen kuulunut Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoidon- ja peruspalvelujen kuntayhtymän peruspalvelujen liikelaitos SOITE:en. SOITE tuottaa palvelut yhteisesti kaikille 7 sopimuskunnalle. Kustannukset laskutetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti siten, että kannetut ennakot tasataan tilikauden lopussa todelliseksi toteutuneiksi kustannuksiksi.

Sotepalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnilta valtiolle (hyvinvointialueet) vuoden 2023 alusta alkaen, tämä vaikuttaa merkittävästi käyttötalouden rakenteeseen.

Toiminta

Sotepalveluiden siirtyessä valtiolle kunnan tärkeimmäksi sotetehtäväksi jää edelleen kuntalaisten edunvalvonta uudessa soterakenteessa. Tätä edunvalvontaa suoritetaan tiiviillä yhteistyöllä hyvinvointialueen ja kunnan välillä. Pidetään aktiivista yhteyttä yllä myös alueen hyvinvointivaltuutettuihin.

Asetetut tavoitteet

Halsuan kunnan tavoitteena on tärkeiden peruspalvelujen säilyttäminen lähellä kuntalaisia.

Toteuma

Kunnanhallitus on valvonut kuntalaisten etuja ja ylläpitänyt vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa. Kunnanhallitus lausui kannanoton hyvinvointialueen toiminnasta päätöksellään 23.10.2023 § 106. Kannanotossa hallitus esitti huolensa hyvinvointialueen johtamisjärjestelmän toimivuudesta.

Talouden toteuma

Perusturva	Budj. 2023	Budj.m 2023	Budj+ muutos	Toteutuma 2023	Poikkeama summa	Toteutuma %
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
Toimintatuotot						
Tuet ja avustukset	10 700		10 700	16 484	-5 784	154,1
Toimintatuotot	10 700		10 700	16 484	-5 784	154,1
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-25 950		-25 950	-33 916	7 966	130,7
Palvelujen ostot	-25 950		-25 950	-33 916	7 966	130,7
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-64 000		-64 000	-61 743	-2 257	96,5
Avustukset	-64 000		-64 000	-61 743	-2 257	96,5
Muut toimintakulut						
Muut kulut				-186	186	-100
Muut toimintakulut				-186	186	-100
Toimintakulut	-89 950		-89 950	-95 845	5 895	106,6
Toimintakate	-79 250	0	-79 250	-79 362	112	100,1
Laskennalliset erät				16 054	-16 054	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-79 250	0	-79 250	-63 308	-15 942	79,9
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			77	78		

Kaavoituksen ja maapolitiikan avulla tuetaan kunnan yleistä kehittymistä sekä huolehditaan siitä, että kunnan alueella tapahtuvaan rakentamiseen on käytettävissä riittävästi maata kohtuullisella hinnalla. Kaavoituksella ja muulla maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset liikenneturvallisuuden parantamiselle, ympäristön-suojelulle ja luonnon virkistyskäytölle.

Toiminta

Halsuan kunnan kaavoituksen kokonaistilanne on yleisesti ottaen hyvä. Kaavoitukseen kohdistuu tarkentamis-paineita monien eri kaavojen osalta.

Asetetut tavoitteet

Kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen kanssa käydään vähintään kerran vuodessa kehittämiskeskustelu, jossa käsitellään kunnan 1) alueiden käytön suunnitteluun ja sen kehittämiseen, 2) vi-reillä oleviin ja lähiaikoina vireille tuleviin merkittäviin kaava-asioihin sekä 3) kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen yhteistyöhön liit-tyviä kysymyksiä.

Vuonna 2023 ei ole näköpiirissä isompia kaavoitushankkeita. Kirkonkylän kaavapäivitys sekä Halsuajärven osayleiskaavoitus hyväksyttiin vuoden 2019 lopussa. Mahdollinen vuokra-asuntojen uudisrakentaminen ei vai-kuta suoraan kaavoitustarpeisiin, koska kaavaillussa olevat alueet mahdollistavat jo valmiiksi asuntorakenta-misen.

Toteuma

Vuosi 2023 oli kaavoitustyön kannalta rauhallinen vuosi. Kaavoituksen kustannuspaikalle on kirjattu menoina ainoastaan suunnitelman mukaisia poistoja 19 150 euron edestä, nämä liittyvät Halsuajärven osayleiskaavan laatimiseen, joka valmistui vuonna 2019.

Talouden toteuma

Kaavoitus	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-2 000		-2 000		-2 000	
Palvelujen ostot	-2 000		-2 000		-2 000	
Toimintakulut	-2 000		-2 000		-2 000	
Toimintakate	-2 000	0	-2 000	0	-2 000	
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 149		-19 149	-19 150	1	100
Poistot ja arvonalentumiset	-19 149		-19 149	-19 150	1	100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-21 149	0	-21 149	-19 150	-1 999	90,5
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			2	0		

Toiminta

Kokkolan kaupungille on vuoden 2010 alusta alkaen siirretty sopimuksella ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu Keski-Pohjanmaan maakunnan ja Kruunupyyn kunnan osalta. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu yleinen terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Asetetut tavoitteet

Ympäristöterveydenhuolto palvelee kuntalaisia sopimuksen mukaisesti tarjoten tilallisille muun muassa eläinlääkintäpalveluja. Eläinlääkintähuolto kattaa myös kotieläimille suoritettavia palveluja.

Toteuma

Ympäristöterveydenhuollon toiminta on ollut sopimuksen ja tavoitteiden mukaista.

Talouden toteuma

Ympäristöterveydenhuolto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-79 921		-79 921	-70 962	-8 959	88,8
Palvelujen ostot	-79 921		-79 921	-70 962	-8 959	88,8
Toimintakulut	-79 921		-79 921	-70 962	-8 959	88,8
Toimintakate						
Toimintakate	-79 921	0	-79 921	-70 962	-8 959	88,8
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-79 921	0	-79 921	-70 962	-8 959	88,8
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			76	70		

MAASEUTUTOIMI JA ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN

Maaseutuelinkeinolautakunta lakkautettiin 1.1.2013 alkaen ja maaseutuelinkeinoasioita hoitaa kunnanhallitus.

Maaseutu- ja elinkeinotoimi hoitaa elinkeinoja koskevat tehtävät muuttuvassa toimintaympäristössä tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti tiedotusta ja koulutusta korostaen.

Toiminta

Maaseutu- ja elinkeinotoimi toimii elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseksi. Painopistealueina ovat tuki- ja hankeasiat sekä uusien työpaikkojen saaminen yrityksiin. Koulutuksessa ja tiedotuksessa ovat EU-asiat edelleen keskeisiä.

Maaseutuhallinto on muodostanut 1.1.2013 alusta alkaen yhteistoiminta-alueen, johon kuuluvat Halsuan, Kaustisen, Lestijärven, Perhon, Toholammin ja Vetelin kunnat sekä Kannuksen kaupunki. Hallinnollinen pääpaikka on Lestijärven kunta. Käytännön tasolla yhteistoiminta-alueen maaseutuasiamiehet toimivat tarvittaessa toistensa sijaisina, tekevät vastavuoroisesti hallintotehtäviä ja pyrkivät siihen, että työt voidaan hoitaa joustavasti ja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Elinkeinojen kehittäminen kuuluu kunnanhallitukselle kuitenkin siten, että toiminta jatkuu pääsääntöisesti entisellä toimintatavalla. Yhteistyötä tehdään seutukunnan yrityspalvelupisteen, ProAgria Keski-Pohjanmaan, MTK-Halsuan, Halsuan yrittäjähdistyksen ja hanketoimijoiden/hankkeiden sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Toiminnan tarkoituksena on parantaa kunnassa toimivien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä tukemalla kannattavuus- ym. laskelmia, koulutusta sekä uusien yritysten käynnistymistä. Kunta on yhteistoiminnassa Kaustisen seutukunnan yrityspalvelupisteen neuvojien, yritysten, yhteisöjen ja sidosryhmien kanssa rahoituksen saamiseksi yritysten perustamiseen ja kehittämiseen sekä erilaisiin hankkeisiin, jotka parantavat kylien asumisviihtyvyyttä, turvaavat palveluja ja edistävät muutoinkin elinkeinoja.

Asetetut tavoitteet

Tärkein tavoite on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, uusien työpaikkojen aikaansaaminen, mautilojen jatkuvuuden ja myös muiden työpaikkojen turvaaminen sekä asumisympäristön viihtyvyyden parantaminen. Frisbeegolf- radan ja muiden liikuntapaikkojen läheiset viheralueet ja puistot pidetään viihtyisinä ja vetovoimaisina.

Aktiivitulojen lukumäärä on laskussa. Mautilojen lukumäärä on noin 68 kappaletta. Halsualla tuotetun maitomäärän arvioidaan olevan noin 4,2 milj. litraa vuonna 2023. Peltopinta-ala halsualaisilla viljelijöillä tulee olemaan noin 3320 hehtaaria.

Maatilat ovat monipuolistuneet; monella maatilalla on urakointia, metsätaloutta, maatilamatkailua, hevosten kasvatusta, hunajantuotantoa tai muuta vastaavaa perinteisen maatalouden lisänä. Halsua tulee olemaan monialainen ja aktiivinen maatalouspitäjä myös 2023 vuonna. Kunta tekee tiivistä yhteistyötä Kaustisen seutukunnan sekä naapurikuntien kanssa maaseudun tulevaisuuden roolin selkeyttämiseksi sekä elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi.

Toteuma

Vuosi 2023 on ollut verrattain haastava alueen elinkeinoille, vaikka positiivisiakin yrityskohtaisia viestejä on kuultu. Kunnan verokertymän kannalta hyvin tärkeät elinkeinot: turve- ja turkistuotanto, ovat olleet edelleen nopeiden toimintaympäristön muutosten vaikutusten alaisena. Vuoden 2023 aikana turkistalouden alasajo sai lopullisen iskunsa, kun lintuinfluenssan leviämisen pelossa suurin osa alueemme turkistarhoista joutui lopettamaan tuotantoelämänsä. Halsualla toimineen ison turkistarhan osalta jalostustoiminta loppui käytännössä kokonaan.

Maatilojen rakennekehitys toteutui odotetun mukaisena. Maatiloja oli aktiivisena suunnilleen saman verran kuin edellisvuonna. Peltopinta-ala on pysynyt samansuuruisena vuodesta toiseen. Lypsykarjatilojen määrä on vähentynyt tasaisesti. Maatalouden merkitys on Halsuan elinkeinoissa merkittävä. Kotieläintuotannon tilalle on tullut erikoiskasvitiloja, erityisesti tärkkelysperunan tuotantoon, merkittäville volyyymeilla. Luomu- ja muiden erikoiskasvien tuotanto ja jalostus, on edennyt osuuskuntatoiminnan kautta. Elinkeinotoiminnassa on edelleen näkyntä uusia avauksia muun muassa hiilensidonnain kaupallistamiseen.

Kunnassa tehdään aktiivista työtä, yhdessä Kaustisen seutukunnan kanssa, alkutuotannon jalostusasteen nostamiseksi, ja tätä kautta kannattavuuden parantamiseksi. Työtä tehdään myös kokonaan uusien toimialojen kehittämiseksi hiipuvien tilalle. Kuntakonserniin kuuluva Halsuan Kehitys Oy on tehnyt yhteistyötä Kaustisen seutukunnan hanketoiminnan kanssa muun muassa hampun viljelyn kokeiluissa.

Talouden toteuma

Maaseututoimi- ja elink. edistäminen	Budj. 2023	Budj.m 2023	Budj+ muutos	Toteutuma 2023	Poikkeama summa	Toteutuma %
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
Toimintatuotot						
Tuet ja avustukset				1 732	-1 732	-100
Toimintatuotot				1 732	-1 732	-100
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot				-2 907	2 907	-100
Henkilösivukulut						
Eläkekulut				-488	488	-100
Muut henkilösivukulut				-64	64	-100
Henkilösivukulut				-552	552	-100
Henkilöstökulut				-3 460	3 460	-100
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-55 182		-55 182	-49 695	-5 487	90,1
Palvelujen ostot	-55 182		-55 182	-49 695	-5 487	90,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-550		-550	-129	-421	23,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-550		-550	-129	-421	23,5
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-8 000		-8 000	-3 264	-4 736	40,8
Avustukset	-8 000		-8 000	-3 264	-4 736	40,8
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-500		-500	-753	253	150,6
Muut toimintakulut	-500		-500	-753	253	150,6
Toimintakulut	-64 232		-64 232	-57 301	-6 931	89,2
Toimintakate	-64 232	0	-64 232	-55 569	-8 663	86,5
Laskennalliset erät				-11 250	11 250	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-64 232	0	-64 232	-66 819	2 587	104
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			62	55		

-aktiivitulojen määrä	68	63
-lypsykarjatilojen määrä	11	12
-peltoa viljelyssä	3320	3372
-aktiivituloilla peltoa keskim.	48	53
-tukihakemuksia, kpl	400	446
-myönnetty tuki, €	2,7	2,56

Toiminta

Kunnan omistamia maa- ja metsätiloja on yhteensä 391 ha, josta metsämaata on 287 ha ja peltoa 10 ha. Peltoa on vuokrattuna 9 ha viidelle eri viljelijälle.

Asetetut tavoitteet

Kunnan omistamia maa- ja metsätiloja hoidetaan suunnitelmallisesti käyttäen apuna metsäasiantuntijoiden palveluksia. Metsiä hoidetaan ja hakataan laaditun metsätaloussuunnitelman mukaisesti.

Kylä- ja maisemakuvan kannalta keskeisissä paikoissa harvennetaan puustoa ja avarretaan näkymää.

Toteuma

Vuonna 2023 tehtiin puukauppaa budjetoitua enemmän. Metsää hoidettiin metsätaloussuunnitelman mukaisesti, hyödyntäen paikallisen metsäpalveluja tuottavan yrityksen Metsäntähden Tiimi Oy:n asiantuntemusta.

Talouden toteuma

Maa- ja metsätilat	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	25 000		25 000	56 763	-31 763	227,1
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	1 800		1 800	1 895	-95	105,3
Muut tuotot				923	-923	-100
Muut toimintatuotot	1 800		1 800	2 818	-1 018	156,5
Toimintatuotot	26 800		26 800	59 581	-32 781	222,3
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-4 950		-4 950	-35 475	30 525	716,7
Palvelujen ostot	-4 950		-4 950	-35 475	30 525	716,7
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-600		-600	-1 036	436	172,7
Muut toimintakulut	-600		-600	-1 036	436	172,7
Toimintakulut	-5 550		-5 550	-36 511	30 961	657,9
Toimintakate	21 250	0	21 250	23 070	-1 820	108,6
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	21 250	0	21 250	23 070	-1 820	108,6
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			-21	-23		

Toiminta

Lomatoimi siirtyi Kaustisen kunnan hoidettavaksi 1.1.2004. Lomatoimi järjestää maatalousyrittäjille lomituspalvelulain mukaiset lomituspalvelut, joita ovat vuosiloma-, sijaisapu- ja maksullinen lomitus.

Asetetut tavoitteet

Lomatoimi opastaa ja auttaa asiakkaita, sekä tarjoaa maatalousväestölle lomituspalvelulain määräämät ja edellyttämät palvelut. Henkilöstön koulutuksen kautta parannetaan lomittajien ammattitaitoa ja kohennetaan lomitusten laatua.

Sopimus lomatoimen järjestämisestä Melan kanssa päättyi 31.12.2003. Mela on tehnyt Kaustisen kunnan kanssa sopimuksen lomahallinnon järjestämisestä Perhonjokilaaksossa 1.1.2004 alkaen. Sopimuksessa pyritään turvaamaan palvelujen määrä ja laatu alueella.

Toteuma

Kaustisen kunta järjesti sopimukseen perustuen lomituspalvelut Halsuan kunnan alueella.

Lomituspalvelut ovat toimineet kohtuullisen hyvin. Kiireajat ovat olleet lomitushallinnolle haasteellisia. Lomituspalveluiden toimivuus on ollut tärkeää maatalousyrittäjien toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Lomituspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy Kaustisen kunnalta Toholammin kunnalle vuoden 2023 puolella.

PROJEKTIT

Toiminta

Halsuan kunta osallistuu aktiivisesti seutukuntatyöhön sekä muihin kuntien yhteistoimintaa kehittäviin hankkeisiin, joista on välitöntä ja välillistä hyötyä kunnalle, kuntalaisille sekä koko seutukunnalle.

Kustannuspaikalle kirjataan seutukuntayhteistyön lisäksi muut maakunnalliset yhteistoimintaosuudet (esim. Leader-rahoitus Pirityisten kautta).

Asetetut tavoitteet

Vuoden 2023 painopisteinä ovat muun muassa seutukunnan suurhankkeiden edistäminen, bio- ja kiertotalouden edistäminen ennen kaikkea biokaasun tuotantopotentiaalin näkökulmasta sekä yhteisen digistrategian jalkauttaminen jäsenkuntien omiin toiminta- ja suunnitteluprosesseihin. Yhteisellä digistrategialla pyritään vastaamaan muun muassa uusien digipalveluvaatimusten täyttämiseen jäsenkunnissa. Vuoden 2023 aikana tullaan ottamaan käyttöön mm. erilaisia sähköisiä lomakkeita kunnan asiakaspalvelurajapintaan.

Määräraha on kaikkien hallintokuntien käytettävissä.

Toteuma

Asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu. Kunta on ollut aktiivisesti mukana seutukuntayhteistyössä. Konkreettista hyötyä on saatu muun muassa seutukunnallisen digistrategiatiimin kautta, jonka avulla kunnassa on otettu käyttöön sähköisiä lomakkeita. Biotalousohjelman mukaisten toimenpiteiden seurauksena odotetaan seutukunnan alueelle realisoituvia merkittäviä biokaasutuotantolaitosten investointeja.

Talouden toteuma

Projektit, kh	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-135 371		-135 371	-133 813	-1 558	98,8
Palvelujen ostot	-135 371		-135 371	-133 813	-1 558	98,8
Toimintakulut	-135 371		-135 371	-133 813	-1 558	98,8
Toimintakate	-135 371	0	-135 371	-133 813	-1 558	98,8
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-135 371	0	-135 371	-133 813	-1 558	98,8
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			131	132		

Toiminta

Tukipalveluihin kuuluvat keskitetty talous- ja henkilöstöhallinto sekä muuta kunnan ydintoimintaa tukevat keskitetysti hoidetut tukitehtävät, kuten materiaali- ja tulostuspalvelut sekä erilaiset it-palvelut.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on rakentaa mahdollisimman kustannustehokkaita ja toimivia tukipalveluita, jotka auttavat kunnan ydintehtävässä suoriutumista. Seurataan kustannusten kehityksessä esimerkiksi taloushallinto-ohjelmistoissa yms. ja tarvittaessa tehdään muutoksia tehokkaamman toiminnan edesauttamiseksi.

Tukipalveluiden tuottamisessa tarvittavia ohjelmistoja hankitaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa. Kunnan it-tuen osalta painopistettä siirretään omalta henkilöstöltä Kasenet Oy:n suuntaan mahdollisuuksien mukaan.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat: talousjohtaja Marko Malvisto 80 %

	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Vakinaiset	3,8	4,07	3,53

Toteuma

Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista. Tukipalveluiden toimintamenot ovat edelleen kasvaneet edellisestä vuodesta, vaikkakin jäivät budjetoidusta. Tukipalveluiden kasvaneet toimintamenot ovat toisaalta tuoneet säästöjä muiden hallintokuntien perustoimintaan tehostuneina toimintaprosesseina. Ict-menojen ennustetaan kasvavan myös tulevina vuosina. Vuoden 2023 aikana ict-palveluiden kustannuksissa nähtiin paikoin merkittäviäkin korotuksia inflaation vuoksi.

Henkilöstön määrä toteutui 3,53 hlötyövuotena, kun talousjohtaja oli 50 %:n osa-aikaisuudella seutukunnan palveluksessa vuoden alusta elokuun loppuun asti (Kierto-hanke, projektipäällikkö).

Talouden toteuma

Tukipalvelut,kh	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	24 400		24 400	36 567	-12 167	149,9
Maksutuotot	6 300		6 300	7 148	-848	113,5
Toimintatuotot	30 700		30 700	43 715	-13 015	142,4
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-131 710		-131 710	-145 848	14 138	110,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-93 117		-93 117	-34 046	-59 071	36,6
Muut henkilösivukulut	-3 108		-3 108	-3 106	-2	99,9
Henkilösivukulut	-96 225		-96 225	-37 152	-59 073	38,6
Henkilöstökulut	-227 935		-227 935	-183 000	-44 935	80,3
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-2 000		-2 000		-2 000	
Muiden palvelujen ostot	-95 660		-95 660	-105 084	9 424	109,9
Palvelujen ostot	-97 660		-97 660	-105 084	7 424	107,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-8 180		-8 180	-4 398	-3 782	53,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 180		-8 180	-4 398	-3 782	53,8
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-600		-600	-643	43	107,2
Muut kulut	-1 960		-1 960	-3 965	2 005	202,3
Muut toimintakulut	-2 560		-2 560	-4 608	2 048	180
Toimintakulut	-336 335		-336 335	-297 090	-39 245	88,3
Toimintakate	-305 635	0	-305 635	-253 376	-52 259	82,9
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 200		-18 200	-18 158	-42	99,8
Poistot ja arvonalentumiset	-18 200		-18 200	-18 158	-42	99,8
Laskennalliset erät				270 814	-270 814	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-323 835	0	-323 835	-720	-323 115	0,2
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			314	250		

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnallisten-, valtiollisten- ja EU-vaalien toimittamisesta sekä mahdollisista kansäänestyksistä.

Asetetut tavoitteet

Talousarviovuonna järjestetään eduskuntavaalit ja vuonna 2024 EU-parlamenttivaalit sekä presidentinvaalit.

Toteuma

Toiminta oli tavoitteiden mukaista.

Talouden toteuma

Keskusvaalilautakunta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 400		2 400	2 500	-100	104,2
Toimintatuotot	2 400		2 400	2 500	-100	104,2
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 000		-2 000	-1 623	-377	81,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut				-84	84	-100
Muut henkilösivukulut				-11	11	-100
Henkilösivukulut				-95	95	-100
Henkilöstökulut	-2 000		-2 000	-1 718	-282	85,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-200		-200		-200	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200		-200		-200	
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-200		-200		-200	
Muut toimintakulut	-200		-200		-200	
Toimintakulut	-2 400		-2 400	-1 718	-682	71,6
Toimintakate	0	0		782	-782	-100
Laskennalliset erät				-280	280	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	0	0		502	-502	-100
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			0	-1		

TILINTARKASTUS

Toiminta

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHTT-tilintarkastusyhteisön, jonka tilintarkastajan on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastettava kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Asetetut tavoitteet

Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Toteuma

Tilintarkastusyhteisöksi on valittu BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT HT Tuula Ylikangas. Talouden ja hallinnon tarkastus järjestettiin säännösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta kokoontui säännöllisesti ja käsittelee sille lakisääteisesti kuuluvat tehtävät.

Talouden toteuma

Tarkastuslautakunta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 400		-1 400	-1 470	70	105
Henkilösivukulut						
Eläkekulut				-76	76	-100
Muut henkilösivukulut				-7	7	-100
Henkilösivukulut				-82	82	-100
Henkilöstökulut	-1 400		-1 400	-1 552	152	110,9
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-5 300	-4 240	-9 540	-8 572	-968	89,9
Palvelujen ostot	-5 300	-4 240	-9 540	-8 572	-968	89,9
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-60		-60		-60	
Muut toimintakulut	-60		-60		-60	
Toimintakulut	-6 760	-4 240	-11 000	-10 125	-875	92
Toimintakate	-6 760	-4 240	-11 000	-10 125	-875	92
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-6 760	-4 240	-11 000	-10 125	-875	92
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			7	10		

Toiminta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen kuuluvat koulu-, kirjasto-, liikunta-, nuoriso-, kotiseutu- ja kulttuuritoimen tehtävät sekä varhaiskasvatus. Lautakunnan tehtävänä on tuottaa ja kehittää ajantasaisia, laadukkaita ja taloudellisia palveluja. Monipuolisia sivistyspalveluja tarjoamalla tuetaan halsualaisten hyvinvointia ja kehittymistä aktiivisiksi kansalaisiksi. Lautakunta noudattaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen antamia ohjeita talousarviota suunnitellessaan.

Asetetut tavoitteet

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien tehtävien tuottamisesta kuntalaisille taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Uuden kuntastrategian suunnittelu on aloitettu syksyllä 2022 ja se astuu voimaan vuonna 2023. Uudessa strategiassa pyritään vahvistamaan sivistystoimen toimialojen elinvoimaisuutta ja monipuolisuutta, ja huomioimaan sekä osallistamaan kuntalaiset entistä paremmin, kuunnellen heidän toiveitaan ja tavoitteitaan.

Maakunnallisella ja seudullisella yhteistyöllä tavoitellaan laadukasta, kestävä ja taloudellista toimintaa. Vuonna 2023 käynnissä olevia seutukunnallisia yhteistyösopimuksia on Etsivä nuorisotyön, kulttuurikeskus Lykyn ja Nuorisotoimien puitteissa. Yhteistyö myös muiden lähikuntien (Perho, Lestijärvi, Toholampi) tiivistyy entisestään nuoriso-, kirjasto- ja liikuntatoimen saralla.

Tavoitteet talousarviovuodelle 2023

- varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen toiminnan kehittäminen erilaisten, innovatiivisten opetusjärjestelyjen, monipuolisten opetus- ja kasvatusmenetelmien sekä henkilöstön koulutautumisen kautta
- yhteistyön ja -toiminnan kehittäminen sivistystoimen eri toimialojen välillä
- liikunta-, kirjasto- ja nuorisotyön alueellisen ja maakunnallisen yhteistoiminnan jatkaminen ja lisääminen
- Etsivän nuorisotyön toiminnan jatkaminen yhteistyössä Kaustisen ja Vetelin kanssa
- kulttuurikeskus Lykyn toimintaan sitoutuminen ja kuntakohtaisen kulttuurikasvatussuunnitelman työstäminen
- monipuolisen hanketyön toteuttaminen eri toimialoilla
- henkilöstön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen

Toteuma

Eri toimialoilla toteutettiin sivistystoimen strategian mukaista toimintaa. Sekä varhaiskasvatuksen että esi- ja perusopetuksen toimintaa kehitettiin uudenslaisin opetusjärjestelyin ja monipuolisia opetus- ja kasvatusmenetelmiä käyttäen. Henkilöstö koulutautui oman alansa koulutustilaisuuksissa (lähi- ja etäkoulutusta). Eri toimialojen yhteistyö lisääntyi ja monipuolistui - niin seutukunnallisesti kuin maakunnallisesti. Etsivä Nuorisotyö jatkoi toimintaansa kolmen kunnan (Halsua, Veteli, Kaustinen) yhteisvoimin Vetelin hallinnoimana. Kuntaan valmistui kulttuurikasvatussuunnitelma, joka koskee varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisiä lapsia. Yhteistyö kulttuurikeskus Lykyn kanssa vahvistui. Hanketoiminta jatkui aktiivisena monella toimialalla (varhaiskasvatus-, perusopetus-, museo-, kirjasto- ja liikuntatoimi). Henkilöstön fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin kiinnitettiin erityishuomiota tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia itsestä huolehtimiseen. Rehtori/sivistysjohtaja osallistui ahkerasti koulutuksiin ja sai päätökseen seuraavat laaja-alaiset koulutukset:

”Muutoshyvinvoinnin johtaminen”-, ”Rehtori hyvinvoinnin ja osallisuuden johtajana”- ja ”Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto”.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat: rehtori Hanne Jylhä (40 %)

	<u>TP 2021</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TP 2023</u>
Vakinaiset	0,95	0,95	0,85

Talouden toteuma

Sivistystoimen hallinto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Maksutuotot				77	-77	-100
Toimintatuotot				77	-77	-100
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-53 270		-53 270	-55 260	1 990	103,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 695		-8 695	-8 788	93	101,1
Muut henkilösivukulut	-1 180		-1 180	-1 053	-127	89,2
Henkilösivukulut	-9 875		-9 875	-9 841	-34	99,7
Henkilöstökulut	-63 145		-63 145	-65 101	1 956	103,1
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-1 250		-1 250	-3 216	1 966	257,3
Palvelujen ostot	-1 250		-1 250	-3 216	1 966	257,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 069		-1 069	-1 300	231	121,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 069		-1 069	-1 300	231	121,6
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille				-40	40	-100
Avustukset yhteisöille	-4 000		-4 000	-4 000		100
Avustukset	-4 000		-4 000	-4 040	40	101
Muut toimintakulut						
Vuokratkulut				-48	48	-100
Muut kulut	-750		-750	-700	-50	93,3
Muut toimintakulut	-750		-750	-748	-2	99,7
Toimintakulut	-70 214		-70 214	-74 405	4 191	106
Toimintakate	-70 214	0	-70 214	-74 328	4 114	105,9
Laskennalliset erät				74 328	-74 328	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-70 214	0	-70 214	0	-70 214	
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			68	73		

Toiminta

Varhaiskasvatuspalvelu on suunnitelmallista huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Varhaiskasvatusta tarjotaan säännösten mukaan kaikille sitä tarvitseville. Perheillä on subjektiivinen oikeus saada alle kouluikäisille lapsilleen varhaiskasvatusta vanhempainlomakauden jälkeen.

Halsualla varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkotij- ja perhepäivähoitona. Tavoitteena on, että kaikkein pienimmät varhaiskasvatuksen piiriin tulevat sijoitetaan perhepäivähoitoon ja kaikki yli kolmivuotiaat päiväkotiin. Kaikessa varhaiskasvatuksen toiminnassa noudatetaan ja toteutetaan varhaiskasvatuksen kirjattuja arvoja.

Perhepäivähoitoa annetaan lapsen kotiin vain erittäin painavista syistä. Alle kolmivuotiaille vanhemmat voivat valita Kelan maksaman kotihoidontuen kunnallisen hoitopaikan sijaan. Tarvittaessa voidaan järjestää myös kuntouttavaa varhaiskasvatusta.

Tarvittaessa varhaiskasvatuksen palveluiden puitteissa järjestetään kuntouttavaa varhaiskasvatusta. Erityislastentarhanopettajien palveluita ostetaan tarpeen mukaan. Henkilöstön täydennyskoulutusvelvoite toteutetaan lain mukaan.

Päiväkoti Kuttapussi toimii vuoropäiväkotinä, minkä takia kustannukset eivät ole vertailukelpoisia pelkkää päivähoitoa tarjoavan päiväkodin kanssa. Palkkakustannukset vuoropäiväkodissa ovat huomattavasti suuremmat. Päiväkoti toimii myös varahoitopaikkoja perhepäivähoidossa oleville lapsille.

Asetetut tavoitteet

- varhaiskasvatuksen tarjoaminen säännösten mukaan kaikille sitä tarvitseville
- henkilökunnan osallistuminen koulutuksiin ammattitaidon ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi
- henkilöstön osallistuminen hätäensiapu- tai ensiapu 1-koulutukseen
- Daisy -toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto
- varhaiskasvatuksen kehittäminen päivitetyn valtakunnallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti
- kolmiportaisen tuen jalkauttaminen päiväkodin ja perhepäivähoidon arkeen
- varhaiskasvatuksen arvojen toteuttaminen päiväkodin ja perhepäivähoidon arjessa ("Kuuntele, kannusta, kiitä")
- päiväkodin toiminta- ja kasvatuspedagogiikan kehittäminen "Opitaan leikkien" -teeman pohjalta
- varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tarkistaminen valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti
- yhteistyö huoltajien ja eri sidosryhmien kanssa varhaiskasvatuksen tavoitteiden mukaisesti

Toteuma

Varhaiskasvatusta on tarjottu kaikille sitä tarvitseville ja varhaiskasvatuseräsuuruisen suuruus on tarkistettu valtakunnallisten ohjeiden mukaan. Toimintaa on kehitetty monipuolisesti valtakunnallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman sekä Nepsy- toimintamallin, kolmen koon ("Kuuntele, kannusta, kiitä") arvopohjan ja "Opitaan leikkien" -pedagogiikan mukaisesti. Varhaiskasvatusjohtaja osallistui Nepsy-valmentajana naapurikuntien kanssa perustettuun Nepsy-tiimiin.

Yhteistyötä huoltajien ja paikallisten sidosryhmien kanssa jatkettiin aktiivisesti. Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön sekä päiväkodin että perhepäivähoidon osalta. Varhaiskasvatus teki yhteistyössä perusopetuksen kanssa Halsuan kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman. Kunnan kulttuuriympäristöä ja kulttuuria yleensä tehtiin tutuksi varhaiskasvatuseräsuuruisille lapsille osallistamalla lähipaikkojen näyttelyihin ja esityksiin sekä järjestämällä niin lapsille kuin huoltajillekin erilaisia tapahtumia tasaisesti vuoden ympäri. Varhaiskasvatuksen opettajan toimeen saatiin syksyllä muodollisesti pätevä työntekijä. Varhaiskasvatuksen henkilökunta osallistui Aluehallintoviraston järjestämiin webinaarikoulutuksiin.

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TP2021</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TP 2023</u>
Vakinaiset	6,15	5,15	6,15
Määräaikaiset	0	1	1

Talouden toteuma

Lasten varhaiskasvatus	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Maksutuotot	44 000		44 000	25 268	18 732	57,4
Toimintatuotot	44 000		44 000	25 268	18 732	57,4
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-250 600		-250 600	-257 701	7 101	102,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-43 604		-43 604	-43 868	264	100,6
Muut henkilösivukulut	-5 914		-5 914	-5 413	-501	91,5
Henkilösivukulut	-49 518		-49 518	-49 281	-237	99,5
Henkilöstökulut	-300 118		-300 118	-306 983	6 865	102,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-14 700		-14 700	-16 908	2 208	115
Palvelujen ostot	-14 700		-14 700	-16 908	2 208	115
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-13 200		-13 200	-11 601	-1 599	87,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 200		-13 200	-11 601	-1 599	87,9
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-60 000		-60 000	-29 806	-30 194	49,7
Avustukset	-60 000		-60 000	-29 806	-30 194	49,7
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-1 120		-1 120	-1 266	146	113
Muut toimintakulut	-1 120		-1 120	-1 266	146	113
Toimintakulut	-389 138		-389 138	-366 564	-22 574	94,2
Toimintakate	-345 138	0	-345 138	-341 296	-3 842	98,9
Laskennalliset erät				-98 231	98 231	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-345 138	0	-345 138	-439 527	94 389	127,3
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			335	337		
-hoitopäiviä/vuosi			4500	4726		
-joista osapäivähoidossa			1500	524		
-alle 3-vuotiaiden määrä/vuosi			12	12		
-yli 3-vuotiaiden määrä/vuosi			30	31		

Toiminta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta vastaa esi- ja perusopetuksen järjestämisestä. Opetusta toteutetaan vuosiluokilla 0 – 9, yhtenäiskouluperiaatteella. Oppilaita pyritään osallistamaan oppimisympäristöjen ja -tapojen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Opetuksen ja kasvatuksen lähtökohtana pidetään tasa-arvoisuutta, suvaitsevaisuutta ja hyviä käytöstapoja.

Eriyisopetusta järjestetään osa-aikaisena, yleisopetukseen integroitua, samanaikaisopetuksena tai pienryhmissä yksilöllisen tarpeiden mukaisesti. Perusopetuksen toimintasuunnitelma tehdään vuosittain ja se esitellään koulun oppilaskunnalle ja julkaistaan kunnan nettisivuilla.

Asetetut tavoitteet

Yhtenäiskoulun toimintakulttuuria kehitetään ja monipuolistetaan paitsi perustoiminnan, myös käynnissä olevien ja uusien hankkeiden avulla. Opettajat saavat tukea uusien oppimisympäristöjen hyödyntämisessä ja opetuksen kehittämisessä. Koulutoimessa hyödynnetään hankkeiden mahdollistamaa opetustoimen tasa-arvoisuutta, tarjoamalla kohdennettuja ohjaus- ja avustuspalveluita tuen tarpeessa oleville oppilaille. Yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa tiivistetään ja monipuolistetaan.

Tavoitteet vuodelle 2023

- henkilökunnan osallistuminen oman alan koulutukseen ammattitaidon ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi
- monipuolisten, oppijan erilaisuuden huomioivien opetus- ja arviointimenetelmien käyttäminen ja kehittäminen
- koulun kokonaisvaltainen yhteistyö ympäröivän yhteiskunnan kanssa (eri liitosryhmät)
- opiskelumuotoisen ja positiivisen ilmapiirin vahvistaminen koulun arjessa ja toiminnoissa
- koulun toiminnan esilletuominen avoimesti yhteisölle ja yhteistyötahoille
- huoltajien ja oppilaiden osallistaminen koulun toimintaan ja päätöksentekoon oppilaskunta-, nuorisovaltuusto- ja yhteistoiminnan avulla
- kaikkien perusopetuksen päättävien oppilaiden siirtyminen jatko-opintoihin keskiasteelle
- esiopetuksessa ovat kaikki siihen oikeutetut

Toteuma

Esiopetukseen osallistuivat kaikki siihen oikeutetut lapset ja kaikki peruskoulunsa päättäneet nuoret siirtyivät jatko-opintoihin keskiasteelle. Henkilökunta osallistui oman alansa koulutukseen lähi- ja etäkoulutuksina. Sekä opettajat että oppilaat tekivät aktiivista yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (paikalliset, seutukunnalliset ja maakunnalliset järjestöt ja yhdistykset) ja yläkouluikäiset nuoret osallistuivat mallikkaasti seutukunnan järjestämiin osallisuuden työpajoihin. Koulun kerhotoiminta sai lisäpotkua Harrastamisen Suomen malli -hankkeen ja yläkoulun liikuntahankkeen myötä. Kerhomme järjestivät myös useampia esityksiä, joista kaikki kuntalaiset pääsivät nauttimaan.

Saimme kouluun monia vieraita eri kulttuurisarjoilta, mm. Kepli (Keski-Pohjanmaan liikunta), taidekeskus Lykky, kansanmusiikkiyhtye Tallari, Keski-Pohjanmaan Kamarimusiikkiorkesteri jne. Koulun toimintaa tehtiin avoimemmaksi; koulun tapahtumista viestittiin tehokkaasti mm. Facebookissa ja koulun tapahtumia tarjottiin kaikille kuntalaisille (mm. alakoulun joulujuhla). Opetustoimi aktivoitui myös yrittäjyyskasvatuksessa, osallistuen yrittäjyyskasvatushankkeeseen ja kouluttamalla opettajia veso-päivänä yrittäjyyskasvatuksen saloihin. Yläkoulun oppilaat tekivät arvokasta työtä luokkaretkirahaston kartuttamiseksi osallistumalla kunnan polttonestejakelupisteen avajaisiin, joulunavajaisiin ja yhteismyyjäisiin. Kokonaisuudessaan koulutoimen vuosi oli hyvin tapahtumarikas ja hektinen, positiivisessa mielessä.

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TP2021</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TP 2023</u>
Vakinaiset	14	14,30	13,30
Määräaikaiset	5	6,12	4,84

Talouden toteuma

Oma koulutoimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
	2023	2023	muutos	2023	summa	%
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	50 676		50 676	50 586	90	99,8
Maksutuotot	1 300		1 300	4 543	-3 243	349,5
Tuet ja avustukset	89 892		89 892	52 109	37 783	58
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	500		500	3 466	-2 966	693,1
Muut toimintatuotot	500		500	3 466	-2 966	693,1
Toimintatuotot	142 368		142 368	110 703	31 665	77,8
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-875 036		-875 036	-832 386	-42 650	95,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-150 733		-150 733	-196 172	45 439	130,1
Muut henkilösivukulut	-18 271		-18 271	-18 658	387	102,1
Henkilösivukulut	-169 004		-169 004	-214 830	45 826	127,1
Henkilöstökulut	-1 044 040		-1 044 040	-1 047 216	3 176	100,3
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-25 401		-25 401	-23 796	-1 605	93,7
Muiden palvelujen ostot	-169 080		-169 080	-138 258	-30 822	81,8
Palvelujen ostot	-194 481		-194 481	-162 054	-32 427	83,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-152 232		-152 232	-162 987	10 755	107,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-152 232		-152 232	-162 987	10 755	107,1
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-266 800		-266 800	-268 088	1 288	100,5
Muut kulut	-2 550		-2 550	-1 314	-1 236	51,5
Muut toimintakulut	-269 350		-269 350	-269 401	51	100
Toimintakulut	-1 660 103		-1 660 103	-1 641 659	-18 444	98,9
Toimintakate	-1 517 735	0	-1 517 735	-1 530 956	13 221	100,9
Laskennalliset erät				-113 574	113 574	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 517 735	0	-1 517 735	-1 644 530	126 795	108,4
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			1471	1511		
-oppivelvolliset yhteensä			97	111		

-esikoululaisia	4	4
-peruskoulun päättäviä	10	10
-nettomenot/oppilas	13 666	13 792

KOULUTUSPALVELUT

Toiminta

Kunnassa ei ole keskiasteen oppilaitoksia. Suurin osa oppilaista siirtyy oppivelvollisuuden suoritettuaan naapurikuntien lukioihin ja K-P:n koulutusyhtymän oppilaitoksiin. Halsuan kunta on mukana Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymässä, Perhonjokilaakson kansalaisopistossa ja Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa.

Kansalaisopisto järjestää lähinnä yleissivistävää opetusta aikuisille ja Keski-Pohjanmaan Konservatorio musii-kin perusopetusta.

Asetetut tavoitteet

Kunta osallistuu ao. oppilaitosten hallintoon ja vastaa jäsenkuntavelvoitteestaan sopimuksen mukaisesti. Jäsenkuntana tuodaan esiin oppilaitosten hallinnossa halsualaisten näkökanta. Oppilaitosten tarjontaa pyritään saamaan halsualaisten toiveita vastaavaksi.

Toteuma

Kunta osallistui yllä mainittujen oppilaitosten hallintoon ja vastasi jäsenkuntavelvoitteistaan sopimusten mukaisesti. Oppilaitosten tarjonta vastasi halsualaisten toiveita.

Talouden toteuma

Koulutuspalvelut	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-24 600		-24 600	-28 009	3 409	113,9
Muiden palvelujen ostot	-1 400		-1 400	-47	-1 353	3,3
Palvelujen ostot	-26 000		-26 000	-28 056	2 056	107,9
Toimintakulut	-26 000		-26 000	-28 056	2 056	107,9
Toimintakate	-26 000	0	-26 000	-28 056	2 056	107,9
Laskennalliset erät				-5 063	5 063	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-26 000	0	-26 000	-33 118	7 118	127,4
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			25	28		
-lukioon menneet			5	3		
-ammattioppilait.menneet			6	7		
-muihin oppilait.menneet			0	0		

Toiminta

Kirjaston tehtävä on tyydyttää kuntalaisten sivistyksen, tiedon ja virkistykseen tarvetta sekä tukea opiskelua ja omatoimista tiedon hankintaa sekä kirjallisuuden ja taiteen harrastusta. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä internetyhteyksiä ja hyötyohjelmien varustettuja asiointikoneita.

Henkilökunta palvelee kirjastossa neljänä arkipäivänä viikossa (ma, ke-pe), yhteensä 21 tuntia. Tiistaisin työntekijä hoitaa hallinnollisia tehtäviä.

Omatoimikirjasto on avoinna maanantaista sunnuntaihin, yhteensä 67h/vko. Omatoimiaikana kirjastoon kirjaudutaan sisään kirjastokortilla. Kirjojen lainaus ja palautus suoritetaan automaattilla. Kirjastossa on kamera-valvonta.

Kirjaston viihtyvyyttä ja monikäyttöisyyttä lisätään hankkimalla uusia kalusteita. Hyvien verkkoyhteyksien ja Anders-kirjastojen yhteisen kirjakuljetuksen avulla tehostetaan palvelua kirjastojen välistä lainausta hyödyntäen.

Asetetut tavoitteet

- kirjastonjohtajan tehtävien hoitaminen yhteistyössä koulun kanssa
- kirjastoaineiston pitäminen ajan tasalla
- kirjaston viihtyvyyden lisääminen mm. kalustehankinnoilla ja muulla sisustamisella
- säännöllisten satutuokioiden pitäminen kunnan pienimmille
- lasten ja nuorten kirjastonkäytön ja lukuharrastuksen tukeminen yhteistyössä koulun kanssa
- kirjaston asiakasmäärän lisääminen
- pienimuotoisten yleisötilaisuuksien järjestäminen (teemapäivä, -tilaisuus tmv.)

Toteuma

Kirjastonjohtajan tehtäviä hoidettiin yhteistyössä koulun kanssa ja kirjastoaineisto pidettiin ajan tasalla. Kirjaston nojatuoleja kunnostettiin ja kiinnitettiin huomiota kirjaston visuaaliseen viihtyvyyteen, erityisesti tapahtumien yhteydessä. Satutuokioita tarjottiin lähes joka viikko (loma-aikoja lukuun ottamatta) varhaiskasvatusikäisille lapsille. Koulun kanssa jatkettiin sujuvan yhteistyön tekemistä – kirjastossa käynti ja -asiointi sujui luontevasti jo aivan koulun pienimmilläänkin oppilailla. Kirjastohankkeen avulla järjestettiin useita kirjailijavierailuja, joihin mm. lukupiiri osallistui mallikkaasti. Kirjaston asiakasmäärä kasvoi maltillisesti ja tapahtumien määrä lisääntyi. Tietotuvan käyttökertamäärään ei pystytty huomioimaan omatoimikirjaston aikana tulleita käyttökertoja.

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TP2021</u>	<u>TP2022</u>	<u>TP2023</u>
Vakinaiset	1,15	1,15	1,22
Määräaikaiset	0,07	0,07	0,15

Talouden toteuma

Kirjasto toimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	100		100		100	
Maksutuotot	200		200		200	
Tuet ja avustukset	3 200		3 200	1 674	1 526	52,3
Muut toimintatuotot						
Muut tuotot	100		100	125	-25	125
Muut toimintatuotot	100		100	125	-25	125
Toimintatuotot	3 600		3 600	1 799	1 801	50
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-58 550		-58 550	-46 363	-12 187	79,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-11 888		-11 888	-8 138	-3 750	68,5
Muut henkilösivukulut	-1 382		-1 382	-1 065	-317	77,1
Henkilösivukulut	-13 270		-13 270	-9 203	-4 067	69,4
Henkilöstökulut	-71 820		-71 820	-55 566	-16 254	77,4
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-8 688		-8 688	-5 764	-2 924	66,3
Palvelujen ostot	-8 688		-8 688	-5 764	-2 924	66,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-25 050		-25 050	-24 699	-351	98,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 050		-25 050	-24 699	-351	98,6
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-15 629		-15 629	-15 629	0	100
Muut kulut	-150		-150	-23	-127	15,6
Muut toimintakulut	-15 779		-15 779	-15 653	-126	99,2
Toimintakulut	-121 337		-121 337	-101 682	-19 655	83,8
Toimintakate	-117 737	0	-117 737	-99 883	-17 854	84,8
Laskennalliset erät				-25 239	25 239	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-117 737	0	-117 737	-125 122	7 385	106,3
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			114	99		
-lainaaja			270	334		
-kirjastokäyntejä/asukas			5	6		
-verkkokäyntejä			4000	4951		
-lainoja/asukas			10	10		
-kirjahankinta, kpl			540	539		
-muu aineiston hankinta			50	47		
-tietotuvan käyttökerrat			100	116		

Toiminta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan kotiseutu- ja kulttuuritoimen kehittämisestä. Lautakunta vastaa myös Halsuan kotiseutumuseon toiminnasta. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta tukee vapaaehtoisia ryhmiä erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämisessä ja kulttuurin tallentamisessa. Halsuan 4H:n kanssa tehtyyn sopimukseen on sisällytetty käytännön vastuu museo- ja muusta kulttuuritoiminnasta.

Asetetut tavoitteet

- Halsuan kotiseutumuseo pidetään yleisölle auki kesäkuukausina (kesä- ja heinäkuu)
- järjestetään museon esittelyä ja monikulttuurisia esityksiä
- tehdään yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa
- tarjotaan kuntalaisille monipuolista kulttuuritoimintaa
- kunnostetaan ns. Kraatarin tuvan katto hankerahoituksen turvin

Toteutuma

Kotiseutumuseo oli auki yleisölle kesäkuukaudet (kesä- ja heinäkuu). Nuutti Kaunisto teki museoalueesta upean esitteen. Museotyöntekijä ja kesätyöntekijät esittelivät museota asiakkaille mallikkaasti ja museoalueella tarjottiin muutamia kulttuuriesityksiä. Museon Facebook -sivua päivitettiin ahkerasti. Kraatarin tuvan katto saatiin kunnostettua hankerahoituksen ja ammattitaitoisten tekijöiden avulla.

Talouden toteuma

Kotiseutu- ja kulttuuritoimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	7 070		7 070		7 070	
Maksutuotot	300		300	314	-14	104,5
Tuet ja avustukset	15 258		15 258	6 000	9 258	39,3
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	1 350		1 350	161	1 189	11,9
Muut toimintatuotot	1 350		1 350	161	1 189	11,9
Toimintatuotot	23 978		23 978	6 475	17 503	27
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-20 120		-20 120	-4 069	-16 051	20,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 027		-1 027	-683	-344	66,5
Muut henkilösivukulut	-140		-140	-79	-61	56,4
Henkilösivukulut	-1 167		-1 167	-762	-405	65,3
Henkilöstökulut	-21 287		-21 287	-4 831	-16 456	22,7
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-3 250		-3 250	-1 429	-1 821	44
Palvelujen ostot	-3 250		-3 250	-1 429	-1 821	44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						

Ostot tilikauden aikana	-16 041	-16 041	-6 587	-9 454	41,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 041	-16 041	-6 587	-9 454	41,1
Avustukset					
Avustukset yhteisöille	-100	-100		-100	
Avustukset	-100	-100		-100	
Muut toimintakulut					
Vuokratulot			-729	729	-100
Muut kulut	-300	-300	-217	-83	72,5
Muut toimintakulut	-300	-300	-946	646	315,4
Toimintakulut	-40 978	-40 978	-13 793	-27 185	33,7
Toimintakate	-17 000	0	-17 000	-7 318	43
Laskennalliset erät			-7 618	7 618	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-17 000	0	-17 000	-14 936	87,9
Tunnusluvut					
-asukasluku		1031	1013		
-nettomenot, €/asukas		16	7		

NUORISOTOIMI

Toiminta

Halsuan kunnan nuorisotoimen hoitaa sopimuksen mukaisesti Halsuan 4H-yhdistys. Nuorisotoimi järjestää nuorisolle ja lapsille tapahtumia, retkiä ja koulutusta sekä seuraa nuorten elinolosuhteita ja laatii ehdotuksia sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle toiminnan kehittämiseksi. Nuorisovaltuuston toiminnan organisoiminen ja kehittäminen kuuluu nuorisotoimen vastuualueeseen. Nuorisotoimi tukee paikkakunnan eri järjestöjä ja nuorisotoimintaa järjestäviä tahoja avustuksin. Näin pyritään laajentamaan ja monipuolistamaan nuorten harrastusmahdollisuuksia.

Asetetut tavoitteet

- järjestetään kesäkuussa uimakouluopetusta lapsille Vetelin uimahallissa
- järjestetään retkiä ja tapahtumia lapsille ja nuorille, erityisesti koululaisten loma-aikaan
- jatketaan elokuvien näyttöä Yhtenäiskoulun tiloissa
- jatketaan nuorisovaltuuston toimintaa
- tuetaan järjestöjen ja ryhmien toimintaa kohdeavustuksin ja edistetään järjestöjen välistä yhteistyötä
- jatketaan Nuorisovaltuuston alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämistä hankkeen (Napa –hanke, mukana lähikunnat) avulla
- tuetaan nuorten ja nuorten aikuisten pajatoimintaa alueella
- järjestetään nuorille valvottu peli-ilta viikoittain
- jatketaan yhteistyötä Vetelin ja Kaustisen kanssa Etsivä Nuorisotyö -hankkeen tiimoilta
- pyritään kehittämään nuorisolle uutta tekemistä ja uusia tiloja vapaa-ajalle

Toteuma

Alueellinen ja paikallinen nuorisalan hanke (Napa -hanke) saatiin päätökseen vuoden loppuun mennessä: Kirsi Myllykangas hoiti hanketyöntekijän toimea ansiokkaasti koko hankekauden ajan. Nuorisolle saatiin nuorisotila Käpyhovilta, jonka sisustaminen nuorten näköiseksi aloitettiin loppuvuodesta. Nuorten peli-ilta järjestettiin säännöllisesti joka viikko, samoin lapsille ja nuorille suunnattuja kerhoja.

Uimakoulu järjestettiin Vetelin uimahallissa kesäkuussa ja heinäkuussa pidettiin toimintaleiri yhteistyössä 4h:n ja Halsuan Toivon kesken. Yhtenäiskoululla järjestettiin elokuvailtoja suhteellisen säännöllisesti ympäri vuoden (koulun loma-aikoja lukuun ottamatta). Retkiä ja tapahtumia tarjottiin eri-ikäisille lapsille ja nuorille tasaisesti pitkin vuotta, osa yhteistyössä naapurikuntien nuorisotoimien kanssa. 4H-toiminnanjohtaja Timo Marjusaarta muistettiin tärkeästä työstä halsualaisten lasten ja nuorten hyväksi: hänet palkittiin Nuorisotyön Juhlagaalassa Kokkolassa. Lapset ja nuoret osallistuivat seutukunnan tapahtumiin ja kilpailuihin.

Talouden toteuma

Nuorisotoimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 242		3 242		3 242	
Maksutuotot	6 100		6 100	4 701	1 399	77,1
Tuet ja avustukset	81 177		81 177	22 921	58 256	28,2
Toimintatuotot	90 519		90 519	27 622	62 897	30,5
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-81 800		-81 800	-24 334	-57 466	29,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-87		-87	-3 841	3 754	4415,4
Muut henkilösivukulut	-13		-13	-536	523	4119,6
Henkilösivukulut	-100		-100	-4 377	4 277	4377
Henkilöstökulut	-81 900		-81 900	-28 711	-53 189	35,1
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-1 100		-1 100		-1 100	
Muiden palvelujen ostot	-41 140		-41 140	-42 135	995	102,4
Palvelujen ostot	-42 240		-42 240	-42 135	-105	99,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 162		-1 162	-58	-1 104	5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 162		-1 162	-58	-1 104	5
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-2 000		-2 000		-2 000	
Avustukset	-2 000		-2 000		-2 000	
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-1 050		-1 050	-360	-690	34,3
Muut kulut	-6 250		-6 250	-626	-5 624	10
Muut toimintakulut	-7 300		-7 300	-986	-6 314	13,5
Toimintakulut	-134 602		-134 602	-71 890	-62 712	53,4

Toimintakate	-44 083	0	-44 083	-44 268	185	100,4
Laskennalliset erät				-11 145	11 145	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-44 083	0	-44 083	-55 414	11 331	125,7
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			43	44		
-uimakoululaisia, lkm			30	37		
-uimak.osallistumiskertoja			150	185		
-retkille ym. osallistuneet, lkm			100	209		
-avustukset, €			0	0		

LIIKUNTATOIMI

Toiminta

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten monipuolisen liikunnan harrastamiselle. Lautakunta huolehtii liikuntatoimen suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä liikuntaa harjoittavien yhteisöjen kanssa. Lautakunta järjestää ja tukee kunto- ja terveystoimintaa edistävää toimintaa sekä huolehtii hallinnassaan olevien liikuntatilojen ja -alueiden kunnossapidosta. Liikuntatoimi tuottaa palveluja yhteistyössä eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Kunnan liikuntastrategia päivitetään osana valmisteltavaa kuntastrategiaa.

Asetetut tavoitteet

- kuntalaisilla on mahdollisuus saada monipuolisia liikuntapalveluita kunnan sisällä
- mahdollisimman moni kuntalainen harrastaa aktiivisesti hyöty- ja kuntoliikuntaa
- järjestetään eri ikäisille kuntalaisille liikuntatapahtumia ja -tempauksia
- tuetaan järjestöjen ja kuntien kuntokampanjoita ja -tempauksia
- järjestetään liikunta-alueiden kunnossapito tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti yhteistyössä yhdistysten kanssa
- kunnostetaan ja ylläpidetään vaellusreittejä
- ylläpidetään Harjun kuntoreittejä (latuja), niin että Harjussa on turvallista liikua
- kunnostetaan urheiluhallia viranomaismääräyksiä ja käyttöä vastaavaksi
- hankitaan tarpeellista kalustoa liikunta-aktiiviteettien mahdollistamiseksi

Toteuma

Kuntalaisille tarjottiin monenlaisia liikuntatapahtumia, -tempauksia ja -kilpailuja ympäri vuoden. Aktiivisin liikujaryhmä kunnassamme on edelleen eläkeläiset, joiden osallistuminen tapahtumiimme olikin ensiarvoisen tärkeää. Liikuntahankkeen avulla hanketyöntekijä Miia Karhulahti huolehti eri-ikäisten kuntalaisten liikuttamisesta aktiivisesti. Hankkeen avulla pystyttiin tarjota edullisia ja osin täysin ilmaisia liikuntareissuja kunnan ulkopuolelle sekä uusien liikuntamuotojen kokeiluja.

Yhteistyötä tehtiin paikallisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä myös seutukunnan ja maakunnan kanssa (mm. Keski-Pohjanmaan Liikunta ry). Kunnan liikuntapaikoista ja -reiteistä pidettiin hyvää huolta, ja tästä saatiinkin hyvää palautetta. Urheiluhalliin hankittiin muutamia uusia laitteita asiakkaiden toiveiden mukaan. Tilavuokria ei korotettu, koska kuntalaisille (asiakkaille) haluttiin tarjota mahdollisuus matalan kynnyksen liikkumiseen myös sisäliikunnan osalta.

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TP2021</u>	<u>TP2022</u>	<u>TP2023</u>
Vakinaiset	1,2	0,2	1,0
Määräaikaiset	0,51	0,51	0

Talouden toteuma

Liikuntatoimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Maksutuotot	2 000		2 000	2 476	-476	123,8
Tuet ja avustukset	34 950		34 950	9 827	25 123	28,1
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	850		850	552	298	64,9
Muut toimintatuotot	850		850	552	298	64,9
Toimintatuotot	37 800		37 800	12 855	24 945	34
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-58 050		-58 050	-35 274	-22 776	60,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-6 099		-6 099	-5 889	-210	96,6
Muut henkilösivukulut	-827		-827	-774	-53	93,5
Henkilösivukulut	-6 926		-6 926	-6 662	-264	96,2
Henkilöstökulut	-64 976		-64 976	-41 936	-23 040	64,5
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-7 000		-7 000		-7 000	
Muiden palvelujen ostot	-29 140		-29 140	-28 302	-838	97,1
Palvelujen ostot	-36 140		-36 140	-28 302	-7 838	78,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-68 608		-68 608	-35 011	-33 597	51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 608		-68 608	-35 011	-33 597	51
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-21 000		-21 000	-15 779	-5 221	75,1
Muut kulut	-5 605		-5 605	-24	-5 581	0,4
Muut toimintakulut	-26 605		-26 605	-15 803	-10 802	59,4
Toimintakulut	-196 329		-196 329	-121 052	-75 277	61,7
Toimintakate	-158 529	0	-158 529	-108 197	-50 332	68,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 064		-3 064	-3 677	613	120
Poistot ja arvonalentumiset	-3 064		-3 064	-3 677	613	120
Laskennalliset erät				-58 212	58 212	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-161 593	0	-161 593	-170 086	8 493	105,3
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		

- nettomenot, €/asukas	153	110
-kuntotapahtumiin osallistuneet	100	230

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN HALLINTO

Toiminta

Rakennus- ja ympäristönsuojelulautakunta käsittelee rakennusvalvontaan, tekniseen toimistoon, ympäristönsuojeluun, palo- ja pelastustoimeen (vuoden 2022 loppuun), kiinteistötoimeen, liikenneväyliin, jätehuoltoon sekä energia- ja vesihuoltoon liittyvät asiat.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on, että halsualaisilla olisi ympäristöllisesti, rakennus- ja paloteknisesti sekä liikenteellisesti turvallinen ja viihtyisä kunta.

Toteuma

Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista.

Talouden toteuma

Rakennus- ja ymp.lautakunnan hallinto	Budj. 2023	Budj.m 2023	Budj+ muutos	Toteutuma 2023	Poikkeama summa	Toteutuma %
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 000		-4 000	-3 000	-1 000	75
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-496		-496	-189	-307	38,1
Muut henkilösivukulut	-73		-73	21	-94	-29,1
Henkilösivukulut	-569		-569	-168	-401	29,5
Henkilöstökulut	-4 569		-4 569	-3 168	-1 401	69,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-300		-300	-340	40	113,2
Palvelujen ostot	-300		-300	-340	40	113,2
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-300		-300		-300	
Muut toimintakulut	-300		-300		-300	
Toimintakulut	-5 169		-5 169	-3 507	-1 662	67,9
Toimintakate	-5 169	0	-5 169	-3 507	-1 662	67,9
Laskennalliset erät				-89 204	89 204	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-5 169	0	-5 169	-92 711	87 542	1793,6
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			5	4		

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvonta sisältää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen perinteisen rakennusvalvonnan, sekä siihen liittyvät erityissäädösten mukaiset tehtävät.

Toiminta

Toimintaan sisältyy mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten asioiden käsittely, valvonta sekä neuvonta. Rakennusvalvontaan kuuluu myös olennaisena osana kaavoituksen valmistelu sekä kaavojen toteutumisen valvonta. Lisäksi toimitaan mm. leirintäalueviranomaisena.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on pitää esillä uusinta tutkimustietoa eri rakentamisen sektoreista, edistää hyvää rakennustapaa sekä valvoa rakennusten ulkonäköä ja sopeutumista ympäristöön. Peruskorjaustoiminnan edistämiseen ja kosteusvaurioiden ehkäisyyn kiinnitetään neuvonnassa erityistä huomiota. Talousarviovuonna 2023 käsitellään Halsuan Honkakankaan sekä Kanniston alueiden tuulivoimaloiden rakennusluvut. Ennakolliset luvat on käsitelty vuoden 2022 aikana.

Toteuma

Toimintaa on jatkettu tavoitteiden mukaisesti. Rakennusvalvontaohjelmistona on CGI-KuntaNet, jossa on rakennusvalvonnan lisäksi myös väestötiedot. Rakennusvalvonnassa on näkynyt uusiutuvien energiamuotojen lisääntyminen ja öljylämmityksestä luopuminen. Vuonna 2023 myönnettiin: 9 rakennuslupaa, 9 toimenpidelupaa, 4 toimenpideilmoitusta, 1 purkulupa, 1 purkuilmoitus ja 6 maisematyölupaa.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtava viranhaltija: vt. rakennustarkastaja Antti Tuominiemi

	<u>TP 2021</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TP 2023</u>
Vakinaiset	0,66	0,66	0,66

Talouden toteuma

Rakennusvalvonta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Maksutuotot	211 000	-206 000	5 000	4 506	494	90,1
Toimintatuotot	211 000	-206 000	5 000	4 506	494	90,1
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-29 158		-29 158	-28 393	-765	97,4
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-5 073		-5 073	-4 742	-331	93,5
Muut henkilösivukulut	-688		-688	-675	-13	98,1
Henkilösivukulut	-5 761		-5 761	-5 417	-344	94
Henkilöstökulut	-34 919		-34 919	-33 810	-1 109	96,8

Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-8 010	-8 010	-5 955	-2 055	74,3
Palvelujen ostot	-8 010	-8 010	-5 955	-2 055	74,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-400	-400	-6	-394	1,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400	-400	-6	-394	1,6
Toimintakulut	-43 329	-43 329	-39 772	-3 557	91,8
Toimintakate	167 671	-206 000	-38 329	-35 266	-3 063
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	167 671	-206 000	-38 329	-35 266	-3 063
Tunnusluvut					
-asukasluku			1031	1013	
-nettomenot, €/asukas			-163	35	

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TEKNINEN TOIMISTO

Teknisen toimiston keskeisimpänä tehtävänä on huolehtia kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Toiminta

Tekninen toimisto huolehtii kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta ja myy palveluita kunnan omistajille osakeyhtiöille.

Asetetut tavoitteet

Tekninen toimisto vastaa ja huolehtii kunnan kiinteistöjen rakentamisesta, kunnossapidosta ja käyttötehtävistä.

Toteuma

Kiinteistöjä on kunnossapidetty, niistä tarkemmin kiinteistöosastolla.

Tuntityötarjouksilla on kilpailutettu: kirvesmiestyöt, konetyöt, sähkötyöt ja LVI-työt.

Talviauraukset jatkuivat edellisen vuoden toimijoilla. Talvipuhtaanapitoa hoidettiin vuoden lopussa 4 urakoitsijan toimesta. Vuoden 2024 syksyllä auraukset kilpailutetaan uudestaan.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat: tekninen johtaja Antti Tuominiemi.

	<u>TP 2021</u>	<u>TP 2022</u>	<u>TP 2023</u>
Vakinaiset	1,15	1,15	1,06

Talouden toteuma

Tekninen toimisto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	18 000		18 000	18 562	-562	103,1
Muut toimintatuotot						
Muut tuotot				11 500	-11 500	-100
Muut toimintatuotot				11 500	-11 500	-100
Toimintatuotot	18 000		18 000	30 062	-12 062	167
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-51 000		-51 000	-51 779	779	101,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 874		-8 874	-8 655	-219	97,5
Muut henkilösivukulut	-1 203		-1 203	-1 145	-58	95,2
Henkilösivukulut	-10 077		-10 077	-9 800	-277	97,3
Henkilöstökulut	-61 077		-61 077	-61 580	503	100,8
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-3 050		-3 050	-2 619	-431	85,9
Palvelujen ostot	-3 050		-3 050	-2 619	-431	85,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 400		-1 400	-45	-1 355	3,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 400		-1 400	-45	-1 355	3,2
Muut toimintakulut						
Muut kulut				-22	22	-100
Muut toimintakulut				-22	22	-100
Toimintakulut	-65 527		-65 527	-64 265	-1 262	98,1
Toimintakate	-47 527	0	-47 527	-34 203	-13 324	72
Laskennalliset erät				-1 116	1 116	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-47 527	0	-47 527	-35 319	-12 208	74,3
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			46	34		

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Lautakunnan tehtävä on luoda Halsuasta kuva myös ympäristökuntana, jossa vedet pysyvät puhtaana ja jätehuolto toimii eri tasoilla esimerkiksi niin taajamissa kuin haja-asutusalueillakin. Jätehuollon eri tasojen kehittäminen sekä pohja- ja pintavesien tilan seuranta ja suojele ovat edelleen ympäristönsuojelun tärkeimpiä alueita.

Toiminta

Lautakunta käsittelee ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaiset lupa-asiat ja hoitaa niihin liittyvän neuvonta- ja valvontatyön. Ympäristön seuranta ja erilaiset ympäristön parantamishankkeet kuuluvat lautakunnan ympäristönsuojelutehtäviin.

Asetetut tavoitteet

Käynnistetään Halsuanjärven kunnostus tekemällä/toteuttamalla vesikasvien niittoja. Haetaan kunnostustoimenpiteisiin ELY-keskukselta avustusta.

Johtava viranhaltija: palvelut hoidetaan ostopalveluna Lestijärven kunnalta, ympäristösihteerinä Mirva Vilppola.

Toteuma

Halsuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta ja viranhaltijana ympäristösihteerinä. Vuonna 2023 ympäristösihteerin palvelu ostettiin Kaustisen kunnalta siten, että ympäristösihteerinä oli Halsualla yhden työpäivän kahdessa viikossa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo kunnassa olevia ilmoitusvelvollisia, rekisteröityjä tai ympäristöluvullisia toimintoja tekemänsä valvontasuunnitelman mukaan. Halsuan kunnan valvontasuunnitelma on hyväksytty vuosille 2020–2025. Valvontasuunnitelmaan perustuvista ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröityvien toimintojen määräaikaistarkastuksista peritään maksu Halsuan kunnanvaltuuston hyväksymän taksan perusteella.

Ympäristönsuojeluun liittyviä tehtäviä on toteutettu pääsääntöisesti neuvomalla ja ohjeistamalla puhelimitse, sähköpostitse sekä tarkastuskäyntien yhteydessä. Vuoden aikana suoritettiin Laisnevan kaatopaikan yhteistarkkailu sekä muiden suljettujen kaatopaikkojen omavalvonta suunnitellusti.

Halsuanjärven kunnostustyöt siirrettiin aloitettavaksi vuonna 2024 ELY:n suostumuksella. Kunnostustöihin on myönnetty avustus.

Talouden toteuma

Ympäristön suojelu	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Maksutuotot	1 500		1 500	745	755	49,6
Tuet ja avustukset	15 000		15 000		15 000	
Toimintatuotot	16 500		16 500	745	15 755	4,5
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-44 200		-44 200	-6 764	-37 436	15,3
Palvelujen ostot	-44 200		-44 200	-6 764	-37 436	15,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-11 700		-11 700	-10 341	-1 359	88,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 700		-11 700	-10 341	-1 359	88,4
Toimintakulut	-55 900		-55 900	-17 105	-38 795	30,6
Toimintakate						
Toimintakate	-39 400	0	-39 400	-16 361	-23 039	41,5
Laskennalliset erät						
Laskennalliset erät				-3 305	3 305	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-39 400	0	-39 400	-19 666	-19 734	49,9
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			38	16		

Lukuihin sisältyvät Halsuanjärven kunnossapidon ja Venetjärven virkistysalueen kustannukset.

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Palo- ja pelastustoimi siirtyy vuoden 2023 alusta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi uusille hyvinvointialueille 1.1.2023. Halsuan kunnan taseessa olleet palo- ja pelastustoimen ajoneuvot ja kalusto siirrettiin hyvinvointialueelle soteuudistuksen toimeenpanolainsäädännön perusteella vastikkeetta.

Toiminta

Kunnalla ei ole palo- ja pelastustoiminnan järjestämisvastuuta enää vuodesta 2023 alkaen, mutta se vuokraa tilat palo- ja pelastustoimen käyttöön, nämä vuokratuotot näkyvät kiinteistötoimen kohdalla kunnanviraston kustannuspaikalla, koska paloasema on kiinteä osa kunnanvirastoa.

Talouden toteuma

Palo- ja pelastustoimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Tuet ja avustukset				1 673	-1 673	-100
Toimintatuotot				1 673	-1 673	-100
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-340		-340	-608	268	178,8
Palvelujen ostot	-340		-340	-608	268	178,8
Toimintakulut	-340		-340	-608	268	178,8
Toimintakate	-340	0	-340	1 065	-1 405	-313,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 160		-14 160	-2 178	-11 982	15,4
Poistot ja arvonalentumiset	-14 160		-14 160	-2 178	-11 982	15,4
Laskennalliset erät				-11 275	11 275	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-14 500	0	-14 500	-12 387	-2 113	85,4
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			14	1		

LIIKENNEVÄYLÄT

Kaavateiden kunnossapito sekä yksityisteiden talviauraus ja yleinen turvallisuuden valvonta kuuluvat lautakunnan tehtäviin.

Toiminta

Yksityisteiden tiehoitokunnille myönnetään Yksityistielain 84 §:n mukaisia avustuksia teiden kunnossapitoon. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Asetetut tavoitteet

Teiden talviaurausta järjestetään kaava- ja yksityisteille, joiden varsilla on asuttuja asuinrakennuksia tai haja-asutusalueella yksittäiselle asuinrakennukselle menevälle pihatielle, jonka pituus on vähintään 150 metriä. Kaavateiden kunto pyritään säilyttämään kohtuullisena. Pyritään vaikuttamaan siihen, että yksityisteiden tiekuntien hallinto ja yksiköinnit ovat ajan tasalla.

Toteuma

Yksityisteiden kunnossapitoavustuksia myönnettiin tiekunnille 7000 euroa. Teiden talviaurausta hoidettiin kunnan toimesta kaavateiden ja asuttujen alueiden yksityisteillä.

Talouden toteuma

Liikenneväylät	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-72 000	-36 000	-108 000	-76 577	-31 423	70,9
Palvelujen ostot	-72 000	-36 000	-108 000	-76 577	-31 423	70,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-18 800		-18 800	-30 602	11 802	162,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 800		-18 800	-30 602	11 802	162,8
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-7 000		-7 000	-7 000		100
Avustukset	-7 000		-7 000	-7 000		100
Toimintakulut	-97 800	-36 000	-133 800	-114 179	-19 621	85,3
Toimintakate	-97 800	-36 000	-133 800	-114 179	-19 621	85,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 939		-4 939	-3 951	-988	80
Poistot ja arvonalentumiset	-4 939		-4 939	-3 951	-988	80
Laskennalliset erät				-4 407	4 407	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-102 739	-36 000	-138 739	-122 536	-16 203	88,3
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			100	117		

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistökustannuksista eri asuntoyhtiöiden vuokra-asuntojen, Plus-pisteen, Sampolan ja Syrjälän alueiden teollisuushallien, Kannelman, Pihlajatuvan, Terveysaseman, Yritystalon, Kunnanviraston, Liikekeskuksen, jakamattomien kiinteistömenojen, Hopiakartanon ja Ylishopian kustannukset tulevat tähän osastoon; Käpyhovi ja urheilualueiden kulut kirjataan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaiseksi menoksi. Halsuan Julkiskiinteistöt Oy vastaa koulun, urheiluhallin ja kirjaston hallinnoinnista ja kiinteistöhuollosta.

Talonmiespalveluja luovutetaan asunto-, vesi- ja energiaosakeyhtiöille (myös lämpölaitoksen hoidon kokonaisuudessaan) sekä Halsuan Julkiskiinteistöt Oy:lle. Talonmiesten palkat kirjataan keskitetysti kiinteistötoimeen (jakamattomat kiinteistömenot) ja kustannus vyörytetään kullekin hallintokunnalle/kiinteistölle arvioidun käytön suhteessa. Yhtiöille luovutetuista palveluista laskutetaan erikseen.

Kaikkien kiinteistöjen ja laitosten työajan ulkopuolella tapahtuviin vikailmoituksiin on käytössä päivystyspuhelin.

Toiminta

Kunnan kiinteistöjen kuntoa seurataan jatkuvasti. Pyritään siihen, että kiinteistöjen käyttöarvo samoin kuin niiden ulkoinen kunto (maalaukset, katot, pihat) pysyvät hyvinä. Kuntoseurannalla tulee estää kiinteistöjen yllätyksellinen häättyö (esim. vesivahingot). Korjaustyöt suoritetaan kiireellisyysjärjestyksessä.

Asetetut tavoitteet

Kiinteistöjä huolletaan ja pidetään kunnossa niin, että ne ovat turvallisia ja viihtyisiä, eivätkä aiheuta terveydellisiä haittoja käyttäjilleen. Pyritään myös kiinteistöjen kunnossa huomioimaan energiatehokkuus.

Sampolan halli 1:n lämpöeristystä pyritään parantamaan ainakin Kuljetus Pollari Oy:n vuokraamalla osalla.

Kiinteistöstrategiatyöryhmä on perustettu arvioimaan rakennusten tämänhetkistä kuntoa ja miettimään niiden tulevaisuutta. Työryhmän toiminta jatkuu myös tulevana vuotena.

Kunnanviraston katon maalaamiseen varataan käyttötalousmenoihin 25.000 €.

Toteuma

Kiinteistöstrategiatyöryhmä, aloitti toimintansa vuonna 2022. 18.12.2023 Halsuan kunnanvaltuusto hyväksyi kiinteistöstrategian. Rakennus- ja ympäristölautakunta vastaa strategian täytäntöönpanosta vuosittain toimintasuunnitelmin. Kunnanviraston remontointi jäi edelleen strategiatyöryhmän harkintaan.

Asuntoja kunnostettiin vuokralaisten vaihtuessa. Kiinteistöjen kuntoa on seurattu koko ajan ja tarpeellisia korjauksia on tehty.

Teollisuushalleja, Yritystalon, Liikekeskuksen ja kunnanviraston tiloja on vuokrattu yritysten käyttöön ja lisäksi on annettu hyväntekeväisyyttä tekevien yhdistysten käyttöön tyhjillään olevia tiloja veloituksetta. Lyhty seurakunnan tuki ry:n toiminta siirtyi Yritystalolle ja Pluspiste jäi tyhjilleen.

Lämpö-, vesi- ja viemärlaitosten hoidoista vastaa Halsuan kunta ja työajan ulkopuolella on toiminut keskitetty kunnan, Halsuan Vesi Oy:n, Halsuan Energia Oy:n, Halsuan Julkiskiinteistöt Oy:n ja asunto-osakeyhtiöiden kiinteistöjen päivystys.

Talouden toteuma

Kiinteistötoimi	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	103 700		103 700	96 992	6 708	93,5
Maksutuotot				108	-108	-100
Tuet ja avustukset				5 997	-5 997	-100
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	890 127		890 127	889 260	867	99,9
Muut toimintatuotot	890 127		890 127	889 260	867	99,9
Toimintatuotot	993 827		993 827	992 357	1 470	99,9
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-167 127	-14 000	-181 127	-208 109	26 982	114,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-29 080	-13 000	-42 080	-47 654	5 574	113,2
Muut henkilösivukulut	-3 943		-3 943	-4 485	542	113,7
Henkilösivukulut	-33 023	-13 000	-46 023	-52 139	6 116	113,3
Henkilöstökulut	-200 150	-27 000	-227 150	-260 248	33 098	114,6
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-117 070	-22 000	-139 070	-252 885	113 815	181,8
Palvelujen ostot	-117 070	-22 000	-139 070	-252 885	113 815	181,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-335 420		-335 420	-372 594	37 174	111,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-335 420		-335 420	-372 594	37 174	111,1
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-184 890		-184 890	-154 844	-30 046	83,7
Muut kulut	-18 290		-18 290	-45 222	26 932	247,2
Muut toimintakulut	-203 180		-203 180	-200 065	-3 115	98,5
Toimintakulut	-855 820	-49 000	-904 820	-1 085 791	180 971	120
Toimintakate	138 007	-49 000	89 007	-93 434	182 441	-105
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-104 776		-104 776	-106 124	1 348	101,3
Poistot ja arvonalentumiset	-104 776		-104 776	-106 124	1 348	101,3
Laskennalliset erät				121 248	-121 248	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	33 231	-49 000	-15 769	-78 310	62 541	496,6
Tunnusluvut						
- asukasluku			1031	1013		
- nettomenot, €/asukas			15	197		

JÄTEHUOLTO

Jätehuollosta vastaa Millespakka Oy, jonka osakkaana Halsuan kunta on.

Toiminta

Jätehuolto toteutetaan pitkälle vietyyn alkujääteluun ja erilliskeräilyyn perustuen. Rinki Oy ja Halsuan kunta ovat sopineet kuluttajapakkausten keräyspaikasta Halsualla. Kunnassa on 5 eko-pistettä ja Rinki Oy:n keräyspiste on Halsuan Yritystalon kentällä.

Asetetut tavoitteet

Sekajätteen toimittaminen Alajärvelle jatkuu. Entisen Laisnevan kaatopaikan velvoitetarkkailu jatkuu sulkemislupapäätöksen mukaisesti ja omavalvontaa tehdään vuosittain kaikilla kaatopaikoilla.

Toteuma

Sekajätteet on toimitettu sopimuksen mukaisesti Alajärvelle.

Laisnevan kaatopaikan velvoitetarkkailu on suoritettu sulkemispäätöksen mukaisesti.

Talouden toteuma

Jätehuolto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 000		1 000		1 000	
Toimintatuotot	1 000		1 000		1 000	
Toimintakulut						
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-3 000		-3 000	-465	-2 535	15,5
Palvelujen ostot	-3 000		-3 000	-465	-2 535	15,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana				-16	16	-100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-16	16	-100
Toimintakulut	-3 000		-3 000	-481	-2 519	16
Toimintakate	-2 000	0	-2 000	-481	-1 519	24
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 362		-2 362	-2 361	-1	100
Poistot ja arvonalentumiset	-2 362		-2 362	-2 361	-1	100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-4 362	0	-4 362	-2 842	-1 520	65,2
Tunnusluvut						
-asukasluku			1031	1013		
-nettomenot, €/asukas			4	3		

ENERGIA- JA VESIHUOLTO

Vesi- ja viemärlaitos on yhtiötetty vuonna 2012 Halsuan Vesi Oy:ksi ja lämpölaitokset Halsuan Energia Oy:ksi, joille tekninen toimisto myy palveluita.

Halsuan Vesi Oy:n on edelleen turvattava sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi.

Halsuan Energia Oy:n tehtävänä on tuottaa lämpöä yksityisille, sekä seurakunnan ja kunnan keskustaajamassa sijaitseville eri kiinteistöille erillisten sopimusten ja taksan mukaisesti. Kirkonkylän lämpölaitokseen hoidosta ja bioenergian toimittamisesta vastaa Halsuan kunta.

KÄYTTÖTALOUDEEN TOTEUTUMA LAUTAKUNNITTAIN

KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 800		-10 800	-7 700	-3 100	71,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-500		-500	-608	108	121,6
Muut henkilösivukulut	-65		-65	-60	-5	92,7
Henkilösivukulut	-565		-565	-668	103	118,2
Henkilöstökulut	-11 365		-11 365	-8 368	-2 997	73,6
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-1 260		-1 260	-782	-478	62
Palvelujen ostot	-1 260		-1 260	-782	-478	62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-440		-440		-440	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440		-440		-440	
Toimintakulut	-13 065		-13 065	-9 150	-3 915	70
Toimintakate	-13 065	0	-13 065	-9 150	-3 915	70
Laskennalliset erät				-176	176	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-13 065	0	-13 065	-9 326	-3 739	71,4

Kunnanhallitus	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	49 400		49 400	93 403	-44 003	189,1
Maksutuotot	6 300		6 300	7 148	-848	113,5
Tuet ja avustukset	10 700		10 700	46 628	-35 928	435,8
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	1 800		1 800	1 895	-95	105,3
Muut tuotot				923	-923	-100
Muut toimintatuotot	1 800		1 800	2 818	-1 018	156,5
Toimintatuotot	68 200		68 200	149 997	-81 797	219,9
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-240 651		-240 651	-270 209	29 558	112,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-107 681		-107 681	-51 727	-55 954	48
Muut henkilösivukulut	-5 083		-5 083	-6 097	1 014	119,9
Henkilösivukulut	-112 764		-112 764	-57 824	-54 940	51,3
Henkilöstökulut	-353 415		-353 415	-328 033	-25 382	92,8
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-2 000		-2 000		-2 000	
Muiden palvelujen ostot	-466 407		-466 407	-491 640	25 233	105,4
Palvelujen ostot	-468 407		-468 407	-491 640	23 233	105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-11 280		-11 280	-10 883	-397	96,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 280		-11 280	-10 883	-397	96,5
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-37 200		-37 200	-37 114	-86	99,8
Avustukset yhteisöille	-88 500		-88 500	-86 007	-2 493	97,2
Avustukset	-125 700		-125 700	-123 121	-2 579	97,9
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-600		-600	-643	43	107,2
Muut kulut	-8 225		-8 225	-12 120	3 895	147,4
Muut toimintakulut	-8 825		-8 825	-12 763	3 938	144,6
Toimintakulut	-967 627		-967 627	-966 440	-1 187	99,9
Toimintakate	-899 427	0	-899 427	-816 443	-82 984	90,8
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-37 349		-37 349	-37 308	-41	99,9
Poistot ja arvonalentumiset	-37 349		-37 349	-37 308	-41	99,9
Laskennalliset erät				233 268	-233 268	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-936 776	0	-936 776	-620 483	-316 293	66,2

Keskusvaalilautakunta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 400		2 400	2 500	-100	104,2
Toimintatuotot	2 400		2 400	2 500	-100	104,2
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 000		-2 000	-1 623	-377	81,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut				-84	84	-100
Muut henkilösivukulut				-11	11	-100
Henkilösivukulut				-95	95	-100
Henkilöstökulut	-2 000		-2 000	-1 718	-282	85,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-200		-200		-200	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200		-200		-200	
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-200		-200		-200	
Muut toimintakulut	-200		-200		-200	
Toimintakulut	-2 400		-2 400	-1 718	-682	71,6
Toimintakate	0	0		782	-782	-100
Laskennalliset erät				-280	280	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	0	0		502	-502	-100

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 400		-1 400	-1 470	70	105
Henkilösivukulut						
Eläkekulut				-76	76	-100
Muut henkilösivukulut				-7	7	-100
Henkilösivukulut				-82	82	-100
Henkilöstökulut	-1 400		-1 400	-1 552	152	110,9
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-5 300	-4 240	-9 540	-8 572	-968	89,9
Palvelujen ostot	-5 300	-4 240	-9 540	-8 572	-968	89,9
Muut toimintakulut						
Muut kulut	-60		-60		-60	
Muut toimintakulut	-60		-60		-60	
Toimintakulut	-6 760	-4 240	-11 000	-10 125	-875	92
Toimintakate	-6 760	-4 240	-11 000	-10 125	-875	92
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-6 760	-4 240	-11 000	-10 125	-875	92

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	61 088		61 088	50 586	10 502	82,8
Maksutuotot	53 900		53 900	37 379	16 521	69,3
Tuet ja avustukset	224 477		224 477	92 530	131 947	41,2
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	2 700		2 700	4 178	-1 478	154,8
Muut tuotot	100		100	125	-25	125
Muut toimintatuotot	2 800		2 800	4 303	-1 503	153,7
Toimintatuotot	342 265		342 265	184 799	157 466	54
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 397 426		-1 397 426	-1 255 387	-142 039	89,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-222 133		-222 133	-267 379	45 246	120,4
Muut henkilösivukulut	-27 727		-27 727	-27 577	-150	99,5
Henkilösivukulut	-249 860		-249 860	-294 957	45 097	118
Henkilöstökulut	-1 647 286		-1 647 286	-1 550 344	-96 942	94,1
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-58 101		-58 101	-51 805	-6 296	89,2
Muiden palvelujen ostot	-268 648		-268 648	-236 059	-32 589	87,9
Palvelujen ostot	-326 749		-326 749	-287 865	-38 884	88,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-277 362		-277 362	-242 245	-35 117	87,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-277 362		-277 362	-242 245	-35 117	87,3
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-60 000		-60 000	-29 846	-30 154	49,7
Avustukset yhteisöille	-6 100		-6 100	-4 000	-2 100	65,6
Avustukset	-66 100		-66 100	-33 846	-32 254	51,2
Muut toimintakulut						
Vuokratulut	-304 479		-304 479	-300 633	-3 846	98,7
Muut kulut	-16 725		-16 725	-4 170	-12 555	24,9
Muut toimintakulut	-321 204		-321 204	-304 803	-16 401	94,9
Toimintakulut	-2 638 701		-2 638 701	-2 419 102	-219 599	91,7
Toimintakate	-2 296 436	0	-2 296 436	-2 234 303	-62 133	97,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 064		-3 064	-3 677	613	120
Poistot ja arvonalentumiset	-3 064		-3 064	-3 677	613	120
Laskennalliset erät				-244 752	244 752	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 299 500	0	-2 299 500	-2 482 733	183 233	108

Rakennus- ja ympäristölautakunta	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
KÄYTTÖTALOUS	2023	2023	muutos	2023	summa	%
TALOUS						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	122 700		122 700	115 554	7 146	94,2
Maksutuotot	212 500	-206 000	6 500	5 358	1 142	82,4
Tuet ja avustukset	15 000		15 000	7 670	7 330	51,1
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	890 127		890 127	889 260	867	99,9
Muut tuotot				11 500	-11 500	-100
Muut toimintatuotot	890 127		890 127	900 760	-10 633	101,2
Toimintatuotot	1 240 327	-206 000	1 034 327	1 029 343	4 984	99,5
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-251 285	-14 000	-265 285	-291 282	25 997	109,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-43 523	-13 000	-56 523	-61 240	4 717	108,3
Muut henkilösivukulut	-5 907		-5 907	-6 284	377	106,4
Henkilösivukulut	-49 430	-13 000	-62 430	-67 524	5 094	108,2
Henkilöstökulut	-300 715	-27 000	-327 715	-358 806	31 091	109,5
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-247 970	-58 000	-305 970	-346 212	40 242	113,2
Palvelujen ostot	-247 970	-58 000	-305 970	-346 212	40 242	113,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-367 720		-367 720	-413 604	45 884	112,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-367 720		-367 720	-413 604	45 884	112,5
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-7 000		-7 000	-7 000		100
Avustukset	-7 000		-7 000	-7 000		100
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-184 890		-184 890	-154 844	-30 046	83,7
Muut kulut	-18 590		-18 590	-45 244	26 654	243,4
Muut toimintakulut	-203 480		-203 480	-200 088	-3 392	98,3
Toimintakulut	-1 126 885	-85 000	-1 211 885	-1 325 709	113 824	109,4
Toimintakate	113 442	-291 000	-177 558	-296 366	118 808	166,9
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-126 237		-126 237	-114 613	-11 624	90,8
Poistot ja arvonalentumiset	-126 237		-126 237	-114 613	-11 624	90,8
Laskennalliset erät				11 941	-11 941	-100
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-12 795	-291 000	-303 795	-399 038	95 243	131,4

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelman toteuma	Budj. 2023	Budj.m 2023	Budj+ muutos	Toteutuma 2023	Poik- keama summa	Toteutuma %
Toimintatuotot						
Myyntituotot valtiolta	9 370		9 370	4 900	4 470	52,3
Myyntituotot kunnilta	54 988		54 988	52 528	2 460	95,5
Lämmön myynti	7 000		7 000	5 117	1 883	73,1
Muut myyntitulot	164 230		164 230	199 498	-35 268	121,5
Myyntituotot	235 588		235 588	262 043	-26 455	111,2
Maksutuotot						
Rakennusvalvontamaksut	211 000	-206 000	5 000	4 506	494	90,1
Varhaiskasvatusmaksut	44 000		44 000	25 268	18 732	57,4
Muut maksutuotot	17 700		17 700	20 111	-2 411	113,6
Maksutuotot	272 700	-206 000	66 700	49 885	16 815	74,8
Tuet ja avustukset						
Tuet ja avustukset valtiolta	238 184		238 184	124 595	113 589	52,3
Tuet ja av. KELA:lta	10 700		10 700	16 484	-5 784	154,1
Palkkatuki				5 750	-5 750	-100
Muut tuet ja avustukset	1 293		1 293		1 293	
Tuet ja avustukset	250 177		250 177	146 829	103 348	58,7
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot						
Asuntojen vuokrat	389 377		389 377	383 141	6 236	98,4
Muiden rakennusten vuokrat	501 350		501 350	505 926	-4 576	100,9
Maa- ja vesialueiden vuokrat	1 800		1 800	1 895	-95	105,3
Muut vuokratuotot	2 100		2 100	4 372	-2 272	208,2
Vuokratuotot	894 627		894 627	895 334	-707	100,1
Muut tuotot						
Pysyvien vastaavien luovutus				11 500	-11 500	-100
Muut tuotot	100		100	1 048	-948	1047,5
Muut tuotot	100		100	12 548	-12 448	12547,5
Muut toimintatuotot	894 727		894 727	907 881	-13 154	101,5
Toimintatuotot	1 653 192	-206 000	1 447 192	1 366 638	80 554	94,4
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Vakinaisten palkat	-1 419 539	-14 000	-1 433 539	-1 343 628	-89 911	93,7
Palkkiot	-49 541		-49 541	-47 050	-2 491	95
Sijaisten palkat	-27 118		-27 118	-55 690	28 572	205,4
Määräaikaisten palkat	-407 364		-407 364	-365 168	-42 196	89,6
Jaksotetut palkat ja palkkio				-34 424	34 424	-100
Henkilöstökorvaukset				18 287	-18 287	-100
Palkat ja palkkiot	-1 903 562	-14 000	-1 917 562	-1 827 672	-89 890	95,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
KuEL, palkkaperust.maksu	-259 646		-259 646	-259 749	103	100

Tuloslaskelman toteuma	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poik- keama	Toteutuma
	2023	2023	muutos	2023	summa	%
KuEL, emeno-maksu	-70 199	-13 000	-83 199	-75 867	-7 332	91,2
Jaksotetut eläkekulut				-5 069	5 069	-100
Eläkekulut	-373 837	-13 000	-386 837	-381 114	-5 723	98,5
Muut henkilösivukulut						
Sairausvakuutusmaksu (sotu-	-25 307		-25 307	-27 241	1 934	107,6
Työttömyysvakuutusmaksu	-8 539		-8 539	-9 061	522	106,1
Muut henkilösivukulut	-4 936		-4 936	-3 734	-1 202	75,6
Muut henkilösivukulut	-38 782		-38 782	-40 036	1 254	103,2
Henkilösivukulut	-412 619	-13 000	-425 619	-421 150	-4 469	99
Henkilöstökulut	-2 316 181	-27 000	-2 343 181	-2 248 822	-94 359	96
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen osto kunni	-54 401		-54 401	-46 597	-7 804	85,7
Asiakaspalvelujen ostot muil	-5 700		-5 700	-5 208	-492	91,4
Asiakaspalvelujen ostot	-60 101		-60 101	-51 805	-8 296	86,2
Muiden palvelujen ostot						
Asiantuntijapalvelut	-23 100	-4 240	-27 340	-38 260	10 920	139,9
Toimistopalvelut	-850		-850	-958	108	112,7
ICT-palvelut	-77 950		-77 950	-93 392	15 442	119,8
Rahoitus- ja pankkipalvelut	-2 000		-2 000	-1 990	-10	99,5
Painatukset ja ilmoitukset	-2 300		-2 300	-1 724	-576	75
Posti- ja kuriiripalvelut	-9 350		-9 350	-10 507	1 157	112,4
Vakuutukset	-14 560		-14 560	-10 108	-4 452	69,4
Puhtaanapito- ja pesulapalve	-90 148	-36 000	-126 148	-125 138	-1 010	99,2
Rakenn.ja alueiden rak.ja ku	-119 000	-12 000	-131 000	-130 942	-58	100
Kon,kal. ja laitt. rak. ja k	-43 250	-10 000	-53 250	-56 664	3 414	106,4
Majoitus- ja ravitsemispalve	-2 400		-2 400	-3 844	1 444	160,2
Matkustus- ja kuljetuspalvel	-154 560		-154 560	-142 102	-12 458	91,9
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	-36 100		-36 100	-38 750	2 650	107,3
Koulutus- ja kulttuuripalvel	-14 150		-14 150	-13 125	-1 025	92,8
Osuus verotuskustannuksiin	-10 823		-10 823	-10 881	58	100,5
Muut yhteistoimintaosuudet	-376 474		-376 474	-360 653	-15 821	95,8
Muut palvelut	-12 570		-12 570	-44 228	31 658	351,9
Muiden palvelujen ostot	-989 585	-62 240	-1 051 825	-1 083 266	31 441	103
Palvelujen ostot	-1 049 686	-62 240	-1 111 926	-1 135 071	23 145	102,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana						
Toimisto- ja koulutarvikkeet	-10 241		-10 241	-13 052	2 811	127,5
Kirjallisuus	-26 700		-26 700	-24 016	-2 684	89,9
Muu kirjastoaineisto	-6 550		-6 550	-6 794	244	103,7
Elintarvikkeet	-49 025		-49 025	-58 047	9 022	118,4
Vaatteisto	-3 550		-3 550	-3 449	-101	97,2
Lääkkeet	-230		-230	-50	-180	21,7
Hoitotarvikkeet	-470		-470	-359	-111	76,4
Puhdistusaineet ja tarvikkeet	-8 400		-8 400	-15 772	7 372	187,8
Poltto- ja voiteluaineet	-2 530		-2 530	-2 827	297	111,7

Tuloslaskelman toteuma	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poik- keama	Toteutuma
	2023	2023	muutos	2023	summa	%
Sähkö ja kaasu	-169 375		-169 375	-170 601	1 226	100,7
Vesi	-7 497		-7 497	-6 770	-727	90,3
Kalusto	-70 631		-70 631	-58 624	-12 007	83
Rakennusmateriaali	-90 069		-90 069	-48 740	-41 329	54,1
Muu materiaali	-19 444		-19 444	-37 257	17 813	191,6
Ostot tilikauden aikana	-657 002		-657 002	-666 731	9 729	101,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-657 002		-657 002	-666 731	9 729	101,5
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille						
Avustukset kotitalouksille	-37 200		-37 200	-37 114	-86	99,8
Lasten kotihoidon tuki (laki	-60 000		-60 000	-29 806	-30 194	49,7
(Muut) avustukset kotitalouk				-40	40	-100
Avustukset kotitalouksille	-97 200		-97 200	-66 960	-30 240	68,9
Avustukset yhteisöille						
KELA, työmarkkinatuen kuntao	-55 000		-55 000	-50 286	-4 714	91,4
Avustukset yhteisöille	-46 600		-46 600	-46 721	121	100,3
Avustukset yhteisöille	-101 600		-101 600	-97 007	-4 593	95,5
Avustukset	-198 800		-198 800	-163 966	-34 834	82,5
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut						
Rakennusten ja huoneistojen	-481 519		-481 519	-443 070	-38 449	92
Koneiden ja laitteiden vuokr	-8 450		-8 450	-13 050	4 600	154,4
Vuokrakulut	-489 969		-489 969	-456 120	-33 849	93,1
Muut kulut						
Muut välilliset ja välittömä	-15 505		-15 505	-48 250	32 745	311,2
Merkkipäivät ym muistamiset	-3 600		-3 600	-3 785	185	105,1
Muut toimintakulut	-24 695		-24 695	-9 498	-15 197	38,5
Muut kulut	-43 800		-43 800	-61 534	17 734	140,5
Muut toimintakulut	-533 769		-533 769	-517 653	-16 116	97
Toimintakulut	-4 755 438	-89 240	-4 844 678	-4 732 243	-112 435	97,7
Toimintakate	-3 102 246	-295 240	-3 397 486	-3 365 605	-31 881	99,1
Verotulot						
Kunnan tulovero	1 648 000		1 648 000	1 842 444	-194 444	111,8
Kiinteistövero	403 000	-10 000	393 000	385 422	7 578	98,1
Osuus yhteisöveron tuotosta	384 000	-42 050	341 950	344 610	-2 660	100,8
Verotulot	2 435 000	-52 050	2 382 950	2 572 476	-189 526	108
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtion						
Kunnan peruspalvelujen valtio	683 980	3 715	687 695	687 696	-1	100
Verotuloihin perustuva valtio	462 783		462 783	462 780	3	100
Kunnan peruspalvelujen valtion	1 146 763	3 715	1 150 478	1 150 476	2	100
Muut valtionosuudet						
Opetus- ja kulttuuritoimen ra	-307 251		-307 251	-304 602	-2 649	99,1
Muut valtionosuudet	266 016		266 016	286 524	-20 508	107,7
Muut valtionosuudet	-41 235		-41 235	-18 078	-23 157	43,8

Tuloslaskelman toteuma	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poik- keama	Toteutuma
	2023	2023	muutos	2023	summa	%
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						
Korkotuotot antolainoista	300		300	1 179	-879	392,9
Korkotuotot	300		300	1 179	-879	392,9
Muut rahoitustuotot						
Osinkotuotot ja osuuspääomien	1 350		1 350	22 313	-20 963	1652,8
Verotilitysten korkotulot ja				12	-12	-100
Viivästyskorkotulot	250		250	877	-627	350,8
Muut rahoitustuotot	100		100	655	-555	654,7
Muut rahoitustuotot	1 700		1 700	23 857	-22 157	1403,3
Korkokulut						
Korkokulut lainoista ulkopuol	-52 000	-80 000	-132 000	-139 257	7 257	105,5
Taloyht. korkovastike	-15 000		-15 000	-31 184	16 184	207,9
Provisiot	-150		-150	-100	-50	66,6
Verotilityskorkomenot ja koro	-100		-100	0	-100	0,3
Viivästyskorkomenot	-120		-120	-252	132	210,1
Muut korkokulut				-27	27	-100
Korkokulut	-67 370	-80 000	-147 370	-170 820	23 450	115,9
Muut rahoituskulut						
Muut rahoituskulut	-200		-200	-1 965	1 765	982,7
Muut rahoituskulut	-200		-200	-1 965	1 765	982,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-65 570	-80 000	-145 570	-147 750	2 180	101,5
Vuosikate	372 712	-423 575	-50 863	191 519	-242 382	-376,5
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
Poistot muista pitkävaik. men	-39 711		-39 711	-39 669	-42	99,9
Poistot rakennuksista	-103 844		-103 844	-103 486	-358	99,7
Poistot kiinteistä rakenteist	-7 848		-7 848	-9 351	1 503	119,1
Poistot koneista ja kalustost	-15 247		-15 247	-3 092	-12 155	20,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-166 650		-166 650	-155 599	-11 051	93,4
Poistot ja arvonalentumiset	-166 650		-166 650	-155 599	-11 051	93,4
Tilikauden tulos	206 062	-423 575	-217 513	35 921	-253 434	-16,5
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	206 062	-423 575	-217 513	35 921	-253 434	-16,5

Verotulojen erittely

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot			
Kunnan tulovero	1648000	1842444	194444
Osuus yhteisöveron tuotosta	341950	344610	2660
Kiinteistövero	393000	385422	-7578
Yhteensä	2382950	2572476	189526

Tuloveroprosenttieroittely

Verovuosi	Tuloveropro- senti	Verotettava tulo mil.euroa	Muutos %
2015	21,50	15183	-4,7 %
2016	21,50	14897	-1,9 %
2017	22,00	14506	-2,6 %
2018	22,00	14938	3,0 %
2019	23,50	15469	3,6 %
2020	23,50	15117	-2,3 %
2021	23,50	15458	2,3 %
2022	23,50	15833	2,4 %

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio (sis. talousar- viomuutokset)	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valt.osuus ml. tasaukset	1 146 763,00 €	1 150 476,00 €	3 713,00 €
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-307 251,00 €	-304 602,00 €	2 649,00 €
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	- €	- €	- €
Verotulomenetysten korvaus	266 016,00 €	286 524,00 €	20 508,00 €
	1 105 528,00 €	1 132 398,00 €	26 870,00 €

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIEN TOTEUMA	Budj. 2023	Budj.m 2023	Budj+ muutos	Toteutuma 2023	Poikkeama summa	Toteutuma %
INV/KUNNANHALLITUS						
Lainaosuudet tytäryhtymäos.						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
Muut investointimenot	-145 000		-145 000	-150 613	5 613	103,9
INVESTOINTIMENOT	-145 000		-145 000	-150 613	5 613	103,9
INVESTOINNIT NETTO	-145 000	0	-145 000	-150 613	5 613	103,9
Halsuan Julkiskiint. Oy / SVOP sijoitus						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
Muut investointimenot	-50 000		-50 000	-50 000		100
INVESTOINTIMENOT	-50 000		-50 000	-50 000		100
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	0	-50 000	-50 000		100
KASE/Yhtiöittäminen						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
Muut investointimenot	-22 000		-22 000	-22 000		100
INVESTOINTIMENOT	-22 000		-22 000	-22 000		100
INVESTOINNIT NETTO	-22 000	0	-22 000	-22 000		100
INV/KUNNANHALLITUS						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
Muut investointimenot	-217 000		-217 000	-222 613	5 613	102,6
INVESTOINTIMENOT	-217 000		-217 000	-222 613	5 613	102,6
INVESTOINNIT NETTO	-217 000	0	-217 000	-222 613	5 613	102,6
INV/RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTA-KUNTA						
Polttoainejakeluasema						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
Oma rakentaminen				-7 399	7 399	-100
Muut investointimenot	-350 000	-10 000	-360 000	-351 965	-8 035	97,8
INVESTOINTIMENOT	-350 000	-10 000	-360 000	-359 364	-636	99,8
INVESTOINNIT NETTO	-350 000	-10 000	-360 000	-359 364	-636	99,8
INV/RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTA-KUNTA						

INVESTOINTIEN TOTEUMA	Budj.	Budj.m	Budj+	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma
	2023	2023	muutos	2023	summa	%
INVESTOINTIMENOT						
Oma rakentaminen				-7 399	7 399	-100
Muut investointimenot	-350 000	-10 000	-360 000	-351 965	-8 035	97,8
INVESTOINTIMENOT	-350 000	-10 000	-360 000	-359 364	-636	99,8
INVESTOINNIT NETTO	-350 000	-10 000	-360 000	-359 364	-636	99,8
HALSUAN KUNTA/INVESTOINNIT YH- TEENSÄ						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
Oma rakentaminen				-7 399	7 399	-100
Muut investointimenot	-567 000	-10 000	-577 000	-574 578	-2 422	99,6
INVESTOINTIMENOT	-567 000	-10 000	-577 000	-581 977	4 977	100,9
INVESTOINNIT NETTO	-567 000	-10 000	-577 000	-581 977	4 977	100,9

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA	Budj. 2023	Budj.m 2023	Budj+ muutos	Toteutuma 2023	Poikkeama summa	Toteutuma %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	372 712	-423 575	-50 863	191 519	-242 382	-376,5
Tulorahoituksen korjauserät						
Tulorahoituksen korjauserät				-11 500	11 500	-100
Tulorahoituksen korjauserät				-11 500	11 500	-100
	372 712	-423 575	-50 863	180 019	-230 882	-353,9
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-567 000	-10 000	-577 000	-581 977	4 977	100,9
Luovutustulo pysyv.vast.				11 500	-11 500	-100
	-567 000	-10 000	-577 000	-570 477	-6 523	98,9
Toiminnan ja investointien rahav.	-194 288	-433 575	-627 863	-390 457	-237 406	62,2
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys				-55 000	55 000	-100
Antolainasaamisten vähennys				80 033	-80 033	-100
				25 033	-25 033	-100
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	216 750		216 750		216 750	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-52 420		-52 420	-61 473	9 053	117,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-149 700	149 700	-100
	164 330		164 330	-211 173	375 503	-128,5
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pää				93	-93	-100
Saamisten muutos				472 803	-472 803	-100
Korottomien velkojen muutos				-86 545	86 545	-100
				386 351	-386 351	-100
Rahoituksen rahavirta	164 330		164 330	200 211	-35 881	121,8
Rahavarojen muutos						
	-29 958	-433 575	-463 533	-190 247	-273 286	41
Rahavarat 31.12.				126 729	-126 729	-100
Rahavarat 1.1.				316 976	-316 976	-100
				-190 247	190 247	-100

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2023

Tuloslaskelma	TP	
	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot valtiolta	4 900.00	5 400.00
Myyntituotot kunnilta	52 527.65	16 597.38
Lämmön myynti	5 117.00	5 028.68
Muut myyntitulot	199 498.11	154 511.42
Myyntituotot	262 042.76	181 537.48
Maksutuotot		
Rakennusvalvontamaksut	4 506.00	39 600.64
Varhaiskasvatusmaksut	25 268.11	33 074.00
Muut maksutuotot	20 111.21	23 995.25
Maksutuotot	49 885.32	96 669.89
Tuet ja avustukset		
Tuet ja avustukset valtiolta	124 595.44	98 658.51
Tuet ja av. KELA:lta	16 483.65	9 517.03
Palkkatuki	5 749.89	
Muut tuet ja avustukset		474.23
Tuet ja avustukset	146 828.98	108 649.77
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot		
Asuntojen vuokrat	383 141.22	381 750.94
Muiden rakennusten vuokrat	505 925.62	409 521.03
Maa- ja vesialueiden vuokrat	1 895.25	1 839.57
Muut vuokratuotot	4 371.66	1 091.25
Vuokratuotot	895 333.75	794 202.79
Muut tuotot		
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	11 500.00	15 975.08
Vakuutusyhtiöiden vahinkovakuutus		5 425.00
Muut tuotot	1 047.50	980.50
Muut tuotot	12 547.50	22 380.58
Muut toimintatuotot	907 881.25	816 583.37
Toimintatuotot	1 366 638.31	1 203 440.51
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Vakinaisten palkat	-1 343 627.83	-1 284 683.88
Palkkiot	-47 049.85	-58 938.85
Sijaisten palkat	-55 689.50	-60 362.69
Määräaikaisten palkat	-365 167.59	-303 246.80
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-34 423.69	78.10

Tuloslaskelma	TP	
	2023	2022
Henkilöstökorvaukset	18 286.84	22 091.43
Palkat ja palkkiot	-1 827 671.62	-1 685 062.69
Henkilösivukulut		
Eläkekulut		
KuEL, palkkaperust.maksu	-259 749.44	-242 684.40
VaEL, palkkaperust.maksu	-40 427.76	-41 350.69
KuEL, emeno-maksu	-75 867.07	-176 888.15
Jaksotetut eläkekulut	-5 069.43	-380.10
Eläkekulut	-381 113.70	-461 303.34
Muut henkilösivukulut		
Sairausvakuutusmaksu (sotu-mak	-27 241.30	-22 279.03
Työttömyysvakuutusmaksu	-9 061.44	-8 248.63
Muut henkilösivukulut	-3 733.57	-2 863.61
Muut henkilösivukulut	-40 036.31	-33 391.27
Henkilösivukulut	-421 150.01	-494 694.61
Henkilöstökulut	-2 248 821.63	-2 179 757.30
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen osto kunnilta	-46 597.00	-39 091.00
Asiakaspalvelujen osto kuntayht		-4 983 243.46
Asiakaspalvelujen ostot muilta	-5 208.20	-4 183.35
Asiakaspalvelujen ostot	-51 805.20	-5 026 517.81
Muiden palvelujen ostot		
Asiantuntijapalvelut	-38 259.83	-18 839.63
Toimistopalvelut	-957.95	-739.33
ICT-palvelut	-93 391.97	-86 027.60
Rahoitus- ja pankkipalvelut	-1 989.96	-1 720.18
Painatukset ja ilmoitukset	-1 724.04	-2 316.56
Posti- ja kuriiripalvelut	-10 507.28	-9 681.92
Vakuutukset	-10 107.91	-20 128.65
Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	-125 137.94	-114 108.28
Rakenn.ja alueiden rak.ja kunn.	-130 942.13	-121 660.81
Kon,kal. ja laitt. rak. ja kunn	-56 664.23	-40 441.27
Majoitus- ja ravitsemispalvelut	-3 843.63	-2 528.40
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-142 102.14	-120 581.36
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	-38 750.17	-36 355.06
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-13 124.64	-6 150.07
Osuus verotuskustannuksiin	-10 881.15	-22 682.35
Muut yhteistoimintaosuudet	-360 652.82	-463 358.61
Muut palvelut	-44 227.85	-9 603.60
Muiden palvelujen ostot	-1 083 265.64	-1 076 923.68
Palvelujen ostot	-1 135 070.84	-6 103 441.49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Toimisto- ja koulutarvikkeet	-13 052.28	-9 562.03
Kirjallisuus	-24 015.78	-24 712.86
Muu kirjastoaineisto	-6 793.67	-6 221.10

Tuloslaskelma	TP	TP
	2023	2022
Elintarvikkeet	-58 046.85	-49 781.18
Vaatteisto	-3 449.40	-3 315.06
Lääkkeet	-50.02	-6.35
Hoitotarvikkeet	-359.17	-449.61
Puhdistusaineet ja tarvikkeet	-15 771.83	-9 419.57
Poltto- ja voiteluaineet	-2 826.86	-2 419.65
Lämmitys	-220 372.59	-205 871.29
Sähkö ja kaasu	-170 600.94	-178 644.78
Vesi	-6 770.16	-7 007.21
Kalusto	-58 624.48	-61 824.10
Rakennusmateriaali	-48 740.37	-74 247.09
Muu materiaali	-37 256.84	-14 583.51
Ostot tilikauden aikana	-666 731.24	-648 065.39
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-666 731.24	-648 065.39
Avustukset		
Avustukset kotitalouksille		
Avustukset kotitalouksille	-37 113.89	-37 410.13
Lasten kotihoidon tuki (lakisää)	-29 805.65	-52 360.77
(Muut) avustukset kotitalouksil	-40.00	
Avustukset kotitalouksille	-66 959.54	-89 770.90
Avustukset yhteisöille		
KELA, työmarkkinatuen kuntaosuu	-50 285.54	-62 302.87
Avustukset yhteisöille	-46 721.11	-47 083.00
Avustukset yhteisöille	-97 006.65	-109 385.87
Avustukset	-163 966.19	-199 156.77
Muut toimintakulut		
Vuokrakulut		
Rakennusten ja huoneistojen vuo	-443 069.77	-433 036.91
Koneiden ja laitteiden vuokraku	-13 049.94	-9 944.04
Vuokrakulut	-456 119.71	-442 980.95
Muut kulut		
Muut välilliset ja välittömät v	-48 250.05	-41 480.63
Luottotappiot toimintatuotoista		-3 581.27
Merkipäivät ym muistamiset	-3 785.15	-5 802.19
Muut toimintakulut	-9 498.46	-17 232.79
Muut kulut	-61 533.66	-68 096.88
Muut toimintakulut	-517 653.37	-511 077.83
Toimintakulut	-4 732 243.27	-9 641 498.78
Toimintakate	-3 365 604.96	-8 438 058.27
Verotulot		
Kunnan tulovero	1 842 444.11	3 274 111.78
Kiinteistövero	385 422.40	405 426.79
Osuus yhteisöveron tuotosta	344 609.77	606 007.85
Verotulot	2 572 476.28	4 285 546.42
Valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionos		

Tuloslaskelma	TP	
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	687 696.00	3 161 170.00
Verotuloihin perustuva valtionosuus	462 780.00	1 132 082.00
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	1 150 476.00	4 293 252.00
Muut valtionosuudet		
Opetus- ja kulttuuritoimen rah./valt.os	-304 602.00	-307 728.00
Muut valtionosuudet	286 524.00	881 761.00
Muut valtionosuudet	-18 078.00	574 033.00
Valtionosuudet	1 132 398.00	4 867 285.00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Korkotuotot antolainoista	1 178.75	1 379.12
Muut korkotuotot		13 391.79
Korkotuotot	1 178.75	14 770.91
Muut rahoitustuotot		
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	22 313.40	5 822.12
Verotilitysten korkotulot ja korotukset	11.59	4.11
Viivästyskorkotulot	876.95	695.55
Muut rahoitustuotot	654.69	83 848.09
Muut rahoitustuotot	23 856.63	90 369.87
Korkokulut		
Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	-139 256.82	-25 825.74
Taloyht. korkovastike	-31 184.02	-9 712.98
Provisiot	-99.96	-99.96
Verotilityskorkomenot ja korotukset	-0.33	-19.49
Viivästyskorkomenot	-252.17	-40.40
Muut korkokulut	-26.55	-1 659.13
Muut korkokulut (sentin pyöristykset)		0.01
Korkokulut	-170 819.85	-37 357.69
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut	-1 965.44	-221.34
Muut rahoituskulut	-1 965.44	-221.34
Rahoitustuotot ja -kulut	-147 749.91	67 561.75
Vuosikate	191 519.41	782 334.90
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Poistot muista pitkävaik. menoista	-39 669.04	-39 669.04
Poistot rakennuksista	-103 486.32	-104 692.35
Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista	-9 350.84	-11 288.04
Poistot koneista ja kalustosta	-3 092.48	-15 247.38
Suunnitelman mukaiset poistot	-155 598.68	-170 896.81
Poistot ja arvonalentumiset	-155 598.68	-170 896.81
Tilikauden tulos	35 920.73	611 438.09
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	35 920.73	611 438.09

RAHOITUSLASKELMA	TP	TP
	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	191 519.41	782 334.89
Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-11 500.00	-15 975.08
Tulorahoituksen korjauserät	-11 500.00	-15 975.08
	180 019.41	766 359.81
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-581 976.85	-244 886.90
Luovutustulo pysyvien vastaavien	11 500.00	16 051.00
	-570 476.85	-228 835.90
Toiminnan ja investointien rahavirta	-390 457.44	537 523.91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-55 000.00	-105 000.00
Antolainasaamisten vähennys	80 032.92	22 032.92
	25 032.92	-82 967.08
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 000 000.00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-61 472.83	-65 661.07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-149 699.93	-1 141 133.06
	-211 172.76	-206 794.13
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomi	92.90	-221.89
Saamisten muutos	472 802.81	-120 398.05
Korottomien velkojen muutos	-86 544.99	18 742.41
	386 350.72	-101 877.53
Rahoituksen rahavirta	200 210.88	-391 638.74
Rahavarojen muutos	-190 246.56	145 885.18
Rahavarat 31.12.	126 729.46	316 976.02
Rahavarat 1.1.	316 976.02	171 090.84
	-190 246.56	145 885.18

TASE	TP	TP
	2023	2022
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	74 498.94	114 167.98
I Aineettomat hyödykkeet	74 498.94	114 167.98
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet (sis. Arvonkorotukset)		
1.1 Maa- ja vesialueet (ilman arvonkorotuksia)	1 072 016.92	1 072 016.92
1. Maa- ja vesialueet (sis. Arvonkorotukset)	1 072 016.92	1 072 016.92
2. Rakennukset	3 619 928.94	3 364 371.99
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	38 881.88	48 602.36
4. Koneet ja kalusto	400.34	27 743.91
II Aineelliset hyödykkeet	4 731 228.08	4 512 735.18
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 205 673.91	4 085 977.18
3. Muut lainasaamiset	257 510.41	282 543.33
4. Muut saamiset	82 204.66	82 204.66
III Sijoitukset	4 545 388.98	4 450 725.17
A PYSYVÄT VASTAAVAT	9 351 116.00	9 077 628.33
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
4. Siirtosaamiset	5 808.46	
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	192 247.96	161 790.23
2. Lainasaamiset	770.51	1 796.39
3. Muut saamiset	61 419.67	569 893.99
4. Siirtosaamiset	30 839.51	30 408.31
II Saamiset	291 086.11	763 888.92
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	2 192.00	2 192.00
III Rahoitusarvopaperit	2 192.00	2 192.00
IV Rahat ja pankkisaamiset	124 557.38	314 820.76
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	417 835.49	1 080 901.68
VASTAAVAA	9 768 951.49	10 158 530.01

	TP	TP
	2023	2022
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	2 814 650.89	2 942 508.47
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 235 134.19	623 696.10
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	35 920.73	611 438.09
A OMA PÄÄOMA	4 085 705.81	4 177 642.66
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 321 586.28	2 383 059.11
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	2 321 586.28	2 383 059.11
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	10 739.75	8 032.94
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	10 739.75	8 032.94
I Pitkäaikainen	2 332 326.03	2 391 092.05
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
1. Joukkovelkakirjalainat	2 700 000.00	2 850 000.00
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset	61 589.83	61 306.58
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	2 761 589.83	2 911 306.58
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
6. Ostovelat	167 477.64	251 994.87
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	54 606.42	47 979.48
8. Siirtovelat	367 245.76	378 514.37
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	589 329.82	678 488.72
II Lyhytaikainen	3 350 919.65	3 589 795.30
E VIERAS PÄÄOMA	5 683 245.68	5 980 887.35
VASTATTAVAA	9 768 951.49	10 158 530.01

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot (ulk)	3 530 629,12	10 747 605,13
Toimintakulut (ulk)	-7 033 064,14	-19 734 301,69
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	48 653,87	133 053,68
Toimintakate	-3 453 781,15	-8 853 642,88
Verotulot	2 572 476,28	4 285 546,42
Valtionosuudet	1 902 910,42	5 598 174,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 007,38	17 109,50
Muut rahoitustuotot	58 808,75	115 575,47
Korkokulut	-384 017,19	-129 154,22
Muut rahoituskulut	-2 139,96	-2 996,28
Vuosikate	698 264,53	1 030 612,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 449,77	-927 106,63
Omistuksen eliminointierot	-4 696,80	-4 666,91
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-3,55	0,00
Tilikauden tulos	-76 885,59	98 839,24
Tilinpäätössiirrot	5 438,35	8 625,46
Tilikauden verot	-3 622,77	-1 931,12
Laskennalliset verot	3 893,13	2 350,15
Vähemmistöosuudet	-2 396,68	-2 381,86
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-73 573,56	105 501,86

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TASE

	2023	2022
VASTAAVAA	21 498 222	24 990 634
PYSYVÄT VASTAAVAT	19 241 280	20 652 918
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	180 779	294 474
AINEETTOMAT OIKEUDET	102 721	176 883
KONSERNILIKEARVO		
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	74 994	116 644
ENNAKKOMAKSUT	3 065	947
AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 930 945	18 234 630
MAA- JA VESIALUEET	1 406 097	1 447 428
RAKENNUKSET	12 247 639	13 096 640
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 898 734	1 933 966
KONEET JA KALUSTO	659 141	859 014
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	692 575	744 624
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	26 759	152 959
SIJOITUKSET	2 129 556	2 123 814
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	1 838 831	1 833 677
OSAKKEET JA OSUUDET	126 065	120 098
Kuntayhtymäosuudet	0	0
Tytäryhtymäosakkeet ja -osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	126 065	120 098
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	0
MUUT LAINASAAMISET	0	1 759
MUUT SAAMISET	164 659	168 280
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	64 333	56 420
VALTION TOIMEKSIANNOT	56 280	48 745
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	0	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8 053	7 675
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 192 609	4 281 296
VAIHTO-OMAISUUS	168 191	169 970
AINEET JA TARVIKKEET	59 788	121 452
KESKENERÄISET TUOTTEET	95 492	26 570
VALMIIT TUOTTEET	0	0
MUU VAIHTO-OMAISUUS	12 911	18 521
ENNAKKOMAKSUT	0	3 428
SAAMISET	834 869	2 080 937
PITKÄAIKAISET SAAMISET	13 197	21 413
MYYNTISAAMISET	-42 066	-29 895
LAINASAAMISET	0	0
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	48 511	51 104
SIIRTOSAAMISET	6 753	203
LYHYTAIKAISET SAAMISET	821 672	2 059 524
MYYNTISAAMISET	653 295	1 154 406
LAINASAAMISET	771	1 796
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	83 334	756 413
SIIRTOSAAMISET	84 272	146 908
RAHOITUSARVOPAPERIT	2 192	65 080
OSAKKEET JA OSUUDET	2 192	2 192
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTT.	0	0
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	0
MUUT ARVOPAPERIT	0	62 888
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 187 356	1 965 308

	2023	2022
VASTATTAVAA	21 498 222	24 990 634
OMA PÄÄOMA	6 122 033	6 346 995
PERUSPÄÄOMA	2 814 651	2 942 508
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSP.		
OSAKEPÄÄOMA	0	0
ARVONKOROTUSRAHASTO	390 785	382 700
MUUT OMAT RAHASTOT	658 077	665 472
MUU OMA PÄÄOMA	0	0
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 332 094	2 250 813
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-73 574	105 502
VÄHEMMISTÖOSUUDET	51 108	48 734
KONSERNIRESERVI		
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	0	0
POISTOERO	0	0
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	0	56 641
ELÄKEVARAUKSET	0	0
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0	56 641
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	64 597	98 923
VALTION TOIMEKSIANNOT	56 280	48 745
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	0	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	8 317	50 177
VIERAS PÄÄOMA	15 260 484	18 439 341
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	10 738 593	12 084 092
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	0
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	9 332 864	10 667 670
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	0
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	0	0
OSTOVELAT	0	0
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	1 363 586	1 360 219
SIIRTOVELAT	0	0
LASKENNALLISET VEROVELAT	42 144	56 203
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	4 521 891	6 355 249
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	2 700 000	2 850 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	616 269	689 521
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	0
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	31 229	14 824
OSTOVELAT	416 014	1 135 217
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	263 167	388 369
SIIRTOVELAT	499 105	1 280 979
LASKENNALLISET VEROVELAT	-3 893	-3 661

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	698 265	1 030 613
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-3 623	-3 242
Tulorah. korjauserät	-12 773	-49 989
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-782 785	-902 021
Rahoitusosuudet inv. menoihin	0	7 587
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 130	19 724
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-88 786	102 672
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam. lisäykset	-58 000	0
Antolainasaam. vähenn.	58 000	1 759
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	330 945	2 001 939
Pitkäaik. lainojen vähennys	-712 113	-761 277
Lyhytaik. lainojen muutos	-131 227	-1 167 348
Oman pääoman muutokset	-22 000	-85 131
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. muutokset	-258	-15 694
Vaihto-omaisuuden muutos	-57 233	-15 097
Saamisten muutos	754 501	-479 569
Korottomien velk. muutos	-322 095	259 345
Rahoituksen rahavirta	-159 480	-261 074
Rahavarojen muutos	-248 266	-158 402
Kassavarojen muutos	-248 266	-158 402
Rahavarat 31.12.	1 189 528	2 030 352
Rahavarat 1.1.	1 437 794	2 188 754

LIITETIEDOT

KUNTAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta);

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt (11 kpl asunto-osakeyhtiöitä sekä 4 kpl osakeyhtiöitä) ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöt ovat pieniä asunto-osakeyhtiöitä, joten niitä ei yhdistellä vähäisen merkityksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olenaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen lainkaan niiden vähäisen merkityksen vuoksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot lautakunnittain (ulkoiset)

	2023	2022
Kunnanvaltuusto	0	0
Kunnanhallitus	149 997	110 863
Keskusvaalilautakunta	2 500	3 000
Tilintarkastus	0	0
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	184 799	139 375
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 029 343	950 203

Verotulot eriteltyinä

	2023	2022
Kunnan tulovero	1 842 444	3 274 112
Osuus yhteisöveron tuotosta	344 610	606 008
Kiinteistövero	385 422	405 427
Verotulot yhteensä	2 572 476	4 285 546

Valtionosuudet eriteltyinä

	2023	2022
Harkinnanvarainen rahoitusavustus		
Peruspalvelujen valtionosuus	687 696	3 161 170
Verotuloihin perustuva tasaus	462 780	1 132 082
Verotulomenetysten kompensatio	286 524	881 761
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-304 602	-307 728
Valtionosuudet yhteensä	1 132 398	4 867 285

Palvelujen ostot eriteltyinä

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	51 805	5 026 518
Muiden palvelujen ostot	1 083 266	1 076 924
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	1 135 071	6 103 441

Selvitys muihin toimintatuottoihin kuuluvien pysyvien vastaavien myyntivoittojen/-tappioiden olennaisista eristä

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot			0	15 975
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot			11 500	
Myyntivoitot yhteensä			11 500	15 975
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappio				
Rakennusten myyntitappio				
Luottotappiot				
Myyntitappiot yhteensä				

Kunnan toiminta markkinoilla (kirjanpidon eriyttäminen)

Halsuan kunta harjoittaa tilavuokrausta omistamissaan kiinteistöissä. Markkinoilla tapahtuvaksi toiminnaksi luetaan liike- ja teollisuuskäytössä olevat vuokratilat sekä sotetoimintaa varten vuokratut tilat. Näiden tilojen toimintatuotot olivat yhteensä 475 321 € tilikaudella 2023, toimintakate oli 171 806 € ylijäämäinen ja tulos poistojen jälkeen 114 927 € ylijäämäinen.

Markkinoilla tapahtuvan kiinteistönvuokraustoiminnan tuloslaskelma, ulkoinen				
			TP 2023	TP 2022
Toimintatuotot			475 321	380609
Toimintakulut			-303 515	-302445
Toimintakate			171 806	78164
Suunnitelman mukaiset poistot			-56 879	58287
Tulos			114 927	19877

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Hankintamenona käytetään kustannuksia, joista on vähennetty saadut rahoitusavustukset.

Kunnanvaltuusto on päättänyt, että uusille pysyvien vastaavien hyödykkeille noudatetaan 1.1.2013 alkaen uutta poistosuunnitelmaa ja vanhojen hyödykkeiden osalta noudatetaan vanhaa poistosuunnitelmaa.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Vanha poistosuunnitelma:

Aineettomat hyödykkeet:	Tasapoisto 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet:	
Rakennukset ja rakennelmat:	Tasapoisto 20 – 50 vuotta
Progressiivinen poisto v. 1986 jälkeen:	rakennukset
Kiinteät rakenteet ja laitteet:	Menojäännöspoisto 10 - 20 vuotta
Koneet ja kalusto:	Tasapoisto 5 – 20 vuotta
Luonnonvarat:	Käytön mukainen poisto

Uusi poistosuunnitelma:

Aineettomat hyödykkeet:	Tasapoisto 5-20 vuotta
Aineelliset hyödykkeet:	
Rakennukset ja rakennelmat:	Tasapoisto 20 – 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet:	Menojäännöspoisto 10 - 20 %
Koneet ja kalusto:	Tasapoisto 5 – 15 vuotta
Luonnonvarat:	Käytön mukainen poisto

Poistojen laskenta aloitetaan hankintahetken mukaan kuukauden tarkkuudella.

Vuosikuluiksi kirjataan pysyvien vastaavien hankinnat, jotka ovat hinnaltaan alle 10.000 euroa.

Pysyvien vastaavien tase-eräkohtainen erittely

<i>Täysin euroin</i>	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	114 168	1 072 017	3 364 372	48 603	27 744		4 626 903
Avaavan taseen korjausviennit					-24 941		-24 941
Lisäykset tilikauden aikana			359 364				359 364
Rahoitusosuudet							
Vähennykset tilikauden aikana							
Tilikauden poisto	-39 669		-103 807	-9 721	-2 402		-155 599
Siirrot erien välillä							
Poistamaton hankintameno 31.12.	74 499	1 072 017	3 619 929	38 882	400	0	4 805 727

Avaavan taseen korjausviestinä kirjattu taseesta pois hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuuserät.

Sijoitukset

	Kuntayhtymäosuudet	Tytäryhtymäosuudet	Osakkuusyhteisöosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	266 375	3 248 561	520 481	50 560	4 085 977
Avaavan taseen korjausviennit	-102 917				-102 917
Lisäykset		200 094	2 520	20 000	222 614
Vähennykset					
Hankintameno 31.12.	163 458	3 448 655	523 001	70 560	4 205 674

Avaavan taseen korjausviestinä kirjattu taseesta pois Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoido- ja peruspalvelukuntayhtymä Soiten jäsenkuntaosuus.

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

				Kuntakonsernin osuus 1.000 eur		
	Koti- paikka	Kunnan om.os.%	Konser- nin om.os.%	omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikau- den voi- tosta/ tappi- osta
Tytäryhteisöt						
Halsuan Energia Oy	Halsua	100	100	375	568	14
Halsuan Vesi Oy	Halsua	100	100	166	404	-45
Halsuan Julkiskiinteistöt Oy	Halsua	100	100	750	4039	-31
Halsuan Kehitys Oy	Halsua	100	100	48	127	-35
As Oy Halsuan Pyykartano	Halsua	100	100	418	573	0
As Oy Halsuan Kirkkoharju 2	Halsua	100	100	672	978	-4
As Oy Kanerva-Kartano	Halsua	100	100	93	115	0
As Oy Halsuan Myllyrinne	Halsua	100	100	71	86	0
As Oy Halsuan Pappilanpelto	Halsua	100	100	133	154	0
As Oy Halsuan Neulanen	Halsua	100	100	106	124	0
As Oy Halsuan Ollila	Halsua	100	100	147	210	-7
As Oy Halsuan Marttila	Halsua	100	100	83	116	0
As Oy Halsuan Lääkäritalo	Halsua	100	100	90	99	0
As Oy Halsuan Peltopyy	Halsua	100	100	193	623	0
As Oy Kanervakoto	Halsua	72,67	72,67	52	54	-1
Kuntayhtymät						
K-P:n koulutusyhtymä	Kokkola	2,38	2,38	712	750	-3
K-P:n erikoisairaanhoido- ja perus- palvelukuntayhtymä	Kokkola	1,76	1,76	Purettu konsernista		
K-P:n liiton ky	Kokkola	1,75	1,75	34	11	5
Korpelan Voima ky	Kannus	4,55	4,55	1866	3042	64
Yhdistelemättömät osakkuusyh- teisöt:						
As Oy Halsuan Kirkkoharju 1	Halsua	31,35	31,35			
As Oy Kototalo	Halsua	25,55	25,55			

Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		121 643		95 243
Lainasaamiset	205 510	52000	228 000	55 000
Muut saamiset	21 895			
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Muut saamiset				7 506
Saamiset yhteensä	227 405	173 643	228 000	157 749

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana.

	2023		2022	
	Kunta	Konserni	Kunta	Konserni
Peruspääoma 1.1.	2 814 651	2 814 651	2 942 508	2 942 508
Peruspääoma 31.12.	2 814 651	2 814 651	2 942 508	2 942 508
Muut omat rahastot 1.1.		1 048 172	0	1 054 650
Muut omat rahastot 31.12.		1 048 862	0	1 048 172
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 235 134	2 332 094	623 696	2 250 813
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 235 134	2 332 094	623 696	2 250 813
Tilikauden yli-/alijäämä	35 921	-73 574	611 438	105 502
Oma pääoma yhteensä	4 085 706	6 122 033	4 177 642	6 346 995

Avaavan taseen korjausviestinä kirjattu konsernitaseesta pois Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoido- ja peruspalvelu-kuntayhtymä Soiten saldot. Soiten osuus edellisten tilikausien yli-/alijäämästä oli 24 221 €.

Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytär yhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

	2023		2022	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytär yhteisöille				
Ostovelat		41 240		53 010
Muut velat				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on mukana				
Ostovelat		1 111		2 642
Vieras pääoma yhteensä		42 351		55 652

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta	
	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	265 165	225 672
Opetustoimen valt. osuus hankkeille	63 283	56 872
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	367 246	378 514

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	Kunta	
	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	9 763 147	9 763 147
Jäljellä oleva pääoma	5 467 264	5 903 784
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 589 042	1 589 042
Jäljellä oleva pääoma	9 860	9 860

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	8 727 212	8 198 980
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	6 947	4 741

Vuokravastuut

1000 €	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut	3 988	4 519	3 983	4 172
Leasingvastuut	95	100	9	7

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Vakinaiset		Määräaikaiset	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	6	6		
Maaseututoimi				
Koulutoimi	17	17	7	6
Muu sivistystoimi	8	8		
Rakennus- ja ympäristötoimi	10	9		
Yhteensä	41	40	7	6

TILINTARKASTUSYHTEISÖN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kuntalain mukaisen tilintarkastuksen palkkiot vuodelta 2023 olivat 8477 € ja vuodelta 2022 8301 €.

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

HALSUAN KUNNANHALLITUS

Halsualla 27.3.2024

Penttilä Jari
Kunnanjohtaja

Pärkkä Timo
Khall:n puheenjohtaja

Kunnanhallituksen jäsenet:

Hotakainen Veli-Matti

Huttunen Henna

Jussinmäki Tuukka

Kangas Janne

Koskela Taina

Kukkola Mira

Virkkala-Karvonen Mervi

Tuominiemi Jukka

Tilinpäätös allekirjoitettu sähköisesti.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

Tilikaudella käytössä ovat seuraavat kirjanpitokirjat:

Päiväkirja

Pääkirja

Tasekirja

Tase-erittelyt

Tuloslaskelman liitetietojen erittely

Tilikaudella käytössä olleet tositelajit:

001 Avaa tase

10 Kassatositteet

19 Tilinpäätössimulointi (KKTPA)

20 Palkkatositteet

30 Ostoreskontra, suoritukset

40 Myyntireskontra, suoritukset

62 Ostolaskut, kierrätys

70 Laskutus, yleishallinto

73 Laskutus, varhaiskasvatus

76 Laskutus, tekninen toimisto

79 Laskutus, koulutoimisto

80 Laskutus, liikuntatoimi

LUETTELO KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset on säilytettävä 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut, tästä syystä säilytetään koko kunnan tositeaineisto vaadittavan ajan.

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Halsualla / 2024

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Tuula Ylikangas

JHT, HT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 112 pages before this page

Dokumentet inneholder 112 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 112 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 112 sider før denne side

Detta dokument innehåller 112 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 113 pages before this page

Dokumentet inneholder 113 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 113 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 113 sider før denne side

Detta dokument innehåller 113 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende